

Sprawozdanie z działalności
Grupy Kapitałowej
Banku Pekao S.A.
za 2008 rok

Warszawa, marzec 2009 r.

1	Wybrane dane i wskaźniki finansowe.....	3
2	Podsumowanie	5
3	Zewnętrzne warunki działania	6
4	Ważniejsze wydarzenia i uwarunkowania wewnętrzne.....	9
4.1	Integracja z przyłączoną częścią Banku BPH SA	9
4.2	Kierunki rozwoju Banku i Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.....	14
4.3	Zmiany w składzie Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.....	16
4.4	Zmiany w składzie organów statutowych Banku	18
4.5	Kapitał zakładowy i akcjonariat Banku	20
4.6	Oceny wiarygodności finansowej Banku Pekao S.A.	21
4.7	Nagrody i wyróżnienia	22
5	Działalność Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.	25
5.1	Ważniejsze czynniki mające znaczący wpływ na działalność i wyniki Grupy	25
5.2	Czynniki, które będą miały wpływ na wyniki Grupy	26
5.3	Istotne czynniki ryzyka i zagrożeń	27
5.4	Nowa Umowa Kapitałowa – Bazylea II	32
5.5	Adekwatność kapitałowa	33
5.6	Bank Pekao S.A. na polskim rynku usług bankowych	34
5.6.1	Obsługa klientów detalicznych.....	34
5.6.2	Obsługa klientów zamożnych	35
5.6.3	Obsługa klientów biznesowych (małe i mikro firmy)	38
5.6.4	Obsługa klientów korporacyjnych	38
5.6.5	Współpraca z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami finansowymi.....	44
5.6.6	Udział Banku w finansowaniu projektów z funduszy UE	44
5.6.7	Sieć dystrybucji produktów i usług	44
5.7	Główne sfery działalności spółek Grupy.....	47
5.7.1	Działalność bankowa	47
5.7.2	Usługi maklerskie	48
5.7.3	Zarządzanie aktywami	49
5.7.4	Działalność leasingowa	50
5.7.5	Pozostałe usługi finansowe	50
6	Bilans i wyniki finansowe.....	51
6.1	Struktura bilansu skonsolidowanego.....	51
6.1.1	Aktywa	52
6.1.2	Pasywa	54
6.1.3	Pozycje pozabilansowe.....	56
6.2	Struktura zysku netto Grupy.....	57
6.3	Skonsolidowany rachunek zysków i strat	60
7	Znaczące zdarzenia po dacie bilansu	62
8	Inwestycje w kapitał ludzki	63
9	Pozostałe informacje.....	69
10	Oświadczenia Zarządu dotyczące rzetelności prezentowanych sprawozdań	74
11	Stosowanie przez Bank Pekao S.A. w 2008 r. zasad ładu korporacyjnego zawartych w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”	75

1 Wybrane dane i wskaźniki finansowe

	(mln zł)				
	2008**	2007 dane sumaryczne*	2007**	2006	2005
Rachunek zysków i strat					
Dochody ogółem	8 322,7	8 354,6	5 398,2	4 657,9	4 413,3
Koszty	(3 787,7)	(3 821,8)	(2 753,6)	(2 347,0)	(2 346,4)
Wynik operacyjny	4 535,0	4 532,8	2 644,6	2 310,9	2 066,9
Zysk brutto	4 346,0	4 365,6	2 605,2	2 179,5	1 873,6
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy spółki	3 528,0	3 547,2	2 155,5	1 787,5	1 537,7
Bilans					
Suma bilansowa	131 940,8	124 096,2	124 096,2	67 703,7	61 972,0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom***	82 512,0	69 698,5	69 698,5	32 747,3	28 975,7
Zobowiązania wobec klientów	90 889,0	89 944,1	89 944,1	51 793,6	46 847,9
Kapitały	16 036,4	14 747,3	14 747,3	8 892,6	8 422,7
Zatrudnienie i sieć					
Liczba zatrudnionych	21 992	22 926	22 926	15 647	15 942
Oddziały (Bank Pekao S.A. i UniCredit Bank Ltd.)	1 102	1 100	1 100	795	780
Bankomaty (Bank Pekao S.A. i UniCredit Bank Ltd.)	2 004	1 885	1 885	1 262	1 244
Oceny ratingowe 2008			Oceny Indywi- dualne	Ocena krótko- okresowa	Ocena długo- okresowa
Fitch Ratings			B/C	F1	A
Standard and Poor's				A-1	A
Moody's Investors Service Ltd.			BFSR: C	P-1	A2/Aa3
* W celu zapewnienia lepszej porównywalności z danymi za 2008 r., wybrane pozycje rachunku zysków i strat za 2007 r. zostały zaprezentowane jako dane sumaryczne Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. oraz Pekao285, czyli części Banku BPH SA przyłączonej do Banku Pekao S.A. w efekcie podziału Banku BPH SA zarejestrowanego 29 listopada 2007 r. Dane sumaryczne nie były przedmiotem badania przez audytora, Dane za 2008 r. i 2007 r. obejmują działalność kontynuowaną i zaniechaną, ** Łącznie z weksłami uprawnionymi do redyskontowania w Banku Centralnym i należnościami z tytułu leasingu dla klientów. ***					

	2008**	2007 dane* sumaryczne	2007**	2006	2005
Zyskowość					
Zwrot na średnim kapitale (ROE)	23,5%	24,7%	23,7%	21,1%	19,2%
Marża odsetkowa***	4,3%	3,9%	4,1%	4,2%	4,4%
Dochody nieodsetkowe / dochody ogółem	44,2%	48,0%	49,3%	48,7%	46,9%
Koszty / Dochody	45,5%	45,7%	51,0%	50,4%	53,2%
Wskaźniki struktury bilansu					
Kredyty netto / suma bilansowa	62,5%	56,2%	56,2%	48,4%	46,8%
Papiery wartościowe / suma bilansowa	17,1%	19,8%	19,8%	25,1%	30,3%
Depozyty / suma bilansowa	68,9%	72,5%	72,5%	76,5%	75,6%
Kredyty / depozyty	90,8%	77,5%	77,5%	63,2%	61,9%
Kapitały / suma bilansowa	12,2%	11,9%	11,9%	13,1%	13,6%
Współczynnik wypłacalności					
	12,2 %	12,1%	12,1%	16,5%	19,5%

- * W celu zapewnienia lepszej porównywalności z danymi za 2008 r., wskaźniki dotyczące zyskowości za 2007 r. zostały wyliczone w oparciu o dane sumaryczne Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. oraz Pekao285, czyli części Banku BPH SA przyłączonej do Banku Pekao S.A. w efekcie podziału Banku BPH SA zarejestrowanego 29 listopada 2007 r. Dane sumaryczne nie były przedmiotem badania przez audytora,
- ** Dane za 2008 r. i 2007 r. obejmują działalność kontynuowaną i zaniechaną,
- *** Z wyłączeniem transakcji buy-sell-back i sell-buy-back.

2 Podsumowanie

W celu zapewnienia lepszej porównywalności, wyniki finansowe za 2007 r. zostały zaprezentowane jako dane sumaryczne (zwane dalej „dane sumaryczne” „wynik sumaryczny”) Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. oraz Pekao285, czyli części Banku BPH SA przyłączonej do Banku Pekao S.A. w efekcie podziału Banku BPH SA zarejestrowanego 29 listopada 2007 r. Grupa Kapitałowa Banku Pekao S.A. osiągnęła w 2008 r. wynik finansowy netto przypadający na akcjonariuszy w wysokości 3 528,0 mln zł, z wynikiem operacyjnym wynoszącym 4 535,0 mln zł, a więc na poziomie zbliżonym do roku 2007, kiedy sumaryczny wynik finansowy netto wyniósł 3 547,2 mln zł, a sumaryczny wynik operacyjny 4 532,8 mln zł.

Osiągnięte wyniki potwierdzają wysoką dochodowość Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. mierzoną wskaźnikiem zwrotu na kapitale ROE, który w 2008 r. wyniósł 23,5%. Mocna struktura kapitałowa jest odzwierciedlona przez współczynnik wypłacalności, który na koniec 2008 r. wynosił 12,2% pomimo wzrostu wolumenów kredytów - pozwala to na dalszy solidny i stabilny rozwój działalności Grupy.

Grupa osiągnęła pozytywne wyniki w 2008 r. w otoczeniu ekonomicznym, w którym od początku roku warunki rynkowe pozostawały pod presją trudnej sytuacji na międzynarodowych rynkach finansowych i na warszawskiej giełdzie, co miało negatywny wpływ na wycenę aktywów funduszy inwestycyjnych i umorzenia jednostek.

Bank kontynuował politykę oferowania kredytów hipotecznych tylko w złotych. Pozostała wartość kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych, niemalże w całości nabytych w drodze przyłączenia wydzielonej części Banku BPH SA, stanowi zaledwie 7,2% całego portfela kredytowego.

- W 2008 r. dochody ogółem wyniosły 8 322,7 mln zł, nieznacznie niższe niż sumaryczne dochody w 2007 r. (o 31,9 mln zł tj. o 0,4%), przy czym dochody z odsetek wyniosły 4 642,4 mln zł, co oznacza wzrost w porównaniu do sumarycznych dochodów z odsetek w 2007 r. o 299,6 mln zł (o 6,9%), który częściowo skompensował spadek dochodów z tytułu prowizji.
- Wynik z tytułu prowizji i opłat wyniósł 2 341,8 mln zł i był niższy o 633,0 mln zł (o 21,3%) od sumarycznego wyniku z tytułu prowizji i opłat, na co negatywny wpływ miały niekorzystne warunki rynkowe, które spowodowały obniżenie prowizji z produktów inwestycyjnych i prowizji brokerskich o około 666,4 mln zł. Wynik z tytułu prowizji i opłat z wyłączeniem prowizji z produktów inwestycyjnych i brokerskich wzrósł o 33,4 mln zł (o 1,8%).
- Ogólne koszty administracyjne (z amortyzacją) w 2008 r. wyniosły 3 787,7 mln zł i były niższe o 34,1 mln zł (o 0,9%) niż sumaryczne koszty w 2007 r.
- Wynik z tytułu odpisów aktualizujących w 2008 r. wyniósł 293,7 mln zł i był o 26,4 mln zł (o 8,2%) niższy niż sumaryczny wynik z tytułu odpisów aktualizujących w 2007 r. dzięki efektywnemu zarządzaniu ryzykiem kredytowym.

W wyniku wzrostu wolumenu kredytów oraz w efekcie transakcji sprzedaży należności z utratą wartości zakończonej we wrześniu 2008 r., relacja należności z utratą wartości do należności ogółem zmniejszyła się z 7,7% do 5,5%.

- Na koniec 2008 r. zobowiązania wobec klientów (depozyty klientów, strukturyzowane certyfikaty depozytowe, transakcje z przyrzeczeniem odkupu oraz transakcje sell-buy-back) wyniosły 91 902,0 mln zł i były o 707,6 mln zł (o 0,8%) wyższe niż na koniec 2007 r. Depozyty detaliczne i strukturyzowane certyfikaty depozytowe wyniosły 42 893,8 mln zł i wzrosły o 4 410,2 mln zł (o 11,5%) w porównaniu z końcem 2007 r. Depozyty korporacyjne łącznie z transakcjami z przyrzeczeniem odkupu oraz transakcjami sell-buy-back w 2008 r. wyniosły 49 008,2 mln zł i zmniejszyły się o 3 702,6 mln zł w porównaniu z końcem 2007 r., z czego około 2,3 mld zł spadku przypada na sektor budżetowy i niebankowe instytucje finansowe.
- Kredyty klientów na koniec 2008 r. wyniosły 85 323,4 mln zł i były o 11 491,2 mln zł (o 15,6%) wyższe niż na koniec 2007 r. dzięki wzrostowi zarówno kredytów detalicznych jak i korporacyjnych. Na koniec 2008 r. kredyty detaliczne wyniosły 26 876,1 mln zł, a korporacyjne 58 447,3 mln zł.

3 Zewnętrzne warunki działania

Podstawowe trendy w gospodarce

Sytuacja makroekonomiczna Polski w 2008 r. była pod wpływem z jednej strony korzystnych warunków charakteryzujących działalność w 2007 r. i w I półroczu 2008 r., a z drugiej strony materializujących się w II półroczu globalnych czynników ryzyka. Utrzymujący się silny popyt wewnętrzny, jak również wysokie nakłady inwestycyjne w I półroczu zdecydowały o utrzymaniu się relatywnie wysokiego tempa wzrostu PKB. Z dynamiką wzrostu PKB na poziomie 4,8% Polska była jednym z najszybciej rozwijających się krajów europejskich. Drugie półrocze, a przede wszystkim czwarty kwartał 2008 r., przyniosło znaczne pogorszenie głównych wskaźników ekonomicznych oraz perspektyw wzrostu gospodarczego w kraju, w związku z wpływem globalnego kryzysu sektora finansowego na kondycję gospodarki realnej. Szczególne znaczenie dla aktywności gospodarczej miało głębokie spowolnienie w strefie euro, czyli wśród krajów będących głównymi partnerami handlowymi Polski.

Czynniki średniookresowego ryzyka związane z presją inflacyjną i efektami drugiej rundy wyraźnie nasilały się w pierwszej połowie 2008 r., po czym wyraźnie ustąpiły wraz z pogorszeniem się perspektyw gospodarczych w Polsce i za granicą, przy istotnym wpływie spadku światowych cen ropy naftowej i surowców. W 2008 r. stopniowo pogłębiał się deficyt na rachunku obrotów bieżących, a końcowe miesiące roku przyniosły znaczne pogorszenie struktury finansowania deficytu napływem inwestycji bezpośrednich. Wysoka aktywność gospodarcza pozwoliła na utrzymanie kondycji sektora finansów publicznych, jednak oczekiwane gospodarki spowolnienie wskazuje na trudności z konsolidacją wydatków budżetowych na założonym poziomie.

W ciągu 2008 r. występowała duża zmienność na krajowym rynku finansowym. W ciągu I półrocza złoty umacniał się w stosunku do głównych walut, podążając za optymistycznymi oczekiwaniami co do perspektyw gospodarczych oraz rosnącymi stopami procentowymi w Polsce. Wraz z nasilaniem się kryzysu finansowego będącego efektem kryzysu na amerykańskim rynku kredytów hipotecznych, rosnąca globalna awersja do ryzyka doprowadziła do odpływu długo- i krótkoterminowego kapitału inwestycyjnego z Polski. Perspektywa głębokiego spowolnienia gospodarczego oraz obniżająca się presja inflacyjna na koniec roku zdeterminowała rozpoczęcie cyklu obniżek stóp procentowych, który będzie kontynuowany w ciągu 2009 r.

Wzrost gospodarczy

Według wstępnego szacunku GUS produkt krajowy brutto (PKB) wzrósł w 2008 r. o 4,8%. Głównymi motorami wzrostu PKB było spożycie indywidualne oraz inwestycje (wzrost odpowiednio o 5,4% i 7,9%).

W I półroczu 2008 r. silny wzrost dochodów gospodarstw domowych i wzrost zysków przedsiębiorstw, a także poprawa sytuacji budżetu wynikały z silnej w tym okresie dynamiki wzrostu PKB. Siłą napędową wzrostu w I półroczu, oprócz wysokiego popytu krajowego, był przede wszystkim wzrost inwestycji o ponad 15%. Już trzeci kwartał przyniósł jednak wyraźne wyhamowanie nakładów inwestycyjnych do 3,5%, co było wynikiem ograniczenia skłonności przedsiębiorstw do inwestowania i pogarszających się perspektyw zbytu, przede wszystkim eksportu.

Odnotowana w kolejnych kwartałach 2008 r. dynamika wzrostu PKB wpisywała się w ogólny trend spowolnienia gospodarczego w kraju. Wzrost PKB w pierwszych dwóch kwartałach ukształtował się na poziomie 6,0% oraz 5,8% r/r. W drugim półroczu, kiedy na efekty

cyklicznego spowolnienia nałożył się wpływ światowego kryzysu, wzrost PKB wyraźnie spowolnił osiągając 4,8% r/r w trzecim oraz poniżej 3% r/r w czwartym kwartale.

Inflacja, stopy procentowe

I półrocze 2008 r. upłynęło pod znakiem wzrostu presji inflacyjnej, głównie w wyniku przyspieszenia wzrostów cen żywności, jak również cen ropy naftowej i surowców w skali światowej. Poziom inflacji w 2008 r. pozostawał poza przedziałem wahań wokół celu inflacyjnego Narodowego Banku Polskiego. Szczytowy poziom tego wskaźnika w wysokości 4,8% osiągnięty został w sierpniu 2008 r. Rada Polityki Pieniężnej (RPP) kontynuowała więc cykl podwyżek stóp procentowych rozpoczętych w kwietniu 2007 r., podwyższając koszt kredytu o 100 punktów bazowych - stopa referencyjna wzrosła z 5,0% na początku roku do 6,0% na koniec I półrocza 2008 r.

Spadek światowych cen surowców oraz wyhamowanie cen żywności doprowadziło do stopniowych spadków wskaźnika inflacji, a perspektywa szybko rosnącej luki popytowej, czyli większego niż oczekiwano spowolnienia wzrostu gospodarczego w Polsce i za granicą skłoniła RPP do rozpoczęcia cyklu obniżek stóp procentowych w listopadzie i grudniu 2008 r. Stopa referencyjna na koniec 2008 r. była na poziomie 5,0%.

Mniej optymistyczne szacunki wzrostu gospodarczego, połączone z oczekiwaniem niższej niż zakładano inflacji w 2009 r., stanowią wsparcie dla oczekiwań dalszych spadków stóp procentowych NBP, co przełożyło się na obniżenie całej krzywej rentowności obligacji skarbowych już w IV kwartale 2008 r., z wyraźniejszym spadkiem rentowności na koniec roku. Oczekiwania na obniżki stóp procentowych w Polsce były dodatkowym czynnikiem słabości złotego wobec głównych walut.

Sektor zagraniczny

Rok 2008 przyniósł dalsze pogłębienie deficytu na rachunku obrotów bieżących w efekcie narastającej nierównowagi w handlu zagranicznym oraz deficycie w dochodach. Znaczące spowolnienie popytu zagranicznego znalazło odzwierciedlenie w bilansie płatniczym w okresie październik – grudzień, kiedy to odnotowano spadek eksportu i importu. W całym 2008 r. import i eksport rosły powyżej 10% r/r, jednak różnica pomiędzy rocznymi dynamikami importu i eksportu ulega zawężeniu w porównaniu z 2007 r. (do około 2 p.p. z 6 p.p.). W najbliższych miesiącach eksport będzie pod presją, a import może również znacząco wyhamować za sprawą między innymi drastycznego spadku popytu na dobra inwestycyjne. W związku z tym w średnim okresie można się spodziewać zawężenia nierównowagi w handlu towarami.

W 2008 r. deficyt na rachunku obrotów bieżących wyniósł około 19,5 mld EUR (wobec 14,6 mld EUR deficytu w 2007 r.) i stanowił około 5,4% PKB wobec 4,7% PKB rok wcześniej. Z punktu widzenia stabilności zewnętrznej polskiej gospodarki poziom deficytu na rachunku obrotów bieżących w relacji do PKB należy uznać za akceptowalny.

W 2008 r. pogorszyła się relacja pomiędzy bezpośrednimi inwestycjami zagranicznymi (BIZ) a deficytem obrotów bieżących. BIZ w około 57% finansowały deficyt wobec 114% rok wcześniej. Dalsze pogorszenie relacji w 2009 r. może stanowić czynnik osłabiający złotego w średnim terminie.

Rok 2008 przyniósł dalszy wzrost zadłużenia zagranicznego, choć dynamika nie była już tak silna jak w 2007 r. Zaostrzenie kryzysu bankowego w krajach europejskich i idący za tym wzrost kosztu finansowania skłoniły również polskie banki do znacznego zaostrzenia warunków kredytowych, szczególnie odnośnie do kredytów w walutach obcych. W połączeniu z ewentualnym ograniczeniem napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych może to powodować presję na spadek rezerw, a w konsekwencji stanowić dodatkowy argument osłabiający złotego.

Pogorszenie perspektyw makroekonomicznych w wyniku rozszerzenia kryzysu finansowego, problemy z pozyskaniem kapitału oraz wzrost awersji do ryzyka przyczyniły się do wzrostu premii za ryzyko kraju. Notowania 5Y CDS'ów – instrumentów wyceniających ryzyko niewypłacalności kraju - w 2008 r. wzrosły z 23 punktów bazowych do 260 punktów bazowych, kształtując się jednak wciąż poniżej notowań CDS krajów regionu (z pominięciem Słowacji i Czech).

Rynek kapitałowy

Rok 2008 był rokiem przeceny na światowych rynkach akcyjnych, w tym na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW). Indeks WIG na koniec 2008 r. osiągnął poziom 27 228,64 punktów (spadek o 51,1% w skali roku), a WIG20 zakończył rok na poziomie 1 789,73 punktów (spadek o 48,2%). Jeszcze gorzej niż rynek zachowały się indeksy małych i średnich przedsiębiorstw; mWIG40 odnotował spadek o 62,5% a sWIG80 o 57,0%.

Podobne spadki były udziałem indeksów branżowych notowanych na warszawskiej GPW. Skala obniżek oscylowała między 44,8% (WIG-Banki) a 73,1% (WIG-Developerzy). Jedynie indeks branży telekomunikacyjnej obniżył się znacznie mniej od rynku, notując spadek 12,8% w stosunku do początku roku.

Wartość obrotów w notowaniach ciągłych i jednolitych w 2008 r. wyniosła 326,2 mld zł i była o 30% niższa niż w roku poprzednim, przy czym spadek obrotów ogółem osiągnął poziom blisko 43% (do 341,8 mld zł). Spadkowi wartości obrotów towarzyszył prawie 37% spadek liczby transakcji na rynku kasowym. Jednocześnie przecena instrumentów na rynku kasowym skierowała uwagę inwestorów na rynek terminowy, co znalazło odzwierciedlenie w około 28% wzroście ilości handlowanych kontraktów terminowych z ponad 9 732 tys. sztuk w 2007 r. do prawie 12 467 tys. sztuk w 2008 r.

Spadki indeksów giełdowych przełożyły się na znaczny spadek kapitalizacji warszawskiej giełdy, która na koniec 2008 r. osiągnęła poziom 465,2 mld zł, odnotowując spadek o 57% w stosunku do końca 2007 r.

Po rekordowym dla GPW 2007 roku, gdy zadebiutowało łącznie 81 spółek, w 2008 r. na giełdę weszły 33 spółki, w tym 23 między styczniem a czerwcem. Liczba spółek notowanych na GPW na koniec 2008 r. wyniosła 374 wobec 351 na koniec 2007 r.

Przecena na rynkach finansowych miała odbicie w znacznym spadku wartości aktywów netto zarządzanych przez fundusze inwestycyjne. W skali roku wartość aktywów TFI obniżyła się o 60,8 mld zł, czyli była niższa niż w grudniu 2007 r. o 45%. Niepomyślnie kształtowanie się sytuacji na rynkach finansowych spowodowało pogłębiającą się przewagę wypłat środków z funduszy inwestycyjnych nad wpłatami. Przy nabyciach nowych jednostek w wysokości 92 mld zł oraz umorzeniach w wysokości 121 mld zł saldo wpłat i umorzeń w 2008 r. było ujemne i wyniosło - 29 mld zł, wobec odnotowanego w 2007 r. dodatniego salda wysokości 31 mld zł (nabycia za 129 mld zł, umorzenia 98 mld zł).

Sektor bankowy

Sytuacja sektora bankowego kształtowała się pod wpływem korzystnej sytuacji makroekonomicznej w I półroczu 2008 r. i wpływu na polską gospodarkę globalnego kryzysu finansowego w II półroczu roku. Według wstępnych danych KNF zysk netto sektora bankowego wyniósł w 2008 r. 14,7 mld zł (o 7,9% więcej niż w 2007 r.), ale w samym IV kwartale był niższy o około 47% od wyniku w III kwartale 2008 r. Na wyniki IV kwartału negatywny wpływ miały wysokie odpisy na utratę wartości jako konsekwencja pogarszającej się kondycji finansowej klientów banków i korekta wyceny walutowych instrumentów pochodnych, związane z wyższym poziomem ryzyka kredytowego.

Wyniki finansowe sektora bankowego w 2008 r. nadal rosły, głównie dzięki szybkiemu wzrostowi wolumenów.

Wzrost kredytów wyniósł 36,7% rok do roku. Główną siłą napędową nadal były kredyty dla gospodarstw domowych, które wzrosły o 44,6%, przy czym kredyty mieszkaniowe, mające istotny wpływ na dynamikę kredytów gospodarstw domowych, wzrosły o 64,9%, w tym walutowe o 107,6%, w znacznym stopniu w efekcie deprecjacji złotego.

Dominującą rolę w przyroście kredytów hipotecznych miały kredyty w walutach obcych (głównie CHF), które stanowiły ponad 90% wartości nowych kredytów udzielonych na cele mieszkaniowe. Było to wynikiem znacznej dysproporcji stóp procentowych pomiędzy złotym a frankiem szwajcarskim. Druga połowa roku pokazała jednak, że kredyty w walutach obcych obciążone są realnym ryzykiem zmiany kursu – osłabienie złotego poważnie zwiększyło obciążenia odsetkowe osób posiadających taki kredyt, równocześnie zaś banki miały kłopoty z zapewnieniem finansowania m.in. we franku szwajcarskim.

Kontynuacja silnej aktywności inwestycyjnej przedsiębiorstw przyczyniła się do dynamicznego wzrostu ich zadłużenia w bankach; dynamika kredytów dla tego segmentu wyniosła w 2008 r. 29,0% (24,1% w 2007 r.). W IV kwartale widoczne były już oznaki spowolnienia gospodarczego, a przyrost kredytów przedsiębiorstw był głównie wynikiem deprecjacji złotego.

Nastąpiło znaczne przyspieszenie dynamiki depozytów w porównaniu z poprzednim rokiem. Depozyty ogółem wzrosły w 2008 o 20,5%, wobec 14,4% w 2007 r.

Szczególnie dynamicznie w 2008 r. wzrosły depozyty gospodarstw domowych - o 25,6%, w porównaniu z 10,2% w 2007 r. Złożyły się na to następujące czynniki:

- stosunkowo wysokie oficjalne stopy procentowe, które wpływały na korzystne dla klientów oprocentowanie lokat bankowych, na których lokowane były nadwyżki gotówki,
- spadki indeksów giełdowych, które zniechęciły do inwestycji kapitałowych, kierując wycofywane środki w znacznej mierze do systemu bankowego,
- zmiany w regulacjach dotyczących norm płynności w bankach, które zwiększyły zapotrzebowanie na długoterminowe depozyty, co podniosło ich cenę,
- coraz wyższe oprocentowanie lokat wynikające z zaostrzenia konkurencji między bankami, w związku z narastaniem przewagi kredytów nad depozytami.

Wzrost depozytów przedsiębiorstw w 2008 r. o 4,7% oznaczał znaczne zahamowanie wobec 14,0% wzrostu w 2007 r. Było to wynikiem spadku zysków przedsiębiorstw, na co nałożyły się zwiększone potrzeby związane z finansowaniem nowych inwestycji.

4 Ważniejsze wydarzenia i uwarunkowania wewnętrzne

4.1 Integracja z przyłączoną częścią Banku BPH SA

Wprowadzenie – geneza fuzji

W maju 2008 r., po prawie 3 latach od ogłoszenia zamiaru połączenia biznesów przez Grupę UniCredit i Bayerische HypoVereinsbank (HVB), zakończony został proces operacyjnej integracji Banku Pekao S.A. z przyłączoną częścią Banku BPH SA.

Bank Pekao S.A. i Bank BPH SA stały się członkami jednej grupy bankowej (UniCredit) w rezultacie nabycia przez UniCredit S.p.A. (UCI), większościowego pakietu akcji HVB, który za pośrednictwem Banku Austria Creditanstalt Aktiengesellschaft (BACA) był większościowym akcjonariuszem Banku BPH SA.

W dniu 5 kwietnia 2006 r. Komisja Nadzoru Bankowego wyraziła zgodę na wykonywanie przez UCI prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu Banku BPH SA, a 19 kwietnia 2006 r. zostało podpisane porozumienie między Ministerstwem Skarbu Państwa a UCI, które zakładało utrzymanie Banku BPH SA na polskim rynku jako niezależnego podmiotu. Porozumienie

przewidywało, że UCI zbędzie 200 oddziałów, działających pod marką BPH SA oraz usługi z nimi związane, na rzecz niezależnego trzeciego podmiotu. Pozostałe aktywa, zgodnie z Porozumieniem, miały być włączone do Banku Pekao S.A.

W dniu 22 maja 2006 r. rozpoczęto Program Integracji Banku Pekao S.A. i części BPH SA. Realizacja Programu była nadzorowana przez Komitet Sterujący z udziałem przedstawicieli UCI, Banku BPH SA i Banku Pekao S.A.

W październiku 2006 r. weszła w życie nowelizacja ustawy Prawo bankowe, umożliwiająca podział banków w formie spółki akcyjnej w trybie określonym przepisami Kodeksu spółek handlowych.

Fuzja prawna i realizacja Oferty Akcji Emisji Podziałowej

W dniu 29 listopada 2007 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy dokonał następujących wpisów w Krajowym Rejestrze Sądowym:

- informacji o podziale Banku BPH SA przez przeniesienie części jego majątku na Bank Pekao S.A.,
- informacji o podwyższeniu kapitału zakładowego Banku Pekao S.A. poprzez emisję 94 763 559 akcji zwykłych na okaziciela serii I o wartości nominalnej 1 złoty każda akcja, przeznaczonych do objęcia przez akcjonariuszy Banku BPH SA, w relacji 3,3 akcje Banku Pekao S.A. na każdą akcję Banku BPH SA, w zamian za przeniesioną na Bank Pekao S.A. część majątku Banku BPH SA,
- informacji o odpowiednich zmianach Statutu Banku Pekao S.A.

Dokonanie tych wpisów oznaczało zakończenie procesu fuzji prawnej Banku Pekao S.A. z wydzieloną częścią Banku BPH SA przez przeniesienie części majątku Banku BPH SA w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa na Bank Pekao S.A.

Z dniem 29 listopada 2007 r. nastąpił podział Banku BPH SA w trybie art. 529 § 1 pkt 4 Kodeksu spółek handlowych (Podział przez Wydzielenie). Bank Pekao S.A. wstąpił z mocy ustawy w prawa i obowiązki Banku BPH SA, określone w Planie Podziału Banku BPH SA.

Po otrzymaniu informacji o powyższych wpisach w Krajowym Rejestrze Sądowym, Bank Pekao S.A. przystąpił do realizacji Oferty Akcji Emisji Podziałowej, zgodnie z harmonogramem, ogłoszonym przez Zarząd Banku w dniu 30 listopada 2007 r. Oferta została zrealizowana w grudniu 2007 r. poprzez przydział Akcji Emisji Podziałowej akcjonariuszom Banku BPH SA i wprowadzenie tych akcji do obrotu giełdowego oraz dokonanie za pośrednictwem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. (KDPW) stosownych rozliczeń z akcjonariuszami z tytułu dopłat gotówkowych dotyczących przysługujących im ułamkowych części akcji.

Ograniczenie ryzyka w procesie integracji

Przed dokonaniem sądowej rejestracji połączenia Bank Pekao S.A. uzyskał wszystkie zgody i zezwolenia wymagane przez obowiązujące przepisy prawa do przejęcia części majątku Banku BPH SA oraz realizacji podziału Banku BPH SA, w tym do kontynuowania umów z przejętymi z Banku BPH SA klientami.

Oba banki zawarły stosowne umowy, niezbędne dla zapewnienia ciągłej i niezakłóconej obsługi wszystkich klientów Banku Pekao S.A., w tym umowę świadczenia usług w tzw. „Okresie Przejściowym” (tj. w okresie przypadającym pomiędzy dniem fuzji prawnej a dniem pełnej integracji operacyjnej i informatycznej jednostek Banku BPH SA przejętych przez Bank Pekao S.A.) oraz po integracji operacyjnej.

Tak więc na dzień połączenia nie występowały żadne ryzyka prawne, bowiem od strony formalnoprawnej została w pełni zapewniona możliwość prowadzenia stabilnej działalności i utrzymania wysokich standardów obsługi klientów.

W celu efektywnego i bezpiecznego zarządzania procesem, dokonano identyfikacji obszarów ryzyka operacyjnego z uwzględnieniem znaczącego wzrostu liczby klientów oraz dokonywanych

przez nich operacji, odmienności oferowanych produktów, stosowanych procedur sprzedaży i obsługi, sieci sprzedaży oraz użytkowanych systemów informatycznych. We współpracy z Bankiem BPH SA przeprowadzone zostały wieloetapowe analizy dotyczące najlepszych metod zarządzania ryzykiem operacyjnym. Ich celem było uzyskanie maksymalnie pełnego i dokładnego obrazu wszystkich obszarów działalności istotnych z punktu widzenia ryzyka operacyjnego dla przeprowadzenia w sposób prawidłowy i bezpieczny procesu podziału Banku BPH SA oraz opracowania modelu zarządzania ryzykiem operacyjnym optymalnego i adekwatnego do realizowanego procesu integracji, z uwzględnieniem niezbędnych procedur monitorowania przebiegu procesu i wsparcia jego uczestników.

W wyniku przeprowadzonych analiz przyjęto docelową strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym, której zasadniczym celem było zagwarantowanie klientom niezakłóconej ciągłości świadczenia usług po podziale, ze szczególnym uwzględnieniem „Okresu Przejściowego” oraz ograniczenie zidentyfikowanych obszarów ryzyka operacyjnego. Przyjęta strategia objęła zarówno dotychczasowych klientów Banku Pekao S.A., jak też przejmowanych przez Bank Pekao S.A. w wyniku podziału Banku BPH SA.

Poszczególne elementy strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym w procesie integracji, w tym niezbędne plany i procedury wsparcia, powstawały, a następnie były wprowadzane z udziałem m.in. takich podmiotów jak Krajowa Izba Rozliczeniowa, Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie oraz Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. Udział tych podmiotów i instytucji umożliwił przygotowanie takiego modelu zarządzania ryzykiem operacyjnym, który uwzględniał zasady funkcjonowania polskiego systemu bankowego i finansowego, zwłaszcza w zakresie rozliczeń i operacji dokonywanych przez i na rzecz klientów.

W celu wykrywania oraz prawidłowego zarządzania nieprzewidzianymi sytuacjami rodzącymi ryzyko operacyjne, w tygodniu bezpośrednio poprzedzającym Dzień Wydzielenia Bank Pekao S.A. wprowadził system stałego, szczegółowego monitorowania działalności operacyjnej, obejmujący sieć oddziałów i Centralę. W szczególności, został wprowadzony specjalny program (tzw. „Bezpieczna Sieć”), dla zapewnienia wsparcia wszystkim oddziałom Banku Pekao S.A., ze szczególnym uwzględnieniem oddziałów przenoszonych z Banku BPH SA. Program pozwalał na szybką identyfikację problemów operacyjnych oraz niezwłoczne przygotowanie odpowiednich rozwiązań. W ramach tego programu, w każdym oddziale Banku Pekao S.A. wyznaczono pracowników, którzy przeszli specjalnie opracowany program szkolenia. Zadaniem tych pracowników było bieżące zbieranie informacji o potencjalnych problemach operacyjnych, rozwiązywanie takich problemów oraz monitorowanie ich usuwania.

Kontrolą przestrzegania procedur w Okresie Przejściowym zajmowały się w obu bankach specjalne zespoły monitoringu, składające się ze specjalistów ds. bezpieczeństwa systemów bankowych oraz pracowników audytu wewnętrznego.

W Centrali Banku Pekao S.A. odbywały się codzienne spotkania poświęcone zarządzaniu ryzykiem operacyjnym, których celem było zapewnienie sprawnego monitorowania bieżącej sytuacji operacyjnej oraz podejmowanie w razie potrzeby niezbędnych decyzji w sprawie zastosowania właściwych środków zaradczych.

W wyniku zastosowania opisanego wyżej procesu monitoringu bezpośrednio po Dniu Wydzielenia zostały wykryte pewne kwestie operacyjne w obszarze działalności maklerskiej dotyczące trudności w logowaniu do systemów internetowych umożliwiających klientom dostęp do rachunków maklerskich prowadzonych przez Dom Maklerski Pekao. Skala tych problemów była relatywnie niewielka. W celu szybkiego ich rozwiązania Bank dostarczył klientom dodatkowe instrukcje oraz wzmocnił bezpośrednie wsparcie w systemie on-line i w centrum obsługi telefonicznej.

Model integracji operacyjnej

Przyjęty przez Bank model integracji operacyjnej opierał się na następujących założeniach:

- Oddziały Banku Pekao S.A. funkcjonujące w ramach jego struktury organizacyjnej przed dniem fuzji prawnej prowadziły działalność operacyjną w oparciu o dotychczasową platformę operacyjną, obejmującą system informatyczny, procedury oraz wewnętrzne regulacje. Platforma ta podlegała stałemu uaktualnianiu oraz udoskonalaniu w celu zapewnienia prawidłowej obsługi zarówno dotychczasowych klientów Banku Pekao S.A., jak też klientów Banku BPH SA, którzy z Dniem Wydzielenia przeszli do Banku Pekao S.A. i których dane podlegały stopniowej migracji do systemów informatycznych Banku Pekao S.A. Rozwiązanie to, jako najbardziej odpowiadające realizowanemu procesowi integracji, zapewniło wysoki poziom bezpieczeństwa obsługi klientów.
- Oddziały (placówki) Banku BPH SA, przeniesione z Dniem Wydzielenia zgodnie z Planem Podziału do Banku Pekao S.A. (Pekao285), w Okresie Przejściowym, tj. od dnia fuzji prawnej do czasu migracji do systemów informatycznych Banku Pekao S.A., prowadziły działalność operacyjną w oparciu o dotychczasową platformę operacyjną Banku BPH SA, udostępnioną Bankowi Pekao S.A. Dla zapewnienia ciągłej i niezakłóconej obsługi klientów w Okresie Przejściowym Bank Pekao S.A. i Bank BPH SA zawarły odpowiednie umowy, dotyczące outsourcingu z Banku BPH SA do Banku Pekao S.A. części platformy informatycznej do czasu zakończenia migracji danych dotyczących klientów przejętych z Banku BPH SA.

Bank Pekao S.A. dokonał weryfikacji procedur oraz procesów operacyjnych obowiązujących dotychczas w Banku BPH SA w celu ich odpowiedniej modyfikacji i dostosowania do środowiska operacyjnego Banku Pekao S.A. z uwzględnieniem odmiennej struktury organizacyjnej, sieci oddziałów oraz zakresu uprawnień dotyczących poszczególnych poziomów kompetencji. Umożliwiło to sprawne i niezakłócone prowadzenie działalności operacyjnej przez przejęte oddziały (Pekao285).

- Wprowadzone zostały procedury obejmujące Okres Przejściowy, które umożliwiły wszystkim oddziałom Banku Pekao S.A. świadczenie usług na rzecz klientów obsługiwanych w systemach informatycznych Banku BPH SA oraz w systemach informatycznych Banku Pekao S.A. Dzięki temu wszyscy klienci Banku Pekao S.A., zarówno dotychczasowi jak też klienci przejęci z Banku BPH SA, w takim samym zakresie korzystali z produktów Banku Pekao S.A. po dniu fuzji prawnej.
- Migracja danych klientów oraz ich rachunków bankowych została przeprowadzona na zasadzie „Roll-Out”, tzn. następowała stopniowo, grupami oddziałów. W kilku obszarach migracja do systemów informatycznych Banku Pekao S.A. została przeprowadzona jednorazowo, na dzień integracji prawnej.

Przebieg integracji operacyjnej

Migracja do systemów informatycznych Banku Pekao S.A. przeprowadzona jednorazowo na dzień integracji prawnej objęła:

- świadczenie usług maklerskich na rzecz klientów Pekao285, korzystających z tego typu usług w Banku BPH SA przed Dniem Wydzielenia (usługi te świadczy Dom Maklerski Pekao działający jako jednostka operacyjna przy Centrali Banku),
- usługi powiernicze,
- obszar operacji skarbowych,
- zarządzanie zasobami ludzkimi,
- rzeczowe nakłady inwestycyjne i zarządzanie kosztami (zunifikowany system ERP).

Od stycznia do maja 2008 r. trwały intensywne prace związane z migracją z systemów informatycznych Banku BPH SA do systemów informatycznych Banku Pekao S.A. rachunków i danych klientów obsługiwanych przez przejęte oddziały (Pekao285).

Migrację poprzedziła unifikacja procedur, instalacja nowych terminali oraz aplikacji wchodzących w skład systemu operacyjno-informatycznego, a także intensywne szkolenie pracowników oddziałów Pekao285. W związku z pracą w nowym systemie informatycznym, przeszkolono prawie 7 tysięcy nowych pracowników Banku Pekao S.A.

Migrację przeprowadzono zgodnie z planem, w ciągu 6 miesięcy od dnia fuzji prawnej. Oddziały obsługujące klientów detalicznych oraz małe przedsiębiorstwa były integrowane w 12 grupach, po 20 do 30 oddziałów z poszczególnych regionów. Aby zminimalizować niedogodności dla klientów, prace w sieci oddziałów prowadzono w weekendy. Dane klientów korporacyjnych przeniesiono w ciągu jednego z kwietniowych weekendów. Cały program integracji operacyjnej został zakończony zgodnie z planem w dniu 29 maja 2008 r. po pomyślnej migracji ostatniej grupy oddziałów.

Integracja operacyjna stanowiła największą tego typu operację na polskim rynku, przedsięwzięcie bez precedensu w historii nie tylko polskiego systemu bankowego. Połączenie dotyczyło podmiotów o odmiennej strukturze organizacyjnej, oferujących różną gamę produktów i wspieranych różnymi systemami informatycznymi, przy jednoczesnym pozostawieniu części jednego z tych podmiotów jako odrębnego, konkurencyjnego banku. Było to wielkie wyzwanie. Proces wymagał zaangażowania ogromnego zespołu pracowników i ścisłej współpracy wszystkich pionów Banku. Dzięki profesjonalizmowi i zaangażowaniu całego zespołu udało się zakończyć projekt zgodnie z planem, systematycznie eliminując pojawiające się trudności.

W całym procesie migracji – zgodnie z przyjętą strategią – efektywnie zarządzano ryzykiem operacyjnym. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów prowadził postępowanie wyjaśniające w związku z podziałem Banku BPH SA i przejęciem części jego praw i obowiązków przez Bank Pekao S.A. Nie stwierdzono nieprawidłowości, które uzasadniałyby wszczęcie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Bank Pekao S.A. przestrzegał przejętych z Banku BPH umów z klientami i należycie zabezpieczył ich interesy.

Podsumowanie

Zakończenie fuzji operacyjnej stanowiło ostatni etap bardzo złożonego i wyjątkowego procesu, w którym Bank Pekao S.A., przy wsparciu i pod nadzorem organów nadzorczych realizował bezprecedensowe działania prawne i operacyjne.

Bank dołożył wszelkich możliwych starań, aby proces integracji został zrealizowany płynnie, w sposób przejrzysty, zarówno pod względem formalnym, jak operacyjnym, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i z uwzględnieniem praw oraz interesów klientów. Przedsięwzięte zostały wszelkie dostępne środki, aby proces ten doprowadził do pełnej integracji operacyjnej oraz wyeliminował różnice w obsłudze dotychczasowych i nowych klientów.

Ten niezwykle wysiłek zarządczy, operacyjny i gospodarczy został zrealizowany przy jednoczesnym prowadzeniu normalnej działalności na rynku. Przyjęta strategia realizacji fuzji oraz konsekwentne działania podejmowane przez Bank okazały się skuteczne w osiągnięciu założonych celów.

4.2 Kierunki rozwoju Banku i Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.

Bank Pekao S.A. jest wiodącym bankiem w Polsce oraz jedną z największych instytucji w sektorze bankowym Europy Środkowej i Wschodniej. Dysponuje nowoczesną platformą usług dla klientów polskich i międzynarodowych, wspieraną przez najwyższej klasy systemy zarządzania.

Bank Pekao S.A. oferuje klientom doskonale rozwiniętą sieć oddziałów i bankomatów z dogodnym dostępem na terenie całego kraju, a także profesjonalnym centrum obsługi telefonicznej oraz platformą bankowości internetowej dla klientów detalicznych, korporacyjnych oraz małych i średnich firm.

Model świadczenia usług Banku Pekao S.A. oparty jest na segmentacji.

Priorytety rynkowe

Klienci detaliczni

W 2009 r. priorytetem Banku będą wielokierunkowe działania mające na celu zwiększenie jakości świadczonych usług i wzrost satysfakcji klientów detalicznych.

Bank Pekao S.A. zamierza kontynuować rozwój w zakresie kredytów konsumpcyjnych poprzez wzrost sprzedaży Pożyczek Ekspresowych. Klientom zainteresowanym realizacją potrzeb mieszkaniowych Bank będzie oferował złotowe kredyty hipoteczne (w tym kredyty z dopłatami w ramach programu „Rodzina na swoim”).

W zakresie rachunków osobistych Bank będzie kontynuował politykę dopasowania usług do potrzeb różnych grup klientów. Założenie to będzie realizowane poprzez wdrożoną do sprzedaży nową ofertę kont osobistych dostosowaną do potrzeb wszystkich segmentów klientów.

Ponadto Bank będzie nadal rozwijał ofertę produktów oszczędnościowych koncentrując się przede wszystkim na propagowaniu idei systematycznego, długoterminowego oszczędzania. Zaoferujemy rozwiązania produktowe przygotowane zarówno wewnątrz Banku jak i we współpracy z naszymi partnerami.

Klienci zamożni

W segmencie klientów zamożnych w 2009 r. Bank skoncentruje się na zapewnieniu jak najlepszej obsługi i satysfakcji z poziomu świadczonych usług bankowych dzięki rozwojowi modelu serwisowego, przy wsparciu innowacji po stronie oferty produktowej. W 2009 r. wprowadzona zostanie nowa ekskluzywna oferta pakietów Eurokonto dedykowana dla klientów zamożnych, zapewniająca pełny dostęp do kanałów elektronicznych i połączona z pakietem usług dodatkowych.

Klienci biznesowi (małe i mikro firmy)

W segmencie klientów biznesowych w 2009 r. głównym celem będzie koncentracja na zwiększeniu skali współpracy z kluczowymi klientami o największym potencjale, zwiększeniu efektywności obsługi mikro firm oraz rozszerzeniu liczby placówek oferujących pełną obsługę klientów biznesowych przez dedykowanych Doradców Klienta. Bank będzie kontynuować prace w zakresie uproszczenia procesów kredytowych oraz udoskonalenia produktów. Bank zamierza promować korzystanie z kanałów elektronicznych, a w szczególności dedykowanej platformy internetowej dla klientów biznesowych PekaoFIRMA24. Bank będzie rozwijać współpracę ze spółkami okołobankowymi w celu pełniejszego wykorzystania efektów synergii w ramach Grupy.

Klienci korporacyjni

Dla klientów segmentu korporacyjnego Bank Pekao S.A. dedykuje kompletną ofertę produktową oraz obsługę indywidualnego doradcy bankowego wspieranego przez zespół

specjalistów produktowych, umożliwiając tym samym dostosowanie profilu obsługi do indywidualnych potrzeb i oczekiwań każdego klienta.

Strategią działań w tym segmencie jest dalsze umacnianie wiodącej pozycji na rynku, przy jednoczesnym racjonalnym zarządzaniu kapitałem. Cel ten będzie realizowany poprzez budowanie indywidualnych strategii cross-sellingowych oraz selektywną akwizycję skierowaną na klientów o największym potencjale. Realizacja tego celu wspierana będzie poprzez dalszy rozwój oferty, w szczególności w zakresie bankowości transakcyjnej (finansowanie handlu, cash management, usługi bankowości elektronicznej). Prowadzić będziemy także działania mające na celu wzrost satysfakcji klientów.

Zmiany organizacyjne

Zmiany w organizacji Banku wprowadzone po fuzji prawnej z wydzieloną częścią Banku BPH SA i systematycznie wdrażane w 2008 r. miały na celu lepsze dostosowanie struktury organizacyjnej do skali i profilu działalności nowego Banku.

Największe zmiany w Centrali Banku dotyczyły Pionu Bankowości Korporacyjnej, Rynków i Bankowości Inwestycyjnej ze względu na znaczne zwiększenie skali działalności w wyniku przejęcia z Banku BPH SA całego obszaru bankowości korporacyjnej i potrzebę jego integracji ze strukturami funkcjonującymi w Banku Pekao S.A.

W celu doskonalenia zarządzania w obszarze bankowości korporacyjnej, współpraca z klientami korporacyjnymi z segmentu dużych firm w ramach określonych branż została skoncentrowana w wyspecjalizowanych branżowych biurach Departamentu Dużych Firm. Dla zapewnienia efektywnego zarządzania transakcjami dotyczącymi finansowania nieruchomości komercyjnych utworzony został Departament Finansowania Nieruchomości Komercyjnych.

Biorąc pod uwagę liczbę i rozmieszczenie geograficzne Regionalnych Centrów Korporacyjnych (RCK) dokonany został podział terytorialny w zakresie nadzoru nad RCK ze szczebla Centrali poprzez wyodrębnienie dwóch departamentów: Departamentu Bankowości Korporacyjnej - Obszar Terytorialny Polska Zachodnia oraz Departamentu Bankowości Korporacyjnej - Obszar Terytorialny Polska Centralna. Regionalne Centra Korporacyjne, realizujące zadania operacyjne i tworzące sieć tzw. „oddziałów specjalistycznych” dedykowanych do obsługi średnich klientów korporacyjnych, zostały wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

W Pionie Zarządzania Ryzykami nastąpił podział odpowiedzialności i kompetencji pomiędzy obszarem zarządzania ryzykiem bankowości detalicznej i bankowości korporacyjnej. Znalazło to odzwierciedlenie w strukturze organizacyjnej Pionu poprzez wyodrębnienie Departamentu Korporacyjnego Ryzyka Kredytowego, Departamentu Detalicznego Ryzyka Kredytowego, Departamentu Administrowania Kredytami Korporacyjnymi i Monitoringu, Departamentu Monitoringu i Windykacji Kredytów Detalicznych, Departamentu Kredytów Trudnych Klienta Korporacyjnego.

W Pionie Finansowym w jednym departamencie - Departamencie Alokacji Kapitału i Zarządzania Aktywami i Pasywami (centrum kompetencyjnym) została skoncentrowana problematyka i wiedza dotycząca alokacji kapitału i zarządzania aktywami i pasywami.

Dzięki utworzeniu Departamentu Zarządzania Satysfakcją Klientów nastąpiła koncentracja działalności związanej z zarządzaniem satysfakcją klientów Banku, w szczególności w zakresie pozyskiwania ich opinii i podejmowania działań naprawczych mających wpływ na jakość obsługi.

Realizowane przez Departament Prawny zadania związane z zapewnieniem zgodności działań podejmowanych przez Bank z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi Banku, zaleceniami organów nadzoru, standardami dobrych praktyk i normami etycznymi zostały przeniesione do nowoutworzonego niezależnego Biura Zarządzania Ryzykiem Braku Zgodności, bezpośrednio nadzorowanego przez Prezesa Zarządu Banku.

W 2008 r. zostały przygotowane i wprowadzone w styczniu 2009 r. zmiany w strukturze organizacyjnej Centrali Banku, polegające na utworzeniu:

- nowego Pionu Bankowości Detalicznej z połączenia dotychczasowego Pionu Bankowości Detalicznej z Pionem Bankowości Indywidualnej i Biznesowej,
- odrębnego Pionu Bankowości Prywatnej,
- nowego Pionu Kredytów Konsumpcyjnych i Bankowości Hipotecznej.

Celem zmiany dotyczącej Pionu Bankowości Detalicznej jest doskonalenie zarządzania skoncentrowanego na całym rynku bankowości detalicznej, zwiększenie skuteczności komercyjnej oraz wykorzystanie synergii w zarządzaniu relacjami z klientami trzech segmentów (klienci detaliczni, zamożni i biznesowi).

Za wyodrębnieniem Pionu Bankowości Prywatnej przemawia potrzeba lepszego skoncentrowania się na rozwoju relacji z segmentem najbardziej zamożnych i najbardziej wymagających klientów oraz rozwoju i wykorzystania przeznaczonych dla tych klientów produktów i usług bankowych.

Utworzenie Pionu Kredytów Konsumpcyjnych i Bankowości Hipotecznej, odpowiedzialnego za rozwój produktów hipotecznych i kredytów konsumpcyjnych, jest posunięciem strategicznym. Zmiana ta oznacza dostosowanie struktury Banku w tym obszarze do rozwiązań ramowych przyjętych przez Grupę UniCredit. Ma ona na celu pogłębienie specjalizacji poprzez skoncentrowanie się na rozwoju finansowania gospodarstw domowych, tworzeniu przyjaznych procedur udzielania kredytów oraz efektywnym zarządzaniu relacjami z klientami i dzięki temu umacnianie pozycji Banku na polskim rynku detalicznym w tym obszarze.

4.3 Zmiany w składzie Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.

Skład Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. przedstawiony został w Notach Objasniających do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 r.

W 2008 r. trwał proces porządkowania portfela spółek po połączeniu z wydzieloną częścią Banku BPH SA. Poniżej omówione zostały najważniejsze zdarzenia dotyczące organizacji Grupy.

Sprzedaż spółek

W sierpniu 2008 r. Bank zbył wszystkie posiadane udziały w spółce Bankowe Doradztwo Podatkowe Sp. z o.o. na rzecz osoby fizycznej – dotychczasowego udziałowca Spółki. Cena sprzedaży wyniosła 37,4 tys. zł i równa była wartości Spółki w księgach Banku.

W listopadzie 2008 r. Bank sprzedał na rzecz spółki Korycka, Budziak & Audytorzy Sp. z o.o. 100 udziałów spółki Centrum Usług Księgowych Sp. z o.o., stanowiących 100% kapitału i tyle samo głosów na WZ. Cena sprzedaży wyniosła 105 tys. zł, natomiast wartość w księgach Banku wynosiła 50 tys. zł.

W końcu grudnia 2008 r. Final Holding Sp. z o.o., spółka zależna Banku, zbyła pakiet 55 365 308 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda akcja, stanowiący 99,82% w kapitale i uprawniający do 99,84% głosów na Zgromadzeniu Akcjonariuszy Final S.A. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej. Cena sprzedaży akcji wyniosła 62 mln zł, natomiast ich wartość w księgach Final Holding Sp. z o.o. wynosiła 45,4 mln zł.

Pozostałe zmiany

W styczniu 2008 r. – zgodnie ze strategią koncentracji Banku Pekao S.A. na detalicznych usługach brokerskich, stanowiących część zintegrowanych usług oferowanych przez Bank klientom detalicznym – pomiędzy Centralnym Domem Maklerskim Pekao S.A. a UniCredit CA

IB Polska S.A. została podpisana umowa sprzedaży za kwotę 444 mln zł części przedsiębiorstwa CDM Pekao S.A., świadczącego usługi brokerskie dla klientów instytucjonalnych oraz usługi bankowości inwestycyjnej.

W maju 2008 r. Bank podpisał z HVB Direkt umowę nabycia 2% udziałów (20 udziałów o wartości nominalnej 500 zł) Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o. Cena nabycia wyniosła 180 tys. zł. Na 31 grudnia 2008 r. Bank Pekao S.A. posiada 100% udziałów w tej spółce.

Podwyższenia kapitałów

W lutym 2008 r. Narodowy Bank Ukrainy zarejestrował zmiany do Statutu UniCredit Bank Ltd., obejmujące podwyższenie kapitału zakładowego UniCredit Bank Ltd. z kwoty 543,7 mln hrywien do 653,5 mln hrywien, tj. o kwotę 109,8 mln hrywien, stanowiącą równowartość 52,3 mln zł.

Podwyższenie kapitału zakładowego UniCredit Bank Ltd. było wynikiem połączenia UniCredit Bank Ltd. oraz JSCB HVB Bank Ukraina (spółka w 100% zależnych od Banku Pekao S.A.) oraz objęcia przez Bank nowoutworzonych udziałów UniCredit Bank Ltd.

Bank Pekao S.A. posiada obecnie udiały UniCredit Bank Ltd. o łącznej wartości nominalnej 653,5 mln hrywien, co stanowi 100% kapitału zakładowego i daje 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników UniCredit Bank Ltd.

W czerwcu 2008 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. (spółka stowarzyszona Banku) o kwotę 4 mln zł. W dniu 15 maja 2008 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 4 mln zł.

W ramach podwyższenia kapitału spółki Bank objął 4 000 nowoutworzonych udziałów o wartości nominalnej 500 złotych każdy, o łącznej wartości nominalnej 2 mln zł, po cenie emisyjnej 5 mln złotych, tj. po 1.250 zł za 1 udział. Po zarejestrowaniu zmian przez Sąd kapitał zakładowy Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. został podwyższony z kwoty 50 mln zł do 54 mln zł.

Bank Pekao S.A. na 31 grudnia posiadał 54 050 udziałów o łącznej wartości nominalnej 27 mln zł Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o., co stanowi 50% kapitału zakładowego i daje 50% głosów na Zgromadzeniu Wspólników Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.

Zmiany nazw spółek

W 2008 r. zostały zarejestrowane przez Sąd zmiany nazwy spółek:

- BPH PBK Leasing SA na Pekao Leasing Holding S.A.,
- BPH Auto Finanse SA na Pekao Auto Finanse S.A.,
- BPH Leasing SA na Pekao Leasing i Finanse S.A.,
- BPH Bank Hipoteczny S.A. na Pekao Bank Hipoteczny S.A.,
- Drukbank Sp. z o.o. na Pekao Telecentrum Sp. z o.o.,
- BPH Real Estate S.A. na Pekao Property S.A.

Łączenie spółek leasingowych

Zgodnie z planem połączenia złożonym w grudniu 2008 r. do Sądu Rejestrowego, w 2009 r. kontynuowany będzie proces łączenia spółek leasingowych Banku tj. Pekao Leasing i Finanse S.A. i Pekao Auto Finanse S.A. z Pekao Leasing Sp. z o.o. Planuje się, że połączenie zostanie dokonane na podstawie art. 492 §1 pkt1) Kodeksu spółek handlowych, tj. przez przeniesienie całego majątku spółek Pekao Leasing i Finanse S.A. i Pekao Auto Finanse S.A. na spółkę przejmującą, tj. Pekao Leasing Sp. z o.o. (łączenie się przez przejęcie).

4.4 Zmiany w składzie organów statutowych Banku

Rada Nadzorcza

W 2008 r. Rada Nadzorcza Banku Pekao S.A. pracowała w niezmiennym składzie.

Skład Rady Nadzorczej

31.12.2008	31.12.2007
Jerzy Woźnicki Przewodniczący Rady Nadzorczej	Jerzy Woźnicki Przewodniczący Rady Nadzorczej
Paolo Fiorentino Wiceprzewodniczący, Sekretarz Rady Nadzorczej	Paolo Fiorentino Wiceprzewodniczący, Sekretarz Rady Nadzorczej
Federico Ghizzoni Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	Federico Ghizzoni Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Paweł Dangel Członek Rady Nadzorczej	Paweł Dangel Członek Rady Nadzorczej
Fausto Galmarini Członek Rady Nadzorczej	Fausto Galmarini Członek Rady Nadzorczej
Oliver Greene Członek Rady Nadzorczej	Oliver Greene Członek Rady Nadzorczej
Enrico Pavoni Członek Rady Nadzorczej	Enrico Pavoni Członek Rady Nadzorczej
Leszek Pawłowicz Członek Rady Nadzorczej	Leszek Pawłowicz Członek Rady Nadzorczej
Krzysztof Pawłowski Członek Rady Nadzorczej	Krzysztof Pawłowski Członek Rady Nadzorczej

Zarząd Banku

Z dniem 9 maja 2008 r. z zajmowanego stanowiska w Zarządzie Banku zrezygnował Wiceprezes Zarządu p. Przemysław Gdański.

Na posiedzeniu w dniu 4 czerwca 2008 r. Rada Nadzorcza wybrała p. Andrzeja Kopyrskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu. Na tym samym posiedzeniu Rady rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku z dniem 4 czerwca 2008 złożył p. Christopher Kosmider.

W dniu 11 grudnia 2008 Rada Nadzorcza powołała p. Diego Biondo i p. Marco Iannaccone na Wiceprezesów Zarządu Banku na bieżącą wspólną kadencję Zarządu Banku.

Ze skutkiem na dzień 1 stycznia 2009 r. rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku złożył p. Paolo Iannone.

Skład Zarządu Banku

Na dzień przekazania sprawozdania	Na dzień 31.12.2008	Na dzień 31.12.2007
Jan Krzysztof Bielecki Prezes Zarządu Banku, CEO	Jan Krzysztof Bielecki Prezes Zarządu Banku, CEO	Jan Krzysztof Bielecki Prezes Zarządu Banku, CEO
Luigi Lovaglio Pierwszy Wiceprezes Zarządu Banku, Dyrektor Generalny	Luigi Lovaglio Pierwszy Wiceprezes Zarządu Banku, Dyrektor Generalny	Luigi Lovaglio Pierwszy Wiceprezes Zarządu Banku, Dyrektor Generalny
Diego Biondo Wiceprezes Zarządu	Diego Biondo Wiceprezes Zarządu	Przemysław Gdański Wiceprezes Zarządu
Marco Iannaccone Wiceprezes Zarządu	Marco Iannaccone Wiceprezes Zarządu	Paolo Iannone Wiceprezes Zarządu
Andrzej Kopyrski Wiceprezes Zarządu	Paolo Iannone Wiceprezes Zarządu	Christopher Kosmider Wiceprezes Zarządu
Katarzyna Niezgoda Wiceprezes Zarządu	Andrzej Kopyrski Wiceprezes Zarządu	Katarzyna Niezgoda Wiceprezes Zarządu
Grzegorz Piwowar Wiceprezes Zarządu	Katarzyna Niezgoda Wiceprezes Zarządu	Grzegorz Piwowar Wiceprezes Zarządu
Marian Ważyński Wiceprezes Zarządu	Grzegorz Piwowar Wiceprezes Zarządu	Marian Ważyński Wiceprezes Zarządu
	Marian Ważyński Wiceprezes Zarządu	

Zakres działania i zakres czynności członków Zarządu Banku przedstawia się następująco:

- Prezes Zarządu Banku (CEO) Jan Krzysztof Bielecki nadzoruje działalność komórek audytu wewnętrznego, obsługi prawnej, zarządzania ryzykiem braku zgodności, analiz makroekonomicznych, komunikacji korporacyjnej oraz Gabinetu Prezesa.
- Pierwszy Wiceprezes Zarządu Banku, Dyrektor Generalny Luigi Lovaglio:
 - koordynuje działalność pionów w zakresie: bankowości detalicznej, bankowości korporacyjnej, rynków i bankowości inwestycyjnej, finansów, zarządzania ryzykami, zasobów ludzkich, logistyki i zaopatrzenia,
 - nadzoruje działalność pionów: kredytów konsumpcyjnych i bankowości hipotecznej, bankowości prywatnej, organizacji i informatyki, jak również departamentu komunikacji marketingowej i departamentu zarządzania satysfakcją klientów oraz komórek wykonujących zadania w zakresie relacji inwestorskich, Rocket Project oraz projektów specjalnych i rozwoju.
- Wiceprezes Zarządu Banku Diego Biondo nadzoruje działalność Pionu Zarządzania Ryzykami.
- Wiceprezes Zarządu Banku Marco Iannaccone nadzoruje działalność Pionu Finansowego.
- Wiceprezes Zarządu Banku Andrzej Kopyrski nadzoruje działalność Pionu Bankowości Korporacyjnej, Rynków i Bankowości Inwestycyjnej.
- Wiceprezes Zarządu Banku Katarzyna Niezgoda nadzoruje działalność Pionu Zasobów Ludzkich.
- Wiceprezes Zarządu Banku Grzegorz Piwowar nadzoruje działalność Pionu Bankowości Detalicznej.
- Wiceprezes Zarządu Banku Marian Ważyński nadzoruje działalność Pionu Logistyki i Zaopatrzenia.

Członkowie Zarządu Banku powoływani są na wspólną kadencję trwającą trzy lata.

Członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Wiceprezesi i Członkowie Zarządu Banku są powoływani i odwoływani na wniosek Prezesa Zarządu Banku. Powołanie dwóch członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu, następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego. Z wnioskiem o wyrażenie zgody występuje Rada Nadzorcza.

Zakres działania i zakres czynności członków Zarządu Banku określają Statut Banku i ustawa Kodeks spółek handlowych oraz Regulamin Zarządu Banku. Do zakresu działania Zarządu Banku należą sprawy nie zastrzeżone na mocy przepisów prawa lub statutu do kompetencji innych organów statutowych Banku.

4.5 Kapitał zakładowy i akcjonariat Banku

Kapitał zakładowy Banku na dzień 31 grudnia 2008 r. wynosi 262 212 629 zł i dzieli się na 262 212 629 akcji następujących serii:

- 137 650 000 akcji serii A na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda,
- 7 690 000 akcji serii B na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda,
- 10 630 632 akcji serii C na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda,
- 9 777 571 akcji serii D na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda,
- 373 644 akcji serii E na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda,
- 621 411 akcji serii F na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda,
- 345 972 akcji serii G na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda,
- 359 840 akcji serii H na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda,
- 94 763 559 akcji serii I na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda.

Wszystkie istniejące akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela. Nie istnieje jakiegokolwiek zróżnicowanie akcji w zakresie związanych z nimi praw. Nie istnieją szczególne przywileje i ograniczenia związane z istniejącymi akcjami. Prawa i obowiązki związane z akcjami są określone w przepisach Kodeksu spółek handlowych oraz w innych przepisach prawa.

Akcjonariusze Banku Pekao S.A. posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku:

Nazwa Akcjonariusza	Liczba akcji i głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów na WZ	Liczba akcji i głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów na WZ
	31 grudnia 2008		31 grudnia 2007	
UniCredit S.p.A.	155 433 755	59,28%	155 433 755	59,36%
Pozostali akcjonariusze	106 778 874	40,72%	106 432 902	40,64%
Razem	262 212 629	100,00%	261 866 657	100,00%

W 2008 r. kapitał zakładowy Banku został podwyższony o kwotę 345 972 zł w wyniku emisji 345 972 akcji serii G na okaziciela, które objęli uczestnicy programu opcji menedżerskich.

Udział UniCredit S.p.A. w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku wynosi 59,28%, a pozostałych akcjonariuszy 40,72%.

4.6 Oceny wiarygodności finansowej Banku Pekao S.A.

Oceny ratingowe

Bank Pekao S.A. współpracuje z trzema agencjami ratingowymi: Fitch Ratings, Standard and Poors oraz Moody's Investors Service. W przypadku dwóch pierwszych agencji oceny przygotowywane są na zlecenie Banku, na podstawie zawartych umów, natomiast Moody's Investors Service przeprowadza oceny na podstawie publicznie dostępnych informacji.

Wszystkie współpracujące z Bankiem agencje ratingowe podtrzymały dotychczasowe wysokie oceny wiarygodności finansowej Banku. Oceny ratingowe Banku dotyczące zobowiązań w walutach obcych przyznane przez Fitch Ratings oraz Standard and Poor's są wyższe niż oceny kraju. Ocena indywidualna B/C przyznana przez Fitch Ratings oraz ocena bankowej siły finansowej C przyznana przez Moody's, to najwyższe oceny w polskim sektorze bankowym.

W dniu 31 grudnia 2008 r. oceny wiarygodności finansowej Banku były następujące:

Fitch Ratings	Pekao S.A.	Polska
Ocena długookresowa (IDR)	A	A-
Ocena krótkookresowa	F1	F2
Ocena indywidualna	B/C	-
Ocena wsparcia	1	-
Ocena perspektywy	Negatywna	Stabilna

Standard and Poor's	Pekao S.A.	Polska
Ocena długookresowa	A	A-
Ocena krótkookresowa	A-1	A-2
Ocena perspektywy	Stabilna	Pozytywna

Moody's Investors Service Ltd. (Oceny nie zamawiane przez Bank)	Pekao S.A.	Polska
Długookresowa ocena depozytów w walutach obcych	A2	A2
Długookresowa ocena depozytów w walucie krajowej	Aa3	Aa1
Krótkookresowa ocena depozytów	Prime-1	Prime-1
Siła finansowa	C	C-*
Ocena perspektywy	Stabilna	Negatywna*

* przeciętna dla sektora bankowego w kraju

Relacje z inwestorami

W zakresie relacji inwestorskich Bank koncentruje się przede wszystkim na zapewnieniu aktywnej i przejrzystej komunikacji z rynkiem poprzez czynną współpracę z inwestorami, analitykami i agencjami ratingowymi, jak również wykonywanie obowiązków informacyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Bank regularnie odbywa wiele spotkań indywidualnych z inwestorami zarówno w kraju, jak i za granicą, uczestniczy w większości regionalnych i branżowych konferencji inwestorskich, odpowiada na bieżące zapytania rynku. Co kwartał prezentuje wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A., które są jednocześnie transmitowane przez internet w ramach tzw. „web castingu”. Zakres działań podejmowanych w ramach relacji inwestorskich jest szeroki, same spotkania z inwestorami to ponad 300 w roku.

Obowiązki informacyjne są wypełniane na bieżąco poprzez przekazywanie raportów okresowych i bieżących na rynek. W roku 2008 Bank przekazał 113 raportów bieżących. Bank dba o aktualizację i wzbogacanie portalu internetowego wychodząc naprzeciw potrzebom inwestorów.

Podejmowane przez Bank działania mają przede wszystkim umożliwić inwestorom stały dostęp do informacji dotyczących wyników Banku oraz strategii poszczególnych pionów biznesowych, jak również prezentowanie Polski na tle innych krajów, szczególnie regionu, w kontekście sytuacji makroekonomicznej i kondycji finansowej sektora bankowego.

Notowania akcji Banku na GPW

Akcje Banku Pekao S.A. są jednym z bardziej płynnych instrumentów udziałowych w regionie Europy Środkowo-Wschodniej. Łączna kapitalizacja spółki na dzień 31 grudnia 2008 r. wynosiła 33,1 mld zł co daje czołową pozycję w Regionie. Duża płynność i wysoka kapitalizacja powodują, że akcje Banku wchodzą w skład wielu istotnych indeksów giełdowych.

Udział akcji Banku Pekao S.A. w obrotach na GPW w Warszawie w 2008 r. wyniósł 11,48% przy średnim dziennym wolumenie obrotu wynoszącym 447 tys. akcji. Wartość obrotów akcjami Banku w 2008 r. wyniosła 36,8 mld zł. Cena akcji Pekao S.A. na zamknięciu wahała się w przedziale od 100,5 zł do 224,9 zł. Tak duża zmienność była przede wszystkim pochodną sytuacji na rynkach światowych.

W 2008 r. roku polski rynek kapitałowy znajdował się pod presją rynków zewnętrznych. Negatywny trend, który rozpoczął się na globalnych rynkach w połowie 2007 r., był kontynuowany w związku z napływem kolejnych alarmujących informacji z głównych światowych gospodarek. Mimo, iż Polska była postrzegana pozytywnie, jako gospodarka z solidną dynamiką wzrostu i relatywnie małą ekspozycją na ryzyko, to słabnący sentyment na większości rynków przeniósł się również na rynek polski i w konsekwencji doświadczyliśmy dużych wyprzedaży, zarówno ze strony inwestorów krajowych jak i zagranicznych.

Cena akcji Banku Pekao S.A. w ciągu 2008 roku spadła o około 43% (z 220 zł na 2 stycznia 2008 r. do 126,2 zł na 31 grudnia 2008 r.), wykazując podobną dynamikę jak indeks WIG Banki, natomiast znacznie lepszą niż akcje mniejszych banków na GPW. Pomimo dużego spadku cen akcji wycena spółki w zakresie głównych wskaźników na koniec roku pozostawała nadal wysoka: P/E: 8,2 oraz P/BV: 1,9, co świadczy o silnych fundamentach Banku.

4.7 Nagrody i wyróżnienia

Rok 2008 przyniósł Bankowi Pekao S.A. liczne zagraniczne i krajowe nagrody i wyróżnienia, z których najważniejsze zostały omówione niżej.

The Banker: Bank Pekao S.A. Bankiem Roku w Polsce

Bank Pekao S.A. został uznany przez magazyn The Banker najlepszym Bankiem w Polsce w 2008 roku. Jury konkursu w uzasadnieniu podkreśliło, że jest to nagroda nie tylko za dobre wyniki finansowe i systematyczny rozwój oferty produktowej, ale przede wszystkim za strategiczne działania związane z finalizacją procesu fuzji z częścią Banku BPH SA, na trwałe zmieniającej strukturę polskiego sektora bankowego.

Tytuły najlepszych banków dla liderów sektora bankowego z ponad 140 krajów zostały przyznane po raz dziewiąty. Do ubiegłorocznego konkursu stanęło niemal 500 banków z całego świata, w tym kilka z Polski. Wyboru laureatów dokonało jury, w którego składzie zasiedli znawcy rynku i byli prezesi globalnych banków, a także redaktorzy naczelni magazynu. The Banker, jeden z najbardziej prestiżowych magazynów opisujących świat bankowości, jest wydawany nieprzerwanie od 1926 roku.

Euromoney: Bank Pekao S.A. najlepszym polskim bankiem

Magazyn Euromoney również uznał Bank Pekao S.A. za najlepszy bank w Polsce w 2008 roku. Nagrody tego magazynu rynków finansowych są przyznawane nieprzerwanie od 1992 roku i wyznaczają standardy bankowości w ponad stu krajach świata. Nagrody dla najlepszych banków w poszczególnych krajach są przyznawane na podstawie ich wyników finansowych, jakości obsługi klientów, poziomu innowacyjności, a także wpływu na standard usług

bankowych w tych krajach. Bank Pekao S.A. został doceniony również za finalizację skomplikowanego procesu fuzji z częścią Banku BPH SA. Oficjalne ogłoszenie wyników konkursu nastąpiło podczas uroczystej gali w Wiedniu.

Poza Bankiem Pekao S.A., również inne banki należące do Grupy UniCredit, zostały uznane za najlepsze w swoich krajach (Bulbank, UniCredit Bank Slovakia oraz UniCredit Bank Hungary).

Nagrody Global Finance dla Banku Pekao S.A.

Miesięcznik finansowy Global Finance przyznał Bankowi Pekao S.A. tytuły „Najlepszego Usługodawcy 2008” w kategoriach "Operacje walutowe" i "Finansowanie Handlu" ("Best Foreign Exchange Provider 2008" oraz "Best Trade Finance Provider Poland 2008").

Global Finance co roku przyznaje nagrody instytucjom finansowym działającym w krajach Środkowej i Wschodniej Europy. Nagrody są przyznawane na podstawie opinii analityków, menedżerów wyższego szczebla oraz doradców bankowych. Pod uwagę brane są takie elementy jak: wzrost aktywów, zysk, strategiczne relacje z kluczowymi interesariuszami z otoczenia banku, oferta banku, innowacyjność produktów oraz ceny usług.

Financial Times: Bank Pekao S.A. na liście 500 największych firm świata

Bank Pekao S.A. znalazł się na liście 500 największych firm na świecie opracowanej przez Financial Times. Bank Pekao S.A. był najwyższej sklasyfikowaną polską firmą w tym zestawieniu; pod względem wartości rynkowej zajął 400. miejsce wśród największych przedsiębiorstw świata.

Financial Times corocznie przeprowadza badanie i opracowuje listę 500 największych firm na świecie, biorąc pod uwagę kluczowe wyniki finansowe. To jedno z bardziej prestiżowych tego typu zestawień w światowym biznesie.

Newsweek i A.T. Kearney: Bank Pekao S.A. najcenniejszą polską firmą

Bank Pekao S.A. zajął pierwsze miejsce w rankingu "100 Najcenniejszych Firm w Polsce w roku 2007" ogłoszonym w kwietniu 2008 roku przez Newsweek Polska oraz A.T.Kearney.

Bank Pekao S.A. w finale European Business Awards 2008

Bank Pekao S.A. jako jedyna polska firma znalazł się wśród finalistów międzynarodowego konkursu European Business Awards 2008 w kategoriach „Business of the Year”, „Marketing Strategy of the Year” oraz "Employer of the Year".

Nagrody programu European Business Awards przyznawane są instytucjom z krajów Unii Europejskiej, które wyróżniają się osiągnięciami, innowacyjnymi rozwiązaniami oraz wysokim poziomem etyki prowadzenia biznesu.

Nagroda Ruban d'Honneur 2008 dla Banku Pekao S.A.

Bank Pekao S.A. jako jedyna polska firma został uhonorowany nagrodą Ruban d'Honneur 2008 w kategorii „The CMS Business of the Year”.

Nagroda Ruban d'Honneur w kategorii „The CMS Business of the Year” przyznawana jest wiodącym instytucjom z całej Europy, które wykazują się wyjątkowymi wynikami finansowymi, stałym doskonaleniem i innowacyjnością oraz są niekwestionowanymi liderami w swoich sektorach.

EUROPRODUKT 2008 dla PekaoFIRMA24

PekaoFIRMA24 - system bankowości internetowej Banku Pekao S.A. dla segmentu małych i średnich firm został wyróżniony tytułem EUROPRODUKT 2008 w XIII edycji konkursu.

EUROPRODUKT jest prestiżowym ogólnopolskim konkursem organizowanym pod honorowym patronatem Ministerstwa Gospodarki i Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Co roku wyróżnia się w nim produkty, usługi i inicjatywy konkurencyjne na rynku europejskim pod względem wysokiej jakości, nowoczesności oraz profesjonalizmu. Wyróżniony system Banku

Pekao S.A. został udostępniony klientom w czerwcu 2008 roku. Korzysta z niego blisko 100 tysięcy firm. PekaoFIRMA24 jest dostępny w polskiej i angielskiej wersji językowej.

Pekao S.A. – Bankiem Przyjaznym dla Przedsiębiorców

Bank Pekao S.A. otrzymał godło promocyjne w X edycji konkursu Bank Przyjazny dla Przedsiębiorców. Godło jest przyznawane przez Polsko-Amerykańską Fundację Doradztwa dla Małych Przedsiębiorstw oraz Krajową Izbę Gospodarczą. Konkurs ma na celu wyróżnianie instytucji, które charakteryzują się rzeczowym podejściem i zrozumieniem specyfiki małych przedsiębiorstw, jak również tych, które wkładają wysiłek w budowanie silnych więzi z sektorem MSP m.in. przy wykorzystaniu nowych technologii.

Pierwsze miejsce dla Kredytu Mieszkaniowego Banku Pekao S.A.

Kredyt Mieszkaniowy Banku Pekao S.A. został sklasyfikowany na pierwszym miejscu w rankingu przygotowanym przez Gazetę Prawną i Comperia.pl. Kredyt oceniono jako najkorzystniejszy spośród kredytów złotych oferowanych na rynku.

Niezależnie od nagród dla Banku, również liderzy Banku i Grupy UniCredit otrzymali w 2008 roku prestiżowe wyróżnienia.

Luigi Lovaglio Komandorem Orderu Gwiazdy Solidarności Włoskiej

W marcu 2008 r. Luigi Lovaglio, Pierwszy Wiceprezes Zarządu i Dyrektor Generalny Banku, został Komandorem Orderu Gwiazdy Solidarności Włoskiej. Tytuł został przyznany na mocy dekretu prezydenta Republiki Włoskiej, w uznaniu znaczącego wkładu w rozwój współpracy gospodarczej Polski i Włoch. Order Gwiazdy Solidarności Włoskiej jest nadawany Włochom i obcokrajowcom, którzy znacząco przyczynili się do podniesienia prestiżu Republiki Włoskiej.

Jan Krzysztof Bielecki Finansistą Roku 2008

W lutym 2009 r. Jan Krzysztof Bielecki, prezes Zarządu Banku Pekao S.A., został uhonorowany tytułem Finansista Roku 2008, przyznawanym przez "Gazetę Finansową". Redakcja doceniła fakt, że Jan Krzysztof Bielecki, jako jeden z pierwszych autorytetów ekonomicznych w Polsce przewidział grozący gospodarce kryzys.

W uzasadnieniu wyróżnienia dla Prezesa Zarządu Banku Pekao S.A. medialna kapituła podkreśliła jego dalekowzroczność. "Gazeta Finansowa" przypomniała również, że już w 2006 r. Prezes nawoływał do ostrożności w polityce kredytowej banków i podkreślał, że pewne trendy nie są możliwe do utrzymania w nieskończoność.

Alessandro Profumo Człowiekiem Roku 2008 w Finansach

We wrześniu 2008 r. Alessandro Profumo, CEO Grupy UniCredit odebrał nagrodę specjalną „Orła” Rzeczypospolitej dla Człowieka Roku 2008 w dziedzinie finansów, przyznaną za zasługi w utworzeniu największego banku działającego w Polsce i wprowadzenie na GPW najcenniejszej notowanej w Warszawie spółki. UniCredit, największa instytucja finansowa w Europie Środkowo-Wschodniej, zadebiutowała na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w grudniu 2007 roku, w ramach podwójnego notowania.

Nagroda Rzeczypospolitej dla Alessandro Profumo honoruje jego wkład w rozwój bankowości w Europie i w Polsce. Jest on głównym autorem sukcesu Grupy, która w ciągu 6 lat z organizacji działającej regionalnie we Włoszech stała się dużym europejskim bankiem, ze spółkami-córkami w 20 krajach Europy.

Rzeczpospolita wręcza swoje „Orły” od 10 lat osobom i firmom szczególnie zasłużonym dla rozwoju polskiego biznesu. Laureaci wyróżniają się innowacyjnym podejściem do prowadzenia firmy. Ich działania wywierają trwały wpływ na poszczególne sektory gospodarki, a firmy przez nich prowadzone mają zdolność do trwałego i zrównoważonego rozwoju.

5 Działalność Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.

5.1 Ważniejsze czynniki mające znaczący wpływ na działalność i wyniki Grupy

Głównymi czynnikami mającymi wpływ na działalność i wyniki Grupy w 2008 r. były:

- zakończenie procesu integracji operacyjnej,
- utrzymanie pod kontrolą ogólnych kosztów administracyjnych,
- trudna sytuacja na międzynarodowych rynkach finansowych i na warszawskiej giełdzie,
- efektywne zarządzanie ryzykiem kredytowym,
- ograniczenie kosztów ryzyka,
- sprzedaż części przedsiębiorstwa Centralnego Domu Maklerskiego Pekao S.A.,
- sprzedaż należności z utratą wartości.

Zakończenie procesu integracji operacyjnej

W dniu 29 listopada 2007 r. zakończył się prawny proces połączenia Banku Pekao S.A. przez przeniesienie części majątku Banku BPH SA w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa na Bank Pekao S.A.

Od początku 2008 r. trwały intensywne prace związane z migracją rachunków i danych dotyczących klientów obsługiwanych przez oddziały Pekao285 z systemów informatycznych Banku BPH SA do systemów informatycznych Banku Pekao S.A. Integracja operacyjna zakończyła się sukcesem w maju 2008 r.

Utrzymanie pod kontrolą ogólnych kosztów administracyjnych

Ogólne koszty administracyjne (z amortyzacją) w 2008 r. wyniosły 3 787,7 mln zł i były niższe w porównaniu z sumarycznymi kosztami w 2007 r. o 34,1 mln zł (o 0,9%).

Ogólne koszty administracyjne utrzymane były pod kontrolą, pomimo poniesienia dodatkowych kosztów związanych z integracją.

Wskaźnik koszty / dochody w 2008 r. poprawił się i wyniósł 45,5% wobec 45,7% w 2007 r.

Trudna sytuacja na międzynarodowych rynkach finansowych i na warszawskiej giełdzie

Grupa osiągnęła pozytywne wyniki w 2008 r. w otoczeniu ekonomicznym, gdzie od początku roku warunki rynkowe pozostawały pod presją trudnej sytuacji na międzynarodowych rynkach finansowych i na warszawskiej giełdzie. W efekcie obserwowane było dalsze zmniejszenie wyceny aktywów funduszy inwestycyjnych i towarzyszące mu trwające umorzenia jednostek.

Ograniczenie kosztów ryzyka

Wynik z tytułu odpisów aktualizujących w 2008 r. wyniósł 293,7 mln zł i był o 26,4 mln zł (o 8,2%) niższy niż sumaryczny wynik w 2007 r. dzięki efektywnemu zarządzaniu ryzykiem kredytowym.

Relacja należności z utratą wartości do należności ogółem na koniec 2008 r. wyniosła 5,5% w porównaniu z 7,7% na koniec 2007 r. Wskaźnik ten zmniejszył się w wyniku wzrostu wolumenu kredytów ogółem przy spadku należności z utratą wartości, a także w efekcie transakcji sprzedaży należności z utratą wartości zakończonej we wrześniu 2008 r.

Sprzedaż części przedsiębiorstwa Centralnego Domu Maklerskiego Pekao S.A. (CDM)

Na strukturę rachunku zysków i strat w 2008 r. Grupy wpływ miało zdarzenie jednorazowe - sprzedaż części przedsiębiorstwa CDM świadczącego usługi brokerskie dla klientów instytucjonalnych oraz usługi bankowości inwestycyjnej; wpływ transakcji na wynik finansowy brutto Grupy wyniósł 436,2 mln zł, a na wynik finansowy netto 352,8 mln zł.

Sprzedaż należności z utratą wartości

Na wyniki Grupy w 2008 r. wpływ miała zakończona we wrześniu 2008 r. transakcja sprzedaży należności z utratą wartości; wpływ tej transakcji na wynik netto Grupy wyniósł 72,7 mln zł. W wyniku tej transakcji wolumen kredytów, prawie w pełni pokrytych rezerwami, zmniejszył się o około 955 mln zł.

5.2 Czynniki, które będą miały wpływ na wyniki Grupy

Przeważająca część działalności Banku Pekao S.A. i spółek Grupy jest prowadzona na terytorium Polski, dlatego na wyniki Grupy będą miały wpływ wydarzenia gospodarcze zachodzące w kraju oraz wydarzenia międzynarodowe mające wpływ na gospodarkę krajową.

Według wstępnego szacunku GUS produkt krajowy brutto (PKB) wzrósł w 2008 r. o 4,8%. Głównymi motorami wzrostu PKB było spożycie indywidualne oraz inwestycje (wzrost o 5,4% i 7,9% odpowiednio). Jednak czwarty kwartał 2008 r. był okresem znacznego spowolnienia gospodarczego w Polsce. Prognozy wskazują na kontynuację tej tendencji w 2009 r. Oczekuje się, że tempo wzrostu PKB obniży się, jednak w skali mniejszej niż w krajach Unii Europejskiej – głównych naszych partnerów handlowych. Złoży się na to prawdopodobnie osłabienie dynamiki eksportu, inwestycji oraz spożycia indywidualnego.

Głównym czynnikiem decydującym o osłabieniu aktywności gospodarczej będzie spadek popytu zagranicznego, który może decydować o pogorszeniu perspektyw polskiego sektora przedsiębiorstw. Gorsze oczekiwania dotyczące strony popytowej, jak również spodziewane zmniejszenie tempa wzrostu portfela kredytowego w sektorze bankowym, to główne czynniki, które decydować będą o spadku inwestycji w 2009 r.

Głównymi czynnikami ryzyka dla dynamiki konsumpcji indywidualnej w nadchodzącym roku będą gorsze perspektywy na rynku pracy, jak również zmniejszenie tempa wzrostu zadłużenia gospodarstw domowych. Pozytywnie na konsumpcję wpłynie natomiast obowiązująca od 2009 r. obniżona stawka PIT, a zapowiedziany przez rząd pakiet antykryzysowy oraz uproszczenie procedur związanych z wykorzystaniem funduszy unijnych powinien wzmocnić popyt wewnętrzny.

Dla sektora bankowego ostatnie miesiące 2008 r. były okresem wyraźnego ograniczenia transakcji na rynku międzybankowym, co w połączeniu z wyraźną nierównowagą w zakresie płynności sektora, przełożyło się na zmniejszenie tempa przyrostu portfela kredytowego, przy jednoczesnym akumulowaniu depozytów głównie ze strony gospodarstw domowych. Problem ze strukturą płynnościową sektora finansowego, jak również obawy o kondycję sektora realnego mogą w dalszym ciągu oddziaływać negatywnie na funkcjonowanie sektora bankowego.

Gorsze perspektywy gospodarcze skłoniły główne banki centralne świata do zdecydowanego obniżenia stóp procentowych. Szybsze niż oczekiwano pogorszenie perspektyw wzrostu dla Polski oraz osłabienie presji inflacyjnej, skłoniło również RPP do obniżki stóp procentowych pierwszy raz od początku 2006 r. Cykl obniżek stóp procentowych kontynuowany będzie w nadchodzącym roku.

W pierwszych trzech kwartałach 2008 r. na silny wzrost gospodarczy na Ukrainie składały się szybko rosnący popyt krajowy i korzystne uwarunkowania zewnętrzne.

Pod koniec 2008 r. w wyniku nagłego spadku popytu krajowego i zagranicznego spowodowanego cenami towarów, ostrym spowolnieniem gospodarczym u największych partnerów handlowych, ograniczonym dostępem do kredytu i deprecjacją hrywny, nastąpiło znaczące spowolnienie gospodarki ukraińskiej. Nastąpił spadek tempa wzrostu PKB, zmalała produkcja przemysłowa, a kurs wymiany hrywny znacząco obniżył się w stosunku do dolara amerykańskiego.

Międzynarodowy Fundusz Walutowy i Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju wsparły Ukrainę, dotkniętą globalnym kryzysem finansowym, w odbudowie finansowej i makroekonomicznej stabilności.

5.3 Istotne czynniki ryzyka i zagrożeń

Czynniki gospodarcze

Przeważająca część działalności Banku Pekao S.A. i spółek Grupy jest prowadzona na terytorium Polski, dlatego na wyniki Banku będą miały wpływ wydarzenia gospodarcze zachodzące w kraju oraz wydarzenia międzynarodowe mające wpływ na gospodarkę krajową.

Zarządzanie ryzykami

Efektywne zarządzanie ryzykami jest warunkiem utrzymania wysokiego poziomu bezpieczeństwa funduszy powierzonych Bankowi i osiągania trwałego, zrównoważonego wzrostu zysków.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują: ryzyko kredytowe, ryzyko płynności, ryzyko rynkowe (stopy procentowej, ryzyko walutowe, ryzyko biznesowe, ryzyko nieruchomości własnych, ryzyko inwestycji finansowych). Istotnym elementem systemu zarządzania ryzykami jest ryzyko operacyjne.

Zarządzanie ryzykami ma całościowy i skonsolidowany charakter. Obejmuje wszystkie jednostki Banku oraz spółki zależne. Ryzyka są monitorowane i kontrolowane w odniesieniu do dochodowości i kapitału niezbędnego do ich ponoszenia.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za osiągnięcie celów strategicznych zarządzania ryzykami. Nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania różnych rodzajów ryzyka ze strategią i planem finansowym Banku sprawuje Rada Nadzorcza. W zarządzaniu ryzykiem kredytowym ważną rolę pełni Komitet Kredytowy Banku, w zarządzaniu ryzykiem rynkowym i płynności Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka, a w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym – Komitet Bezpieczeństwa Banku.

Zasady zarządzania każdym z rodzajów ryzyka są określone wewnętrznymi procedurami oraz założeniami polityki kredytowej i polityki inwestycyjnej uchwalanymi corocznie przez Zarząd i ratyfikowanymi przez Radę Nadzorczą Banku, a w odniesieniu do ryzyka operacyjnego – założeniami strategii i procedurami zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Szczegółowe raporty dotyczące ryzyka kredytowego oraz ryzyka rynkowego są przedstawiane Zarządowi Banku, Komitetowi do spraw Audytu a także Radzie Nadzorczej.

Ryzyko kredytowe

Zarządzanie ryzykiem kredytowym i utrzymanie tego ryzyka na bezpiecznym poziomie ma zasadnicze znaczenie dla wyników prowadzonej działalności. Minimalizacji ryzyka kredytowego służą obowiązujące procedury, w szczególności dotyczące zasad oceny ryzyka transakcji, ustanawiania prawnych zabezpieczeń kredytów oraz należności leasingowych, uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych oraz ograniczenia kredytowania niektórych rodzajów działalności.

Działalność kredytowa jest limitowana, zarówno zgodnie z ograniczeniami wynikającymi z przepisów Prawa bankowego, jak i wewnętrznych norm, ustalanych przez Bank, do których w szczególności należą wskaźniki koncentracji zaangażowania kredytowego dla określonych sektorów gospodarki, wskaźnik udziału dużych zaangażowań w portfelu kredytowym oraz limity zaangażowania na poszczególne kraje, banki zagraniczne i krajowe instytucje finansowe.

Uprawnienia do podejmowania decyzji kredytowych, ograniczenia kredytowania niektórych obszarów działalności oraz wewnętrzne i zewnętrzne normy ostrożnościowe uwzględniają kredyty, pożyczki i gwarancje a także transakcje pochodne i instrumenty dłużne. Ochronę jakości portfela kredytowego wzmacniają jego okresowe przeglądy oraz bieżące monitorowanie terminowej obsługi kredytów i kondycji finansowej klientów.

W ramach współpracy z UniCredit, Bank kontynuuje prace nad stałą racjonalizacją procesu kredytowania w kierunku poprawy jego efektywności i bezpieczeństwa. Doskonalone są w szczególności procedury i narzędzia pomiaru oraz monitorowania ryzyka.

Limity koncentracji ryzyka kredytowego

Zgodnie z ustawą Prawo bankowe zaangażowanie banku wobec jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekroczyć 20% funduszy własnych banku w przypadku, gdy którykolwiek z tych podmiotów jest podmiotem powiązanym z bankiem lub 25% funduszy własnych banku w przypadku, gdy podmioty te nie są podmiotami powiązanymi z bankiem. Ponadto suma zaangażowań banku w transakcje z podmiotami, wobec których zaangażowanie wynosi co najmniej 10% funduszy własnych banku, nie może łącznie przekroczyć limitu dużych zaangażowań w wysokości 800% tych funduszy. W 2008 r. limity maksymalnego zaangażowania określone w ustawie Prawo bankowe nie zostały przekroczone.

Koncentracja sektorowa

Ograniczeniu ryzyka kredytowego związanego z nadmierną koncentracją sektorową służy system kształtowania sektorowej struktury zaangażowania. Obejmuje on ustalanie wskaźników koncentracji sektorowej, monitorowanie portfela kredytowego oraz procedury wymiany informacji. System ten dotyczy zaangażowania kredytowego w poszczególne rodzaje działalności gospodarczej sklasyfikowane według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

Wskaźniki koncentracji ustalone są na podstawie analizy ryzyka inwestycyjnego, jakości zaangażowania kredytowego Banku, aktualnych trendów w sektorze, poziomu funduszy własnych Banku oraz sumy bilansowej sektora. Comiesięczne porównywanie zaangażowania Banku z obowiązującymi wskaźnikami koncentracji pozwala na bieżącą identyfikację sektorów, w których może wystąpić nadmierna koncentracja ryzyka. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji, dokonywana jest analiza obejmująca ocenę kondycji ekonomicznej sektora z uwzględnieniem zarówno dotychczasowych jak i prognozowanych trendów oraz ocenę jakości zaangażowania w dany sektor. Działania te pozwalają na formułowanie polityki Banku ograniczającej ryzyko sektorowe oraz bieżące jej dostosowywanie do zmieniających się warunków.

Zasady postępowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych

Bank Pekao S.A. posiada udokumentowane zasady postępowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w przypadku wystąpienia istotnych, negatywnych zmian na rynku nieruchomości lub wystąpienia negatywnych zdarzeń makroekonomicznych. Stanowi to podstawę do podejmowania przez Bank niezwłocznych działań w przypadku wystąpienia takich zdarzeń na rynku nieruchomości w Polsce.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym przez zagraniczne podmioty zależne

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w UniCredit Bank Ltd. jest zgodny z Polityką Kredytową Grupy Pekao S.A. i uwzględnia wymogi rynku ukraińskiego. Od 2003 roku, polityka kredytowa jest corocznie przyjmowana przez organy UniCredit Bank Ltd. i wydawana w formie wewnętrznych regulacji obowiązujących w UniCredit Bank Ltd.

Bank Pekao S.A. sprawuje ścisły nadzór i kontrolę nad procesem kredytowania w Unicredit Bank Ltd. Wszystkie decyzje kredytowe są podejmowane przez Zarząd Banku Unicredit Ltd., a te przekraczające kwotę 5 milionów USD lub kwotę łącznego zaangażowania w takiej wysokości (lub jej równowartość w innych walutach) wymagają formalnej akceptacji ze strony Banku Pekao S.A. Taki schemat procesu kredytowania jest zgodny ze standardami zarządzania ryzykiem kredytowym obowiązującymi w Banku Pekao S.A.

Większość portfela kredytowego stanowią kredyty korporacyjne, wśród których znajdują się należności od największych firm na Ukrainie. Działalność kredytowa w zakresie finansowania klientów korporacyjnych skupia się na kredytach obrotowych oraz inwestycyjnych.

Ryzyko płynności i ryzyko rynkowe

Zarządzanie ryzykiem płynności i rynkowym stanowi istotny element polityki zarządzania aktywami i pasywami Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. Ma ona na celu optymalizację struktury bilansu i pozycji pozabilansowych przy uwzględnieniu założonej relacji ryzyka do dochodu oraz kompleksowego ujęcia wpływu różnych rodzajów ryzyka, które Grupa podejmuje w swojej działalności biznesowej. Ryzyka są monitorowane i kontrolowane w odniesieniu do dochodowości i kapitału niezbędnego do ich ponoszenia oraz regularnie raportowane.

Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka wspiera Zarząd Banku poprzez doradzanie i rekomendowanie stosownych działań mających na celu realizację polityki Zarządu. Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka jest odpowiedzialny, między innymi, za zarządzanie ryzykiem strukturalnym bilansu Banku, wynikającym z niedopasowania pozycji aktywów i pasywów z perspektywy płynności, stopy procentowej oraz kursu walutowego, zarządzanie ryzykiem rynkowym i płynności portfeli inwestycyjnych, jak również ryzykiem operacyjnym i ryzykami filara II (Bazylea II). Komitet podejmuje decyzje dotyczące procesu zarządzania aktywami i pasywami, zarządzania stopami procentowymi oraz polityki inwestycyjnej, a także kontroluje zgodność ekspozycji na ryzyko z limitami wewnętrznymi i regulacyjnymi.

Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka monitoruje i kontroluje adekwatność kapitałową oraz poziom ryzyka płynności i ryzyka rynkowego w odniesieniu do zewnętrznych limitów ustalanych przez władze nadzorcze oraz wewnętrznych limitów Banku.

Od stycznia 2008 r. zgodnie z Uchwałą KNB/9 z 13 marca 2007 r. w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności, Bank codziennie szacuje nadzorcze miary płynności.

Według stanu na 31 grudnia 2008 r. miary płynności kształtowały się na poziomie nieprzekraczającym zalecanych limitów.

Ryzyko płynności

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie i utrzymywanie zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących jak i przyszłych planowanych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności i rentowności kapitałów własnych, zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowych oraz określenie rozwiązań awaryjnych na wypadek ich ewentualnego wystąpienia.

Grupa inwestuje głównie w papiery wartościowe rządu polskiego, papiery emitowane przez kraje i instytucje finansowe o najwyższych ratingach, które charakteryzują się wysokim poziomem płynności. Dzięki możliwości szybkiej sprzedaży tych instrumentów, stanowią one również, regularnie monitorowany, zapas płynności Grupy, pozwalający przetrwać ewentualne sytuacje kryzysowe.

Zgodnie z rekomendacjami nadzoru bankowego Bank stosuje i monitoruje wewnętrzne wskaźniki płynności określające relację urealnionych zapadalnych aktywów ogółem do urealnionych wymagalnych pasywów ogółem.

Bank posiada procedury awaryjnego postępowania, zarówno w przypadku wzrostu poziomu ryzyka płynności, jak i w sytuacji znacznego pogorszenia się stanu płynności finansowej. Plan awaryjny, odnoszący się do sytuacji pogorszenia stanu płynności finansowej, uwzględnia cztery stopnie zagrożenia płynności w zależności od wielkości i czasu trwania wpływu środków pieniężnych z rachunków klientów. Określa również źródła pokrycia przewidywanego wpływu środków pieniężnych z Banku. W planie awaryjnym określony został również zakres odpowiedzialności kierownictwa Banku za podejmowanie niezbędnych decyzji związanych z przywróceniem wymaganego poziomu płynności finansowej. Zarówno plan awaryjny, jak i możliwości pozyskania środków pieniężnych z poszczególnych źródeł uwzględnionych w tym planie, podlegają okresowej weryfikacji.

Ryzyko rynkowe

W działalności komercyjnej Bank jest narażony na ryzyko rynkowe, tj. ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe, ryzyko cen papierów wartościowych będących w posiadaniu Grupy oraz inne typy ryzyka, których źródłem są zmiany parametrów rynkowych.

Głównym narzędziem pomiaru ryzyka rynkowego w Grupie Kapitałowej Banku Pekao S.A. jest Value At Risk (VaR). VAR w normalnych warunkach rynkowych odzwierciedla poziom jednodniowej straty, który z prawdopodobieństwem 99% nie zostanie osiągnięty.

Model poddawany jest na bieżąco statycznej weryfikacji poprzez porównanie wartości VaR do rzeczywistych wyników. Analizy za 2007 i 2008 r. potwierdzają adekwatność stosowanego modelu.

Ryzyko stopy procentowej

Podział aktywów i zobowiązań finansowych pod względem ich obciążenia ryzykiem stopy procentowej przedstawia się następująco:

- Aktywa i zobowiązania finansowe obciążone ryzykiem wartości godziwej związanym ze stopą procentową: dłużne papiery wartościowe o stałej stopie procentowej, kredyty i pożyczki o stałej stopie procentowej, depozyty klientów o stałej stopie procentowej, zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych.
- Aktywa i zobowiązania finansowe obciążone ryzykiem przepływów pieniężnych związanym ze stopą procentową: dłużne papiery wartościowe o zmiennej stopie procentowej, kredyty i pożyczki o zmiennej stopie procentowej, depozyty klientów o zmiennej stopie procentowej.
- Aktywa i zobowiązania finansowe nieobciążone bezpośrednio ryzykiem stopy procentowej: inwestycje w instrumenty kapitałowe.

Grupa jest obciążona ryzykiem stopy procentowej również w wyniku zawierania transakcji, których wartość nominalna wykazywana jest w pozycjach pozabilansowych, a wartość godziwa ujmowana jest w bilansie Grupy. Do tego typu transakcji należą transakcje instrumentami pochodnymi m.in. forward rate agreement (FRA), swap na stopę procentową (IRS), opcje na stopy procentowe (Cap/Floor), swapy walutowe oraz forwardy walutowe.

Zarządzając ryzykiem stopy procentowej Bank kieruje się celem maksymalizowania wartości ekonomicznej kapitału oraz realizacji założonego wyniku odsetkowego w ramach przyjętych limitów. Pozycja finansowa Banku w odniesieniu do zmieniających się stóp procentowych monitorowana jest poprzez lukę stopy procentowej (lukę przeszacowania), analizę duration, analizy symulacyjne i symulacje szokowe.

Ryzyko walutowe

Celem zarządzania ryzykiem kursu walutowego jest kształtowanie profilu walutowego pozycji bilansowych i pozabilansowych tak, aby pozostawał on w ramach zewnętrznych i wewnętrznych limitów. Ekspozycja Banku na ryzyko walutowe jest mierzona na potrzeby wewnętrzne codziennie, przy zastosowaniu modelu wartości zagrożonej VaR, jak również poprzez analizę testowania warunków skrajnych, która stanowi uzupełnienie metody VaR.

Ryzyko biznesowe

Ryzyko biznesowe definiuje się jako niekorzystne, niespodziewane zmiany w wolumenie działalności banku i/lub poziomie marż, które nie są spowodowane ryzykiem kredytowym, rynkowym ani operacyjnym.

W pomiarze ryzyka biznesowego wykorzystywana jest koncepcja EaR (Earnings at Risk – wynik narażony na ryzyko). Koncepcja ta pozwala na oszacowanie ryzyka wystąpienia nieoczekiwanego negatywnego odchylenia zrealizowanego wyniku finansowego od poziomu założonego w planie finansowym. Zgodnie z podejściem przyjętym przez Grupę UniCredit, EaR szacowany jest w perspektywie jednego roku i przy poziomie ufności 99,97%.

Ryzyko nieruchomości własnych

Ryzyko nieruchomości własnych Banku i Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. wynika z wahań wartości rynkowej portfela nieruchomości Banku. Obejmuje portfel nieruchomości Banku oraz spółek kapitałowych, w których Bank posiada udziały. Ryzyko to nie obejmuje nieruchomości przejętych w ramach windykacji oraz stanowiących zabezpieczenie udzielonych kredytów.

Ryzyko nieruchomości własnych jest liczone w horyzoncie rocznym przy zastosowaniu wartości zagrożonej (VaR) z użyciem metody wariancji-kowariancji, przy założonym poziomie ufności 99,97%.

Ryzyko inwestycji finansowych

Ryzyko inwestycji finansowych wynika z zaangażowań kapitałowych Banku w akcje i udziały spółek zaliczane do portfela bankowego.

Głównym czynnikiem ryzyka wpływającym na ryzyko inwestycji finansowych jest zmiana wartości posiadanych udziałów kapitałowych w spółkach zależnych, stowarzyszonych, mniejszościowych i pośrednio zależnych nie podlegających konsolidacji w ramach Grupy.

Ryzyko inwestycji finansowych szacowane jest metodą opartą na metodzie wartości zagrożonej (VaR), przy założonym poziomie ufności 99,97% i rocznym horyzoncie czasowym.

Ryzyko operacyjne

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym opiera się na zatwierdzonych przez Zarząd Banku procedurach wewnętrznych. Dokumenty te są zgodne z założeniami przedstawionymi w „Rekomendacji M” oraz Uchwale 1/2007 z dnia 13 marca 2007 r. Komisji Nadzoru Bankowego. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmuje zarówno Bank Pekao S.A. jak i spółki zależne.

Nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocena jej adekwatności i skuteczności sprawowane są przez Radę Nadzorczą. Działający przy Radzie Nadzorczej Komitet do spraw Audytu zapewnia pomoc Radzie Nadzorczej w definiowaniu wytycznych odnośnie do kontroli wewnętrznej i okresowej, weryfikacji adekwatności oraz efektywności jej funkcjonowania. Zapewnia także pomoc w działaniach prowadzonych przez Radę, mających zagwarantować odpowiednią identyfikację i zarządzanie ryzykami, przeprowadza analizę okresowych raportów dotyczących systemów kontroli oraz ocenia działania jednostek odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym, oceny, monitorowania, kontroli/ograniczania, raportowania, zlecenia czynności na zewnątrz (outsourcing) oraz systematykę zdarzeń operacyjnych określają odpowiednie procedury.

Zarząd Banku, Rada Nadzorcza i Komitet do spraw Audytu otrzymują raporty ryzyka prezentujące między innymi: analizę zdarzeń operacyjnych w podziale na kategorie zdarzeń i regiony, analizę wskaźników ryzyka oraz analizę kapitału niezbędnego do pokrycia ryzyka operacyjnego.

W zakresie ograniczania ryzyka operacyjnego Bank posiada procedury odnośnie do polityki bezpieczeństwa, w tym między innymi procedury dotyczące:

- programu przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy,
- zasady ochrony jednostek Banku,
- zarządzania ciągłością działania,
- przestrzegania tajemnicy bankowej,
- ochrony danych osobowych,
- zasad współpracy jednostek Banku z firmami zewnętrznymi.

Do instrumentów redukcji ryzyka operacyjnego można zaliczyć m.in.: plany awaryjne, kontrole audytu wewnętrznego, obowiązek przekazywania informacji o zdarzeniach operacyjnych do Departamentu Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (konieczność ujawnienia skutkuje wzmocnieniem kontroli funkcjonalnej w jednostkach banku oraz samokontroli wśród pracowników), polisy ubezpieczeniowe oraz bieżącą poprawę jakości procesów oraz monitorowanie obszarów, w których w poprzednich okresach Bank poniósł istotne straty.

Ponadto, w przypadku stwierdzonych uchybień, natychmiast przekazywane są wytyczne precyzujące zakres, sposób i częstotliwość wykonywania kontroli funkcjonalnej w określonych obszarach działalności Banku.

Stałe podnoszenie świadomości w zakresie ryzyka operacyjnego odbywa się poprzez bieżące kontakty pracowników Departamentu Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym z osobami odpowiedzialnymi za ryzyko operacyjne w jednostkach Banku.

Ryzyko braku zgodności

Celem zarządzania ryzykiem braku zgodności jest zapewnienie zgodności działań Banku i jego pracowników z obowiązującymi normami, a w szczególności z przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku, zaleceniami organów nadzoru i organów kontrolnych, standardami dobrych praktyk i normami etycznymi. Działania Banku muszą być zgodne również z wytycznymi Grupy UniCredit, o ile nie są sprzeczne z przepisami prawa polskiego. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności dotyczy między innymi obszaru usług bankowych, usług finansowych i obszaru związanego z papierami wartościowymi. Wprowadzenie i stosowanie standardów w zakresie ryzyka braku zgodności pełni istotną rolę w kreowaniu wartości firmy, wzmacnianiu i ochronie dobrego imienia Banku oraz we wzmacnianiu zaufania publicznego do działalności Banku i jego pozycji.

Za zapewnienie zgodności działań Banku i jego pracowników z normami odpowiada Biuro Zarządzania Ryzykiem Braku Zgodności. Do zadań Biura należy w szczególności monitorowanie, identyfikowanie, eliminowanie i zapobieganie ryzyku braku zgodności.

W 2008 r. Bank zastosował w programie pilotażowym metodologię szacowania ryzyka braku zgodności (CAM & CAP) w obszarze przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy i finansowania międzynarodowego terroryzmu obowiązującą w Grupie UniCredit. Metodologia ta umożliwia określenie priorytetów decydujących o wyborze kluczowych obszarów działalności bankowej poddanych szacowaniu ryzyka braku zgodności i ocenę (z perspektywy przyjętych w niej kryteriów) dotychczas funkcjonujących w Banku procesów, mechanizmów i regulacji dotyczących wybranych obszarów działalności bankowej. Metodologia szacowania ryzyka braku zgodności pozwala je ocenić za pomocą stosownej „mapy ryzyka”, stanowiącej odwzorowanie powiązań poszczególnych kategorii ryzyka z określonymi - uczestniczącymi w procesie - pionami operacyjnymi i funkcjami organizacyjnymi w Banku.

5.4 Nowa Umowa Kapitałowa – Bazylea II

Rok 2008 był pierwszym rokiem stosowania przez Bank Pekao S.A. wytycznych Komitetu Bazylejskiego – Bazylea II - dla celów wyliczania wymogu kapitałowego i współczynnika wypłacalności. Wytyczne te wprowadzono na obszarze państw członkowskich Unii Europejskiej Dyrektywami: 2006/48/EC dotyczącą zakładania i prowadzenia działalności biznesowej przez instytucje kredytowe oraz 2006/49/EC dotyczącą adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych, a na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej Uchwałą Komisji Nadzoru Bankowego Nr 1 z dnia 13 marca 2007 r. i kolejnymi uchwałami polskiego nadzoru bankowego.

Ze względu na wymogi nadzorcze oraz strategiczny charakter zmian w zarządzaniu ryzykami i w sposobie szacowania kapitału regulacyjnego i kapitału ekonomicznego Banku, wynikający z Nowej Umowy Kapitałowej, bezpośredni nadzór nad dostosowaniem Banku do jej wymogów sprawuje Zarząd Banku, który jest cyklicznie informowany o wszystkich przedsięwzięciach i ich rezultatach, związanych z wdrożeniem Nowej Umowy Kapitałowej. Stanowisko Zarządu Banku w kwestii wprowadzania zmian wynikających z wdrażania Nowej Umowy Kapitałowej (NUK) jest przedkładane Radzie Nadzorczej i przez nią zatwierdzane.

Plan Główny wdrożenia NUK w Banku – przygotowany i zatwierdzony w 2005 r. - zakłada dostosowanie Banku do wszystkich trzech filarów NUK tzn. Filara I (Minimalne Wymogi Kapitałowe); Filara II (Analiza Nadzorcza) oraz Filara III (Dyscyplina Rynkowa).

Zgodnie z przyjętym harmonogramem Bank Pekao S.A. wylicza wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe oraz operacyjne według Metody Standardowej, pozostając w pełnej zgodności z wymogami Filara I. W 2008 roku został opracowany, zatwierdzony i wdrożony wewnętrzny proces szacowania adekwatności kapitałowej (ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Process), stanowiący podstawowy element Filara II. Na 31 grudnia 2007 r. Bank spełniał wymogi wynikające z Filara III.

Plan Główny został opracowany w ścisłej współpracy z organami polskiego nadzoru bankowego oraz zgodnie ze szczegółowymi wytycznymi Grupy UniCredit. Stanowi on integralną część planu etapowego wdrażania metod zaawansowanych Grupy UniCredit, który w marcu 2008 roku został zaakceptowany przez włoskie władze nadzorcze. W wyniku pozytywnej decyzji włoskiego nadzoru trzy z czterech głównych podmiotów Grupy Unicredit od 2008 roku stosują metody zaawansowane IRB dla celów adekwatności kapitałowej. Zmodyfikowany i przyjęty plan wdrożenia dla Banku Pekao S.A. zakłada stosowanie metod zaawansowanych IRB dla ryzyka kredytowego od połowy 2010 roku, a metody zaawansowanej AMA dla ryzyka operacyjnego od początku 2010 roku.

Proces osiągania zgodności z NUK wymaga także spełnienia rygorystycznych wymogów organizacyjnych i informatycznych. W trakcie całego procesu Bank jest wspierany przez renomowaną firmę doradczą, przy jednoczesnym wsparciu ze strony Kamakura Co., dostawcy systemu informatycznego. System KRM (Kamakura Risk Management) jest w pełni zgodny z wymogami metody standardowej NUK, jego efektywność nie budzi zastrzeżeń, a wysoka skuteczność pozwala na comiesięczne systemowe przetworzenie 99,997% wolumenu transakcji kredytowych. Aktualnie Bank, wspólnie z dostawcą systemu oraz firmą doradczą, prowadzi intensywne prace nad dostosowaniem tego systemu oraz pozostałych systemów Banku do wymogów metod zaawansowanych IRB.

Ogólne ramy wdrożenia systemu adekwatności kapitałowej – obejmujące główne elementy wewnątrzbankowego zarządzania kapitałem oraz strukturę organizacyjną i zakres odpowiedzialności w ramach tego procesu – zostały przyjęte przez Zarząd i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą. Zatwierdzone również zostały szczegółowe procedury wewnętrzne Banku dotyczące szacowania kapitału regulacyjnego i kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałem i planowania kapitałowego.

Realizacja powyższych zadań oznacza, że począwszy od stycznia 2008 r. Bank Pekao S.A. pozostaje w zgodności z Uchwałami Komisji Nadzoru Bankowego wprowadzającymi wymogi wytycznych Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego - Bazylea II.

5.5 Adekwatność kapitałowa

Podstawową miarą stosowaną do pomiaru adekwatności kapitałowej jest współczynnik wypłacalności. Minimalna wartość współczynnika wypłacalności wymagana przez prawo nie może być niższa niż 8%. Na koniec grudnia 2008 r. współczynnik wypłacalności Grupy wyniósł 12,22%, a więc o 4,22 p.p. więcej od minimalnej wartości współczynnika wymaganej przez prawo. Współczynnik wypłacalności dla Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. spełnia również zalecenie Komisji Nadzoru Bankowego, która rekomendowała podjęcie zdecydowanych i efektywnych działań gwarantujących utrzymanie współczynnika wypłacalności na bezpiecznym poziomie nie niższym niż 10%.

Kalkulacji regulacyjnych wymogów kapitałowych na dzień 31 grudnia 2007 r. oraz na dzień 31 grudnia 2008 r. dokonano w oparciu o zapisy Uchwały nr 1/2007 KNB z 13 marca 2007 r. Obliczeń na koniec grudnia 2007 r. dokonano z uwzględnieniem specyfiki podejścia przejściowego, z którego korzystał Bank Pekao S.A. Oznacza to między innymi, że kwota wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego nie była uwzględniona w całkowitym wymogu kapitałowym.

Poniższa tabela przedstawia podstawowe dane dotyczące adekwatności kapitałowej dla Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. wg stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. oraz na dzień 31 grudnia 2007 r.

		(tys. zł)
Wymóg kapitałowy	31.12.2008	31.12.2007
Ryzyko kredytowe	6 928 574	6 737 089
Przekroczenie limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	0	0
Ryzyko rynkowe	217 082	465 777
Ryzyko rozliczenia-dostawy oraz kontrahenta	301 510	66 931
Przekroczenie progu koncentracji kapitałowej	0	0
Ryzyko operacyjne	1 122 349	
Całkowity wymóg kapitałowy	8 569 515	7 269 797
Fundusze własne do wyliczenia współczynnika wypłacalności		
Fundusze podstawowe	13 094 233	11 015 037
Fundusze uzupełniające	0	0
Fundusze własne do wyliczenia współczynnika wypłacalności	13 094 233	11 015 037
Współczynnik wypłacalności (%)	12,22%	12,12%

Współczynnik wypłacalności na koniec 2008 r. jest wyższy niż na koniec 2007 r., pomimo iż uwzględnia dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego.

5.6 Bank Pekao S.A. na polskim rynku usług bankowych

5.6.1 Obsługa klientów detalicznych

Oferta Banku dla najliczniejszej grupy indywidualnych klientów detalicznych korzystających ze standardowych produktów jest jedną z najbardziej kompleksowych na polskim rynku bankowym.

Do klientów bankowości detalicznej Bank adresuje 9 pakietów rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych Eurokonto, dostosowanych do indywidualnych potrzeb klientów. Pakiety Eurokonto wyposażone są w unikalny na rynku program ubezpieczeniowy typu assistance (Pakiet Pomocny), przygotowany we współpracy ze szwajcarską firmą Mondial Assistance Group.

Posiadaczom Eurokonta wydawana jest międzynarodowa karta płatnicza Maestro, która może być używana przy regulowaniu płatności na całym świecie. Maestro pełni również funkcję karty bankomatowej - umożliwia wypłatę gotówki w Polsce i za granicą z bankomatów oznaczonych symbolami Maestro i Cirrus.

Na 2009 r. przygotowywana jest całkowicie nowa linia kont osobistych dla każdego z segmentów klienta: od konta dla najmłodszych, poprzez konto internetowe, po rachunki z bogatym pakietem usług dodatkowych dla najbardziej wymagających klientów, w tym szeroki zakres ubezpieczenia Assistance, bezpłatne przelewy przez internet.

Do rachunków nadal dodane będzie ubezpieczenie assistance ze znacznie bardziej rozszerzonym pakietem usług niż do tej pory oraz z uproszczoną procedurą korzystania z ubezpieczenia oraz możliwością dokupienia dodatkowych ubezpieczeń przez klientów.

W ramach oferty kredytowej klientom detalicznym proponowane są kluczowe produkty kredytowe Banku, takie jak „Pożyczka Ekspresowa” i złotowe kredyty hipoteczne. „Prosty Kredyt Mieszkaniowy” umożliwia kupno domu lub mieszkania albo spłatę kredytu mieszkaniowego zaciągniętego w innym banku, a dzięki różnym opcjom do wyboru, pozwala na stworzenie kredytu najlepszego dla konkretnego klienta. Bank oferuje też Kredyt Mieszkaniowy z Dopłatą, udzielany w ramach rządowego programu "Rodzina na swoim".

W 2009 r. Bank planuje rozszerzenie oferty Pożyczki Ekspresowej o produkty takie jak PEX dla Seniorów i PEX Konsolidacja.

Oprócz pełnej gamy lokat terminowych złotych i walutowych Bank oferuje ponad 20 funduszy Pioneer Pekao TFI. Ofertę uzupełniają programy oszczędnościowe: PAK PRO i PAK JUNIOR, Indywidualne Konto Emerytalne oraz Otwarty Fundusz Emerytalny Pekao.

5.6.2 Obsługa klientów zamożnych

Klientom zamożnym, oczekującym indywidualnego podejścia oraz niestandardowych rozwiązań, proponowany jest model obsługi w ramach Centrów Doradztwa VIP.

Współpraca klientów z Bankiem odbywa się głównie poprzez kontakty z jednym doradcą, co pozwala budować indywidualne relacje i pogłębiać współpracę. Dzięki temu doradca coraz lepiej poznaje potrzeby każdego z klientów i pomaga wybrać najlepsze rozwiązania finansowe.

W ramach kompleksowego pakietu produktów i usług dedykowanych klientom zamożnym oferowane jest Eurokonto VIP wzbogacone o szeroki zakres ubezpieczenia typu assistance - Pakiet Pomocny, dzięki któremu klient otrzymuje bezpłatną pomoc w zdarzeniach losowych. Dodatkowo do rachunku klienci otrzymują bezpłatne ubezpieczenie NNW. Mają również możliwość skorzystania z bezpłatnych zleceń stałych i systemu Pekao24, dzięki której uzyskują darmowy dostęp do konta przez internet, telefon stacjonarny oraz telefon komórkowy.

Najzamożniejszym klientom Banku Pekao S.A. oferowany jest model obsługi bankowości prywatnej. Daje on gwarancję kompleksowej i zindywidualizowanej obsługi prowadzonej na najwyższym poziomie. Osobisty doradca bankowy służy klientowi pomocą w wyborze optymalnej strategii lokowania jego pieniędzy zarówno na krajowym rynku finansowym, jak i na rynkach zagranicznych. Ponadto, nie rezygnując ze stabilności i bezpieczeństwa inwestycji, dąży do zapewnienia klientom znacznych i stałych korzyści finansowych. Obok usług standardowo oferowanych wszystkim klientom detalicznym, Bank oferuje produkty i usługi indywidualnie przygotowane zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami klientów bankowości prywatnej.

Karty płatnicze

Klientom detalicznym oferowany jest wachlarz kart debetowych, kredytowych i z odroczonym terminem płatności, dostosowanych do indywidualnych potrzeb, wydawanych w systemie MasterCard i Visa. Dla niektórych grup klientów (posiadaczy kredytów mieszkaniowych, pożyczki w Eurokoncie czy Pożyczki Ekspresowej) Bank stosuje specjalne warunki udzielania kredytu w karcie na podstawie oceny zdolności kredytowej przeprowadzonej przy wnioskowaniu o kredyt.

Dla klientów zamożnych uzupełnieniem propozycji jest szeroka oferta kart płatniczych, w tym kredytowych: platinum, złotych i srebrnych, wydawanych w systemie MasterCard i Visa. Wzbogacone są one o wiele usług dodanych, takich jak ubezpieczenia, programy lojalnościowe i affinity.

Klienci mają możliwość skorzystania z dodatkowych funkcjonalności, na przykład: możliwości zmiany PIN, obsługi karty kredytowej poprzez serwis internetowy łącznie z przelewami w ciężar karty oraz alertów SMS o transakcjach.

W drugim półroczu 2008 r. trwały intensywne prace w zakresie migracji kart debetowych i kredytowych na nową platformę oraz prace dotyczące parametryzacji kart w nowym systemie kartowym, który ma docelowo obsługiwać wszystkie karty płatnicze Banku Pekao S.A.

Rozwój oferty kartowej w 2009 r. będzie ogniskował się wokół działań mających na celu wzmocnienie przewagi konkurencyjnej Banku w obszarach: nowych funkcjonalności kart, uatrakcyjnienia warunków finansowych korzystania z kart oraz bezpieczeństwa obrotu

kartowego. Działania te będą realizowane w oparciu o możliwości, jakie zapewnia nowoczesna platforma informatyczna, która w 2009 r. obsługiwać będzie wszystkie karty Banku Pekao S.A.

Wzmocnienie bezpieczeństwa transakcji kartami zapewni przede wszystkim wdrożenie technologii mikroprocesorowej (chipowej) w standardzie EMV.

Produkty oszczędnościowe

W 2008 r. Bank wprowadził do oferty strukturyzowane certyfikaty depozytowe, co stworzyło klientom nowe atrakcyjne możliwości w zakresie podejmowania decyzji inwestycyjnych.

Pierwsza subskrypcja bankowych papierów wartościowych z kuponem strukturyzowanym zakończyła się w czerwcu 2008 r. – były to Certyfikaty Czterech Indeksów umożliwiające inwestycję w następujące aktywa bazowe: złoto, surowce rolne oraz indeksy akcji spółek ze strefy Euro i Europy Środkowo-Wschodniej i gwarantujące 100% ochronę kapitału w dniu wykupu. Według szacunków Banku była to jedna z największych subskrypcji produktów strukturyzowanych na polskim rynku w 2008 r.

W ramach kolejnych dwóch emisji, odbywających się na przełomie lipca i sierpnia 2008 r., zaproponowano klientom Certyfikaty Europejskich Rynków Wschodzących – spółek polskich i Certyfikaty Europejskich Rynków Wschodzących – spółek rosyjskich, dając możliwość szerszej dywersyfikacji portfeli zarówno pod względem dostępnych klas aktywów, jak i stref geograficznych z jednoczesną 100% gwarancją ochrony kapitału w dniu wykupu.

Bank rozszerzył także ofertę produktów ubezpieczeniowych. We współpracy z TU Alianz Życie Polska S.A. wprowadził ubezpieczenie na życie i dożycie Alianz Polisa Lokacyjna. Produkt ten umożliwia zainwestowanie środków na zasadach zbliżonych do lokaty bankowej o stałej stopie, przy jednoczesnym zwolnieniu z podatku od dochodów kapitałowych, spadku i darowizn.

Bank Pekao S.A. rozszerzył katalog produktów oszczędnościowych o produkty depozytowe wprowadzając w październiku 2008 r. do sprzedaży konto oszczędnościowe „Dobry Zysk”.

„Dobry Zysk” to produkt dostępny dla wszystkich aktualnych i nowych klientów Banku - jest otwierany jako rachunek uzupełniający do pakietu Eurokonto i prowadzony bezpłatnie.

Odsetki są naliczane metodą najkorzystniejszą dla klienta - określona dla danej kwoty stopa procentowa stosowana jest w stosunku do całego salda. Odsetki są kapitalizowane na koniec każdego miesiąca, a klient może raz w miesiącu bezpłatnie wypłacić dowolną kwotę z konta oszczędnościowego. Rachunek Dobry Zysk jest dostępny również za pośrednictwem platformy bankowości elektronicznej Pekao24.

Rozwiązanie to, łączące funkcjonalność rachunku bankowego z atrakcyjnym oprocentowaniem, cieszy się dużym zainteresowaniem klientów. Do końca roku zgromadzili oni na swoich rachunkach oszczędnościowych niemal 2,1 mld zł. W ciągu zaledwie 3 miesięcy od startu tego produktu, klienci Banku Pekao S.A. założyli prawie 49 tys. rachunków oszczędnościowych. Bank może pochwalić się bardzo wysoką średnią wartością depozytów na rachunku „Dobry Zysk”, która na koniec 2008 r. wyniosła ponad 42 tys. zł, a w segmencie klienta zamożnego nawet około 66 tys. zł.

Ponadto klientom posiadającym wolne środki Bank proponuje szeroki wybór produktów inwestycyjnych, między innymi ponad 20 funduszy Pioneer Pekao TFI. W ramach współpracy z TFI Pioneer, Bank Pekao S.A. w 2008 r. wzbogacił ofertę funduszy.

W czerwcu 2008 r. wprowadzono do oferty Banku nowy wyspecjalizowany program inwestycyjny SUPER BASKET. Umożliwia on klientom inwestowanie w sposób systematyczny jednocześnie w kilka funduszy Pioneer, tworzących tzw. Portfel Funduszy.

Obecnie w ramach Programu dostępnych jest 6 Portfeli Funduszy różniących się strategią:

- Portfel Zrównoważony Rynków Wschodzących,
- Portfel Wzrostowy Europejski,

- Portfel Wzrostowy Globalny,
- Portfel Zrównoważony Rynku Polskiego,
- Portfel Dłużny,
- Portfel Wzrostowy Rynku Polskiego.

Program został przygotowany w sposób, który ułatwia Klientom rozłożenie w czasie momentu rozpoczęcia inwestycji.

Ofertę uzupełniają programy oszczędnościowe: PAK PRO i PAK JUNIOR, Indywidualne Konto Emerytalne, Otwarty Fundusz Emerytalny Pekao oraz program inwestycyjno-ubezpieczeniowy Prosperita.

Dom Maklerski Pekao (Dom Maklerski)

Od grudnia 2007 r. uruchomiona została działalność Domu Maklerskiego. Celem powołania Domu Maklerskiego było zapewnienie ciągłości obsługi brokerskiej klientów, którzy w ramach integracji przeszli z Banku BPH SA do Banku Pekao S.A., a także możliwość zaoferowania klientom indywidualnym kompleksowej i profesjonalnej obsługi w zakresie produktów rynku kapitałowego.

Misją Domu Maklerskiego jest dostarczanie inwestorom najwyższej jakości usług maklerskich w celu maksymalizacji poziomu satysfakcji klientów indywidualnych. Kompleksowa oferta gwarantuje klientom możliwość inwestowania na rynku akcji, derywatów (finansowe kontrakty terminowe i opcje), obligacji, a także na rynku niepublicznym i wspierana jest ona przez platformę obsługi online i profesjonalny serwis telefoniczny konsultantów.

Specjaliści do spraw produktów inwestycyjnych, poza realizacją sprzedaży, pełnią funkcje konsultacyjno-doradcze. Bogate doświadczenie doradców, w powiązaniu z udostępnieniem klientom nowoczesnej platformy obsługi telefonicznej i internetowej Pekao24Makler gwarantującej nowoczesny sposób zarządzania nadwyżkami finansowymi w dowolnym miejscu i czasie, pozwala elastycznie rozwijać ofertę, dostosowując ją do zmieniających się warunków oraz potrzeb klientów.

W 2008 r. działalność Domu Maklerskiego ukierunkowana była na implementację oferty brokerskiej w strukturach Banku Pekao S.A. Podejmowane działania miały na celu rozszerzenie dostępu do produktów inwestycyjnych w oddziałach Banku ze szczególnym uwzględnieniem wzmocnienia relacji z klientami przejętymi w procesie fuzji.

Klienci korzystający z usług Domu Maklerskiego zostali zmigrowani do systemów informatycznych Banku Pekao S.A. Dokonano połączenia systemu internetowego Pekao24Makler z platformą internetową Pekao24. Obecnie klienci Banku Pekao S.A. korzystający z usług maklerskich, wykorzystując wspólny identyfikator i hasło, uzyskują automatyczny dostęp do posiadanych rachunków bankowych jak i brokerskich.

W ramach rozwoju sieci i wsparcia procesu dystrybucji bankowych produktów inwestycyjnych w oddziałach Banku Pekao S.A. uruchomiono blisko 480 niepełnozakresowych Punktów Przyjmowania Zleceń Domu Maklerskiego do obsługi zapisów na strukturyzowane certyfikaty depozytowe emitowane przez Bank Pekao S.A.

Podstawową aktywnością podmiotu było pośrednictwo w zawieraniu transakcji na rzecz klientów indywidualnych na rynku wtórnym GPW i CeTO. W 2008 r. udział Domu Maklerskiego w obrotach giełdy utrzymywał się na stałym poziomie i wyniósł blisko 1% na rynku akcji oraz 2,2% na rynku terminowym.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. Dom Maklerski prowadził blisko 157 tys. rachunków brokerskich na których wartość aktywów klientów, z uwzględnieniem strukturyzowanych certyfikatów depozytowych (SCD), wynosiła blisko 4,5 mld zł.

5.6.3 Obsługa klientów biznesowych (małe i mikro firmy)

Oferta Banku dla klientów biznesowych obejmuje szeroką gamę produktów i usług, w tym rachunki bankowe, lokaty terminowe, karty płatnicze, kredyty, gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym, finansowanie transakcji handlu zagranicznego i produkty pakietowe zapewniające klientom biznesowym kompleksową obsługę bankową firmy.

W czerwcu 2008 r. wprowadzono do oferty Banku nową rodzinę "Pakietów Mój Biznes", dedykowaną małym i średnim firmom. Pakiety te to specjalne zestawy produktów i usług bankowych, oferowanych łącznie za jedną miesięczną opłatę i w ramach jednej umowy. Pakiety skierowane są do klientów biznesowych na różnych etapach rozwoju firmy oraz dostosowane do indywidualnych potrzeb. W skład rodziny "Pakietów Mój Biznes" wchodzi pakiety:

- Mój Biznes Startowy - dla firm rozpoczynających działalność,
- Mój Biznes - podstawowa funkcjonalność dla najszerszej grupy firm,
- Mój Biznes Dynamiczny - dla firm aktywnych transakcyjnie,
- Mój Biznes FX - dla firm aktywnych w obrocie zagranicznym,
- Mój Biznes Premium – pakiet o najszerszej funkcjonalności.

Pakiety wyposażone zostały w najlepsze rozwiązania funkcjonujące na rynku, w tym specjalnie dedykowany nowoczesny serwis bankowości internetowej PekaoFIRMA24, zdobywcę tytułu EUROPRODUKT. Obok standardowych funkcji umożliwiających dokonywanie zleceń, przelewów, sprawdzania salda, wykonanych lub zaplanowanych operacji, czy zastrzeżenie karty posiada on także unikalne rozwiązanie „Wielopodpis”, umożliwiający opcjonalne akceptowanie płatności internetowej przez kilka osób łącznie. Nowością jest także autodealing internetowy pozwalający na pobieranie kursów wymiany walut bezpośrednio przez system internetowy.

Pakiety uzyskały w 2008 r. wyróżnienie „Róża bez kolców” od magazynu Home & Market w kategorii „najlepsze rachunki dla biznesu”.

W II półroczu 2008 r. Bank Pekao S.A. przeprowadził dwie kampanie reklamowe:

- kampanię Pakietów Mój Biznes, która koncentrowała się na idei dopasowania do potrzeb,
- kampanię kredytową „Otwarty kredyt dla Firm”, promującą ofertę kredytów krótkoterminowych dla małych i średnich przedsiębiorstw. Skupiała się ona na idei, iż prowadząc biznes warto mieć otwarty kredyt w Banku Pekao S.A.

5.6.4 Obsługa klientów korporacyjnych

Bank Pekao S.A. jest liderem w obsłudze dużych i średnich firm. Bank posiada jedną z najszerszych ofert produktowych na rynku klientów korporacyjnych. Pion Bankowości Korporacyjnej, Rynków i Bankowości Inwestycyjnej odpowiada za całokształt obsługi przedsiębiorstw, instytucji i jednostek budżetowych, począwszy od koncepcji i organizacji sieci sprzedaży, procesów obsługi, rozwoju oferty produktów i usług, aż do rozwiązań „szytych na miarę”.

Dbając o jakość obsługi klientów korporacyjnych, Bank udoskonala oferowane produkty i usługi bankowe, a także wprowadza narzędzia usprawniające proces ich sprzedaży.

Bank Pekao S.A. posiada relacje z ponad 40% firm spełniających przyjęte w Banku kryterium klienta korporacyjnego.

Wiodącą pozycję Banku Pekao S.A. w segmencie klientów korporacyjnych potwierdza badanie przeprowadzone przez niezależną agencję badawczą GfK Polonia na reprezentatywnej próbie 1 000 przedsiębiorstw osiągających roczne przychody większe lub równe 10 mln zł.

Model obsługi klientów korporacyjnych oparty jest na nadrzędnej roli dedykowanego doradcy bankowego, odpowiedzialnego za identyfikację potrzeb klienta i dobór - we współpracy ze specjalistami produktowymi - odpowiednich produktów i usług bankowych.

Obsługa dużych firm prowadzona jest na zasadach indywidualnych przez doradców usytuowanych w Departamencie Dużych Firm w Centrali Banku, podzielonym na branżowe biura obsługi.

Do obsługi instytucji finansowych i jednostek sektora finansów publicznych została również stworzona specjalistyczna jednostka na poziomie Centrali Banku, dostosowująca ofertę Banku do indywidualnych potrzeb tych klientów.

W celu zapewnienia kompleksowych usług bankowych oraz doradztwa dla średnich firm, ich obsługa prowadzona jest w Regionalnych Centrach Korporacyjnych, zgrupowanych w makroregionach, z silnym wsparciem Centrali Banku w zakresie usług bankowych oraz rozwoju produktów kredytowych i depozytowych oferowanych klientom.

Bank oferuje także inne usługi finansowe takie jak: udzielanie gwarancji i poręczeń w obrocie krajowym i zagranicznym oraz za pośrednictwem zależnych spółek leasingowych i faktoringowej. Bank jest wiodącym organizatorem finansowania projektów inwestycyjnych, przejęć i połączeń oraz emisji papierów dłużnych. Klienci Banku korzystają z pełnej palety produktów i usług bankowości transakcyjnej. Bank posiada w ofercie szeroki zakres produktów rynku pieniężnego oraz wymiany walut, zarówno w zakresie operacji bieżących, jak i długoterminowych struktur zabezpieczających takie ekspozycje klientów, jak ryzyko kursowe czy ryzyko zmiany stóp procentowych.

Zarządzanie procesem sprzedaży i relacjami z klientami

System CRM Focus

System CRM Focus jest nowoczesnym narzędziem służącym do kompleksowego zarządzania procesem sprzedaży, działaniami marketingowymi oraz relacjami z klientami korporacyjnymi. Jest główną platformą Banku dla sieci sprzedaży, która w jednym miejscu agreguje kluczowe informacje niezbędne do zarządzania relacjami z klientami. CRM Focus odzwierciedla biznesowy model działania Pionu Bankowości Korporacyjnej. System jest stale wzbogacany o nowe funkcjonalności i dzięki temu umożliwia podwyższanie standardów obsługi klientów i pozwala na kreowanie indywidualnych strategii biznesowych dla klientów.

BusinessLine

Zakres działalności serwisu Pekao BusinessLine to przede wszystkim pełne wsparcie klientów korporacyjnych w zagadnieniach sprzedażowych, procesach posprzedażowych, informacyjnych i reklamacyjnych, a także narzędzie wspierające akcje marketingowe. Komunikacja z BusinessLine jest możliwa zarówno poprzez pocztę elektroniczną jak i telefonicznie.

W 2008 r. BusinessLine był jednym z podstawowych kanałów komunikacyjnych i punktów kontaktowych dla klientów korporacyjnych, jak również dla doradców bankowych w trakcie migracji do systemów Banku klientów wydzielonej części BPH SA przyłączonej do Banku Pekao S.A. w 2007 r. Klienci mogli uzyskać informacje na temat poszczególnych funkcjonalności, sposobów logowania, zgłaszać ewentualne wątpliwości i reklamacje.

Na koniec 2008 r. serwis BusinessLine obsługiwał niemal 15 000 klientów korporacyjnych, co czyni Pekao BusinessLine największym centrum customer service dla klientów korporacyjnych w Polsce.

Rachunki bankowe

W 2008 r. zostały sfinalizowane prace nad opracowaniem Umowy Zintegrowanej Pekao, czyli standardowej dokumentacji rachunku bieżącego i usług związanych z rachunkami. Umowa Zintegrowana Pekao jest unikalną na rynku finansowym ofertą umożliwiającą dostęp do całego pakietu usług finansowych związanych z rachunkiem bankowym oraz obsługę dokumentacji za

pomocą jednej umowy. Dzięki niej klient podpisuje w Banku tylko raz jedną umowę, a wszystkie wybrane produkty i usługi zamawia w dowolnym czasie, bez zbędnych formalności. Umowa Zintegrowana Pekao obejmuje: rachunki bankowe, lokaty terminowe, usługę PekaoPłace, system bankowości internetowej PekaoBiznes24, karty płatnicze, transakcje kasowe i pochodne, polecenie zapłaty, Autowypłatę - zarządzanie masowymi gotówkowymi zobowiązaniami klienta, Pekao Collect - obsługę przychodzących płatności masowych z jednoczesną identyfikacją płatnika.

Bankowość Transakcyjna

Bankowość Transakcyjna to obszar działalności Banku, który oferuje klientom korporacyjnym nowoczesne rozwiązania w zakresie produktów transakcyjnych, produktów finansowania handlu, bankowości internetowej i elektronicznej.

W pierwszej połowie 2008 r. zakończono proces przenoszenia danych klientów z systemów informatycznych Banku BPH SA do systemów Banku Pekao S.A. w związku z połączeniem wydzielonej części BPH SA w 2007 r. Celem nadrzędnym całego procesu było z jednej strony zapewnienie wszystkich funkcjonalności jakie klienci korporacyjni posiadali, a z drugiej wykorzystanie doświadczeń obydwu banków i zaoferowanie nowych, kompleksowych rozwiązań.

PekaoTemida

W 2008 r. wdrożona została usługa dla sądów – PekaoTemida. Narzędzie, współpracujące z systemem PekaoBiznes24, stanowi duże ułatwienie dla sądów, które zostały zobowiązane do zarządzania odsetkami od sum depozytowych złożonych przez osoby fizyczne lub instytucje w związku z toczącym się postępowaniem sądowym.

eFinancing

eFinancing to pakiet unikalnych programów finansowania krótkoterminowych wierzytelności handlowych, w ramach których Bank dokonuje wykupu i/lub finansowania faktury w ramach stosunku handlowego pomiędzy dostawcami a odbiorcami. Produkt jest bardzo elastyczny dla klientów i pozwala na wykup/finansowanie w ramach jednego z sześciu modeli finansowania, w zależności od potrzeb i oczekiwań. Produkt eFinancing jest w pełni zintegrowany z platformą internetową PekaoBiznes24, dzięki czemu zapewnia klientom elektroniczną obsługę zleceń raportowanie oraz bieżący monitoring.

PekaoTrade

PekaoTrade zapewnia kompleksową obsługę produktów dokumentowych: akredytywy i inkaso. Jest usługą zintegrowaną z platformą internetową PekaoBiznes24. Dzięki PekaoTrade klienci mają możliwość zarządzać transakcjami handlowymi od momentu przygotowania zlecenia do dokonania rozliczenia oraz uzyskują nieograniczony dostęp do kompletnej informacji zarówno o transakcjach bieżących, jak i zakończonych. W 2008 r. ponad 70% transakcji zostało złożonych elektronicznie.

Przelewy SEPA

W dniu 8 grudnia 2008 r. Bank Pekao S.A. przystąpił do systemu SEPA – Jednolity Obszar Płatności w Euro. Dzięki temu klienci Banku mają możliwość odbioru przelewów w walucie euro ze wszystkich krajów Jednolitego Obszaru na takich samych, prostych zasadach i w gwarantowanym krótkim czasie.

Polecenie zapłaty

W 2008 r. Bank dokonał znacznego rozwinięcia usługi polecenie zapłaty na polskim rynku dzięki uruchomieniu usługi e-Zgody udostępniającej wierzycielom informacje o elektronicznej

aktywacji i dezaktywacji poleceń zapłaty w systemie Pekao24. W 2008 r. Bank obsłużył około 1 mln transakcji w ramach polecenia zapłaty.

Karty płatnicze

Bank posiada w swojej ofercie szeroką gamę kart płatniczych dostępnych, zarówno w systemie MasterCard jak i VISA.

W 2008 r. do oferty korporacyjnej wprowadzono karty obciążeniowe z odroczoną spłatą. Klienci mają możliwość wyboru optymalnego terminu rozliczeń spośród oferowanych 6 cykli rozliczeniowych, ustalenia dodatkowego okresu bezodsetkowego oraz wyboru formy spłaty zadłużenia.

W IV kwartale 2008 r. zakończono prace zmierzające do wzbogacenia oferty Banku o nową kartę debetową VISA Corporate Debit Pekao, która umożliwia użytkownikom dokonywanie transakcji na odległość, np. dokonywanie zakupów przez internet i telefon.

W 2008 r. łączna liczba kart w obiegu przekraczała 23 tys. sztuk.

Bankowość elektroniczna i internetowa

PekaoBiznes24

Jest to nowoczesny system bankowości internetowej przeznaczony dla klientów korporacyjnych. System ten ułatwia zarządzanie środkami finansowymi dzięki możliwości rozliczeń w trybie on-line przez cały dzień roboczy pomiędzy klientami posiadającymi rachunek w Banku Pekao S.A. oraz zapewnieniu krótkiego czasu rozliczeń z kontrahentami posiadającymi rachunki w innych bankach.

PekaoBiznes24 jest najczęściej wykorzystywanym systemem korporacyjnej bankowości internetowej. Obecnie z systemu korzysta aktywnie ponad 12 tys. klientów korporacyjnych. Pozycję lidera Banku Pekao S.A. w tym zakresie potwierdza ponad 20% udział w przelewach zlecanych przez klientów korporacyjnych kanałem internetowym.

W 2008 r. dokonano wielu udoskonaleń systemu PekaoBiznes24. Wdrożono obsługę nowych produktów, na przykład automatyczny przelew zagraniczny z możliwością negocjowania/akceptowania kursu, możliwość zarządzania dostawami gotówki (PekaoCash), przekaz pocztowy (PekaoPrzekaz), zlecenia transgraniczne EuropeanGate oraz GAITS, eFinancing, PekaoTrade, PekaoPłace, a także umożliwiono klientom samodzielne zakładanie lokat, czy składanie wniosków elektronicznych. Wprowadzono także wiele udoskonaleń w systemie z zakresu integracji z systemami finansowo-księgowymi, udostępniając wiele nowych formatów importu i eksportu danych oraz zwiększono bezpieczeństwo systemu poprzez wprowadzenie nowego sposobu logowania, dodatkowych parametrów kontroli oraz certyfikatów kwalifikowanych.

W ramach dostępnych funkcjonalności systemu PekaoBiznes24 wprowadzono zmiany w zakresie prezentowania informacji, udostępnienia wniosków elektronicznych oraz zwiększenia dostępności danych w historii operacji i na wyciągach.

Na 2009 r. planuje się kolejne przedsięwzięcia skierowane na poprawę funkcjonalności systemu PekaoBiznes24. Bank zamierza prowadzić dalsze prace związane z zapewnieniem najwyższych standardów bezpieczeństwa, rozwojem nowych innowacyjnych produktów, m.in. modułu autodealingowego dla operacji rynku walutowego oraz depozytów, modułu leasingowego, dostępu przy wykorzystaniu urządzeń mobilnych, nowe typy operacji transgranicznych. Duży nacisk położony zostanie również na rozwój nowych, alternatywnych sposobów bezpośredniej komunikacji pomiędzy systemami finansowo-księgowymi klientów a Bankiem.

Proffice

Proffice jest systemem bankowości elektronicznej przeznaczonym dla klientów korporacyjnych, umożliwiającym efektywne zarządzanie rachunkiem, w tym dokonywanie przelewów krajowych i zagranicznych, pobieranie wyciągów, generowanie raportów oraz komunikację z Bankiem dotyczącą transmisji danych.

W 2008 roku Proffice został rozbudowany o możliwość komunikacji poprzez Internet/VPN oraz obsługę zleceń SORBNET. W 2008 r. przetworzono w systemie ponad 12 milionów dyspozycji.

Bankowość Inwestycyjna i Finansowanie Strukturalne

W 2008 r. Bank umocnił pozycję lidera strukturyzowanych produktów dłużnych oferowanych na rynku polskim. Świadczy o tym rekordowa liczba 50 transakcji strukturyzowanych, w których Bank wziął udział. Bank pełnił funkcję aranżera lub współaranżera w 14 transakcjach o łącznej wartości nominalnej około 3 mld zł.

Spośród nowych transakcji strukturyzowanych istotną pozycję zajmuje finansowanie tzw. wykupów lewarowanych oraz fuzji i przejęć. W 2008 r. Bank był organizatorem 9 takich kredytów, o łącznej wartości ponad 1 mld zł. Znacząca część transakcji lewarowanych przeprowadzona była przy współudziale wiodących europejskich funduszy private equity, co świadczy o konkurencyjności oferowanych rozwiązań z instrumentami dostępnymi na rynku międzynarodowym.

W 2008r. Bank wygrał ranking kredytów konsorcjalnych w Polsce organizowany przez dziennik Rzeczpospolita, w którym uplasował się jako lider pod względem liczby obsługiwanych transakcji oraz łącznej kwoty zaangażowania w umowy konsorcjalne.

Nieruchomości komercyjne

Rok 2008 był okresem, w którym Bank umacniał pozycję lidera w sektorze finansowania nieruchomości komercyjnych. W okresie spowolnienia na rynku mieszkaniowym Bank działał bardziej selektywnie i wybierał najlepsze i najbardziej bezpiecznie ustrukturyzowane transakcje z tego segmentu rynku.

Stosowane już wcześniej konserwatywne podejście do finansowania sektora nieruchomości spowodowało, że Bank nie był zmuszony drastycznie zaostrzać polityki kredytowej w momencie wystąpienia zawirowań na rynku polskim w II półroczu 2008 r. i miał możliwości kontynuowania finansowania dobrych projektów nieruchomości komercyjnych. Portfel nieruchomości komercyjnych Banku jest zdywersyfikowany i stabilny.

Kwota zobowiązań pozabilansowych Banku w sektorze nieruchomości komercyjnych wynosi około 10 mld zł, a kwota zaangażowania bilansowego wynosi około 5 mld zł.

Bank uczestniczył w wielu prestiżowych transakcjach na rynku nieruchomości komercyjnych i działał zarówno jako Agent Konsorcjum, jak i uczestnik w kredytach konsorcjalnych.

Rynek finansowy

W 2008 r. Bank Pekao S.A. był głównym animatorem polskiego rynku międzybankowego w każdym jego segmencie, o czym świadczą liczne tytuły i nagrody. Prestiżowy magazyn Global Finance wyróżnił Bank Pekao S.A. jako nr 1 na rynku FX Spot w kategorii polski złoty. Bank zajął drugie miejsce w konkursie organizowanym przez Ministerstwo Finansów i otrzymał tytuł Dealera Skarbowych Papierów Wartościowych. Mimo kryzysu na rynkach finansowych i niskiej

płynności w sektorze bankowym, Bank prowadził nieprzerwaną działalność zawierając transakcje zarówno na rachunek własny, jak i skutecznie zaspokajając zapotrzebowanie swoich klientów.

Współpraca z klientami w zakresie komercyjnych instrumentów dłużnych rynku kapitałowego

Pomimo kryzysu na rynku finansowym w drugiej połowie 2008 r. Bank Pekao S.A. utrzymał pozycję lidera na rynku komercyjnych papierów dłużnych z blisko 22% udziałem w rynku, wyprzedzając drugi bank w rankingu o blisko 5 p.p. W 2008 r. Bank Pekao S.A.:

- zorganizował lub uczestniczył w organizacji 14 transakcji (co stanowi 50% wszystkich transakcji zrealizowanych na rynku polskim w 2008 r.) na łączną kwotę blisko 11 mld zł, co stanowi ponad 60% łącznej kwoty zrealizowanych transakcji w Polsce,
- przeprowadził dwie największe emisje średnioterminowe na rynku polskim dla dwóch klientów Banku (500 mln zł oraz 350 mln zł),
- przeprowadził blisko 60% wszystkich korporacyjnych emisji średnioterminowych zrealizowanych na rynku polskim w 2008 r. na łączną kwotę ponad 1 mld zł,
- uczestniczył we wszystkich największych transakcjach na rynku polskim.

Na koniec 2008 r. Bank Pekao S.A. posiadał ponad 60 aktywnych programów emisji i obsługiwał wyemitowane za swoim pośrednictwem papiery dłużne na łączną kwotę blisko 10 mld zł.

Działalność powiernicza

Działalność powiernicza prowadzona jest na podstawie zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Klientami Banku są krajowe i zagraniczne instytucje finansowe, banki oferujące usługi powiernicze i inwestycyjne, firmy ubezpieczeniowe, fundusze inwestycyjne oraz emerytalne, a także instytucje niefinansowe. Bank świadczy usługi polegające między innymi na rozliczaniu transakcji zawieranych na rynkach krajowych i zagranicznych, przechowywaniu aktywów klientów, prowadzeniu rachunków papierów wartościowych oraz rachunków pieniężnych, wycenie aktywów, obsłudze płatności dywidend i odsetek.

W 2008 r. kontynuowano obsługę krajowych i zagranicznych instytucji finansowych w zakresie świadczenia przez Bank usług powierniczych na terenie Polski, pożyczania papierów wartościowych w celu zapewnienia płynności rozliczeń oraz rozliczania transakcji na rynku praw pochodnych. W tym okresie Bank pozyskał nowych klientów z segmentu zagranicznych banków powierniczych oraz firm brokerskich, będących zdalnymi członkami GPW, dla których pełni funkcję uczestnika rozliczającego. Bank utrzymał pozycję lidera w zakresie obsługi programów kwitów depozytowych obsługując ponad 50% programów.

Kompleksowa obsługa jednostek sektora finansów publicznych

W 2008 r. Bank odniósł sukcesy w dziedzinie rozwoju współpracy z jednostkami komunalnymi, co zaowocowało wzrostem zaangażowania oraz atrakcyjną dochodowością prowadzonej działalności. Bank wygrał wiele przetargów na finansowanie największych polskich miast oraz województw, w tym Wrocławia, Lublina, Łodzi, Krakowa, Torunia, województw lubelskiego i mazowieckiego. Ponadto prowadzona była bieżąca obsługa budżetu (prowadzenie rachunków i rozliczeń) dla Krakowa, Szczecina, Lublina, Olsztyna oraz Rzeszowa.

Rok 2008 był również okresem intensywnych prac w obszarze tworzenia i wdrażania nowych, innowacyjnych struktur finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych jednostek samorządowych. Ogromne potrzeby rozwojowe dotyczące infrastruktury oraz zbliżające się mistrzostwa Euro 2012, w obliczu wzrastających ograniczeń budżetowych samorządów i wymogu absorpcji środków pomocowych UE, spowodowały konieczność realizowania projektów inwestycyjnych w

formule pozabilansowej w zakresie znacznie szerszym, niż dotychczas. Efektem prowadzonych działań było m. in. uzyskanie mandatów na organizację finansowania wielu inwestycji, w tym współfinansowanych przez UE oraz realizowanych przez komunalne oraz publiczno – prywatne spółki celowe.

5.6.5 Współpraca z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami finansowymi

Bank utrzymuje stosunki korespondenckie z ponad 2400 bankami zagranicznymi i krajowymi. Posiada 88 rachunków nostro w 64 bankach zagranicznych oraz 5 rachunków walutowych w 2 bankach polskich (do rozliczeń emerytur i rent ZUS i 4 rachunki dla operacji powierniczych). Prowadzi 232 rachunki loro dla 203 zagranicznych banków i innych instytucji finansowych oraz 50 rachunków walutowych dla 16 banków polskich, realizując także transakcje na rzecz klientów innych banków krajowych. Obsługuje kilkadziesiąt banków polskich i oddziałów banków zagranicznych w Polsce w zakresie kupna-sprzedaży zagranicznych znaków pieniężnych.

W 2008 r. podpisano nowe umowy ramowe z bankami zagranicznymi, rekomendującymi swoim klientom korzystanie w Polsce z oferty korporacyjnej Pekao S.A. Na zasadzie wzajemności takie wsparcie za granicą otrzymują nasi klienci korporacyjni.

Bank rozszerzył współpracę z międzynarodowymi instytucjami finansowymi o takie instytucje jak Europejski Bank Inwestycyjny i Kreditanstalt für Wiederaufbau. Dzięki liniom kredytowym i gwarancyjnym Bank zwiększył możliwości długoterminowego finansowania małych i średnich przedsiębiorstw oraz podmiotów sektora publicznego, a także jest beneficjentem grantów ze środków Komisji Europejskiej, udzielanych bankom w ramach programów SME Finance Facility, SME Guarantee Facility, Municipal Finance Facility oraz Municipal Infrastructure Facility.

5.6.6 Udział Banku w finansowaniu projektów z funduszy UE

Bank Pekao S.A. dzięki aktywnemu udziałowi w procesie wykorzystywania europejskich funduszy pomocowych zajmuje czołowe miejsce na rynku finansowania unijnego dla przedsiębiorstw.

W 2008 r. Bank Pekao S.A. zorganizował cykl konferencji adresowanych do przedsiębiorców oraz podmiotów sektora małych i średnich firm. Konferencje, odbywające się pod patronatem Ministerstwa Rozwoju Regionalnego oraz czasopisma „Fundusze Europejskie”, zgromadziły ponad 2 800 przedsiębiorców oraz 400 doradców bankowych. Spotkania prowadzone były przez bankowych ekspertów, którzy razem z przedstawicielami Urzędów Marszałkowskich prezentowali możliwości oferowane przez fundusze europejskie, a także udzielali praktycznych porad dotyczących przygotowania wniosku i aplikowania.

Stale rozwijany i aktualizowany jest innowacyjny na skalę kraju projekt internetowej wyszukiwarki funduszy UE - narzędzia stworzonego przez ekspertów Banku, pozwalającego uzyskać informacje na temat możliwości oferowanych w ramach poszczególnych funduszy europejskich. Wyszukiwarka, a także unijny newsletter informujący o aktualnych zmianach legislacyjnych oraz uruchamianych programach unijnych dostępne są na stronie internetowej Banku.

5.6.7 Sieć dystrybucji produktów i usług

Bank Pekao S.A. jest uniwersalnym bankiem komercyjnym, oferującym pełny zakres usług bankowych świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych, prowadzącym działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą. Grupa Kapitałowa Banku Pekao S.A. obejmuje instytucje finansowe działające na rynku bankowym, zarządzania aktywami, funduszy emerytalnych, usług maklerskich, leasingu i faktoringu.

Bank udostępnia klientom szeroką sieć dystrybucji, z najdogodniejszym rozmieszczeniem placówek i bankomatów w całym kraju. Uzupełnienie sieci stanowią zespoły Doradców Klienta oraz sieć placówek Private Banking.

	31.12.2008	31.12.2007
Liczba placówek	1 041	1 058
Liczba własnych bankomatów	1 891	1 885

Systematycznie rośnie liczba klientów korzystających z alternatywnych kanałów dystrybucji - centrum obsługi telefonicznej oraz platformy bankowości internetowej. Systemy Pekao24 (dla klientów detalicznych) oraz PekaoBiznes24 (dla klientów korporacyjnych) i PekaoFIRMA24 (dla klientów segmentu SME) ułatwiają zarządzanie środkami finansowymi, a zakres dostępnych operacji jest systematycznie poszerzany.

Na koniec 2008 r. Bank prowadził z 4 337,6 tys. złotych rachunków bieżących i 180,4 tys. rachunków kredytów hipotecznych, a 618,3 tys. klientów posiadało w Banku rachunek kredytów konsumpcyjnych.

	31.12.2008	31.12.2007
Liczba złotych rachunków bieżących (w tys. szt.) *	4 337,6	4 179,7
w tym pakiety (w tys. szt.)	3 228,6	3 205,1
Liczba rachunków kredytów hipotecznych (w tys. szt.) **	180,4	181,0
w tym złotych (w tys. szt.)	123,8	117,1
Liczba klientów posiadających rachunek kredytów konsumpcyjnych (w tys. szt.) ***	618,3	605,3

* Liczba rachunków łącznie z rachunkami kart pre – paid'owych.

** Rachunki klientów detalicznych.

*** Obejmuje Pożyczkę Ekspresową

Obsługa klientów poprzez alternatywne kanały obejmuje całość usług bankowych świadczonych przez telefony stacjonarne, telefony komórkowe oraz internet.

Alternatywne kanały dostępu do usług Banku Pekao S.A.

Pekao24

Pekao24 obejmuje całość usług bankowych świadczonych przez telefon stacjonarny, komórkowy, aż po usługi w internecie. Usługa Pekao24 stanowi integralną część oferowanych w tradycyjnych placówkach pakietów Eurokonto dedykowanych klientom detalicznym, zamożnym, klientom segmentu Private Banking jak i klientom segmentu firm małych i mikro.

Pekao24 umożliwia klientom dostęp do rachunku poprzez trzy różne serwisy:

- TelePekao – dostęp do rachunku przez telefon. Operacje mogą być wykonywane automatycznie, przy użyciu klawiatury telefonu lub za pośrednictwem konsultanta,
- PekaoSMS – dostęp do rachunku za pomocą wiadomości SMS wysłanej z telefonu komórkowego,
- PekaoInternet - dostęp do rachunku przez internet.

Zakres usług dostępnych w ramach oferty Pekao24 obejmuje między innymi dostęp do informacji o stanie sald oraz transakcjach dokonywanych na rachunkach, realizację operacji takich jak przelewy do banków krajowych i zagranicznych, doładowywanie konta telefonu komórkowego, zakładanie lokat, obsługę funduszy inwestycyjnych oraz realizację bezpiecznych płatności internetowych za towary i usługi bezpośrednio z rachunku bankowego (w ramach usługi Pekao24Przelew).

System Pekao24 umożliwia także zarządzanie rachunkami brokerskimi prowadzonymi przez Dom Maklerski Pekao oraz Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.

Przyjęte przez Bank rozwiązania przynoszą klientom konkretne korzyści w postaci oszczędności kosztów oraz skrócenia czasu realizacji poszczególnych dyspozycji, nie wykluczają jednak możliwości składania dyspozycji w oddziale. System umożliwia klientom sprawowanie bieżącej kontroli nad środkami zgromadzonymi w Banku. Śledzenie w dowolnym czasie salda rachunku i dowolne administrowanie finansami daje klientom poczucie bezpieczeństwa, zaś systematyczne nadzorowanie przepływu środków na koncie umożliwia planowanie przyszłych wydatków.

Zakres operacji dostępnych w ramach Pekao24 jest systematycznie poszerzany. W 2008 r. system Pekao24 został wzbogacony m.in. o następujące funkcjonalności:

- wprowadzono funkcję zrywania lokat terminowych założonych zarówno poprzez Pekao24 jak i w oddziale Banku,
- udostępniono nowe formy płatności - Polecenie zapłaty oraz Pekao Zlecenie umożliwiające terminową realizację płatności za rachunki,
- umożliwiono realizację operacji, które dotychczas można było wykonać jedynie u konsultanta TelePekao, takich jak zmiana limitu miesięcznego, których realizacja została zabezpieczona oddzwaniem,
- udostępniono realizację przelewów z kart kredytowych na rachunki własne, umożliwiając klientom wykorzystywanie limitu kart kredytowych nie tylko do płatności za towary zakupione w sklepach, ale także do opłacania wszelkich rachunków,
- rozszerzono zakres powiadomień SMS o informacje dotyczące operacji na kartach debetowych takich jak: wypłata gotówki, realizacja płatności, sprawdzenie salda,
- w serwisach PekaolInternet oraz u konsultanta TelePekao wprowadzono możliwość składania wniosków o karty kredytowe obsługiwane w systemie Cams (Pekao MasterCard Credit Gold, Pekao MasterCard Credit Silver, Pekao MasterCard Credit, Pekao MasterCard Maltańska, Pekao MasterCard Fundacja Na Ratunek Dzieciom, Pekao Visa Credit Gold, Pekao Visa Credit Silver, Pekao Visa Credit TOPR),
- w ramach funkcjonalności związanej z inwestowaniem w jednostki uczestnictwa funduszy Pioneer w serwisie PekaolInternet oraz u konsultanta TelePekao udostępniono możliwość otwarcia wyspecjalizowanego programu inwestycyjnego Super Basket,
- umożliwiono realizację przelewów walutowych do banków krajowych i zagranicznych,
- wprowadzono nowy, rozszerzony certyfikat bezpieczeństwa SSL wydany przez firmę VeriSign, którego zaletą jest jednoznaczna identyfikacja podmiotu, na rzecz którego certyfikat został wystawiony,
- udostępniono wyciągi dla kart i depozytów zamkniętych online,
- zaoferowano klientom Banku Pekao S.A. oraz Domu Maklerskiego Pekao możliwość powiązania rachunku bankowego z rachunkiem inwestycyjnym co pozwoli klientom na realizację szybkich przelewów pieniężnych z wybranego rachunku bieżącego w Banku na wskazany rachunek maklerski,
- rozszerzono zakres operacji, które można również zrealizować w oddziale Banku m.in. o: anulowanie przelewu z datą przyszłą, zawieszenie lub wznowienie realizacji przelewu cyklicznego lub doładowania cyklicznego, zmiana danych adresowych, aktywację karty kodów jednorazowych w przypadku braku aktywnej karty,
- uproszczono proces aktywacji Pekao24 w oddziale dzięki udostępnieniu nowej aplikacji dla pracowników wspierającej zarządzanie usługą.

Łączna liczba klientów detalicznych Banku, którzy mają możliwość skorzystania z Pekao24 w ramach pakietów Eurokonto wyniosła na koniec 2008 r. ponad 2 mln klientów, z czego 841 tys. osób przynajmniej raz zalogowało się do usługi poprzez serwisy elektroniczne. Ponad 42 tys. klientów segmentu firm małych i mikro ma podpisaną umowę o korzystanie z usługi Pekao24 dla firm w formie aktywnej, a przynajmniej raz zalogowało się ponad 39 tys. klientów.

PekaoFIRMA24

System PekaoFIRMA24, dedykowany małym i średnim firmom (SME), umożliwia klientom obsługę transakcyjną oraz kompleksowe zarządzanie środkami finansowymi przez internet, z zachowaniem najwyższych standardów bezpieczeństwa.

Funkcjonujący od czerwca 2008 r. system PekaoFIRMA24 został przygotowany w odpowiedzi na potrzeby firm z sektora SME. System jest dostępny zarówno w ramach pakietów Mój Biznes jak i poza pakietami.

PekaoFIRMA24 jest wyposażona w wiele rozwiązań, szczególnie cenionych przez grupę klientów do których jest adresowana, takich jak:

- możliwość szybkiego przygotowania płatności firmowych dzięki wymianie danych między PekaoFIRMA24 a innymi systemami w firmie (import i eksport plików),
- funkcjonalność generowania raportów finansowych według potrzeb użytkowników w oparciu zarówno o gotowe szablony dostarczone przez Bank, jak również definiowane przez użytkownika,
- możliwość opcjonalnego akceptowania płatności przez kilka osób łącznie, definiowania grup kontrahentów,
- opcję tworzenia paczek zleceń,
- możliwość realizacji przelewów zagranicznych po preferencyjnym kursie wymiany (autodealing).

System PekaoFIRMA24 został udostępniony początkowo w trakcie migracji klientów z Banku BPH SA i służył tylko klientom migrowanym z systemu Sez@m. W ofercie dla nowych klientów Banku Pekao S.A. znalazł się po zakończeniu migracji – w czerwcu 2008 r.

Liczba firm korzystających z PekaoFIRMA24 na koniec roku 2008 r. wynosiła prawie 93 tys.

5.7 Główne sfery działalności spółek Grupy

Bank Pekao S.A. zajmuje jedną z wiodących pozycji na rynku usług bankowych i skupia wokół siebie instytucje finansowe działające na rynku zarządzania aktywami, funduszy emerytalnych, maklerskim, leasingu i faktoringu.

Poniżej prezentujemy główne sfery działalności spółek Grupy z sektora finansowego.

5.7.1 Działalność bankowa

UniCredit Bank Ltd.

UniCredit Bank Ltd. działa na rynku ukraińskim jako spółka zależna Banku Pekao S.A. (100% udziału). Bank prowadzi działalność poprzez sieć 61 oddziałów zbudowaną niemalże od podstaw (projekt typu „green field”) w ciągu ostatnich trzech lat. Obsługuje 139,9 tys. klientów indywidualnych i prawie 2,3 tys. klientów korporacyjnych. W 2008 r. UniCredit Bank Ltd.

osiągnął wynik netto na poziomie 35,2 mln zł przy rosnących dochodach i ścisłej kontroli kosztów. Bank utrzymuje solidną strukturę kapitałową. Na koniec 2008 r. współczynnik wypłacalności wyniósł 13,06%.

Począwszy od pierwszych oznak pogorszenia sytuacji na Ukrainie, nastąpiło wzmocnienie kontroli wewnętrznej celem zapewnienia efektywnego nadzoru nad działalnością kredytową i operacyjną UniCredit Bank Ltd., w szczególności w zakresie zarządzania ryzykiem.

Pekao Bank Hipoteczny S.A. – Pekao Bank Hipoteczny

Pekao Bank Hipoteczny, jako specjalistyczny bank hipoteczny, realizował w 2008 r. przyjętą strategię koncentracji na budowaniu bezpiecznego portfela kredytowego, udzielając kredytów na finansowanie celów mieszkaniowych dla osób prywatnych, jak również na zakup, budowę, remont lub modernizację nieruchomości komercyjnych. Oferta pozwalała również na refinansowanie kredytu zaciągniętego w innych bankach lub refinansowanie kapitału własnego zainwestowanego w nieruchomość.

W 2008 r., w celu zmniejszenia ryzyka kursowego, spółka ograniczyła udzielanie kredytów w walutach obcych (szczególnie w CHF), zgodnie z zaleceniami Komisji Nadzoru Finansowego oraz zasadami stosowanymi w Grupie Kapitałowej Banku Pekao S.A.

Pekao Bank Hipoteczny zakończył rozbudowę wewnętrznej sieci sprzedaży, która obejmuje placówki w Gdańsku, Krakowie, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu. Obecnie spółka posiada sieć sprzedaży obejmującą 5 najatrakcyjniejszych rynków lokalnych w Polsce.

5.7.2 Usługi maklerskie

Centralny Dom Maklerski Pekao S.A. - CDM

CDM jest najdłużej działającym domem maklerskim na polskim rynku kapitałowym. Oferuje wszelkie usługi związane z pośrednictwem w obrocie papierami wartościowymi na rynku wtórnym, od otwarcia rachunku inwestycyjnego do realizacji transakcji. Ten sam zakres oferty dotyczy rynku terminowego i obrotu instrumentami pochodnymi. Atutem CDM jest profesjonalizm i kompleksowość usług.

Na koniec 2008 r. CDM obsługiwał 156,9 tys. rachunków inwestycyjnych, osiągając 15,3% udział w rynku. CDM prowadził również elektroniczną obsługę rachunków inwestycyjnych, umożliwiającą kupno i sprzedaż wszystkich instrumentów notowanych na GPW i CeTO za pośrednictwem internetu. Na dzień 31 grudnia 2008 r. spółka prowadziła 31,0 tys. rachunków internetowych, o 4,6 tys. więcej w porównaniu z końcem 2007 r.

Na koniec 2008 r. CDM współpracował z dwunastoma Towarzystwami Funduszy Inwestycyjnych i trzema Agentami Transferowymi, prowadząc w Punktach Obsługi Klientów dystrybucję 64 Funduszy Inwestycyjnych, w tym 13 funduszy parasolowych, w skład których wchodzi 111 subfunduszy.

Zgodnie ze strategią koncentracji Banku Pekao S.A. na detalicznych usługach brokerskich, stanowiących część zintegrowanych usług oferowanych przez Bank klientom detalicznym, Centralny Dom Maklerski Pekao S.A. na mocy umowy sprzedaży z dnia 28 stycznia 2008 r., dokonał zbycia na rzecz UniCredit CA IB Polska S.A. części przedsiębiorstwa świadczącej usługi brokerskie dla klientów instytucjonalnych oraz usługi bankowości inwestycyjnej.

Działalność na rynku wtórnym

Rok 2008 był wyjątkowo niekorzystny dla segmentu działalności maklerskiej. Poziom obrotów GPW na rynku akcji w 2008 r. osiągnął wartość 321 mld zł, w porównaniu do 461 mld zł w 2007 r. (spadek o 30%). Od lipca 2007 r. systematycznie spada także wartość indeksu giełdowego WIG. Z uzyskanego wówczas historycznego maksimum na poziomie 67 568 punktów, na koniec 2008 r. indeks spadł do poziomu 27 427 punktów (o 59%).

W 2008 r. spółka osiągnęła następujące udziały na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.:

- 20,4% udziału w wartości obrotów na rynku obligacji,
- 2,9% udziału w wartości obrotów na rynku akcji,
- 4,2% udziału w wartości obrotów kontraktami terminowymi.

5.7.3 Zarządzanie aktywami

Pioneer Pekao Investment Management S.A. - PPIM

PPIM zarządza, na mocy umowy o zarządzanie, aktywami funduszy inwestycyjnych należących do Pioneer Pekao TFI. Spółka oferuje także odpłatne zarządzanie portfelem inwestycyjnym klientom indywidualnym.

Na dzień 31 grudnia 2008 r. spółka posiadała 1 065 tys. otwartych rejestrów, co oznacza spadek o ponad 205 tys. rachunków w 2008 r. Na koniec 2008 r. wartość aktywów netto funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez spółkę Pioneer Pekao TFI S.A. (zarządzaną przez Pioneer Pekao Investment Management S.A. - 49% udział Banku), wyniosła 12 308,4 mln zł i była niższa o 16 409,1 mln zł od stanu na koniec 2007 r. Spadek ten wynikał z niekorzystnych uwarunkowań rynkowych, w wyniku których nastąpił znaczny spadek cen akcji i innych papierów wartościowych, co z kolei wpłynęło na ujemną wycenę zarządzanych aktywów (negatywny wpływ wyceny wyniósł około 8 359,7 mln zł) oraz wycofywanie środków przez klientów.

Wartość aktywów netto funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Pioneer Pekao TFI S.A. przedstawiona została w poniższej tabeli:

	(mln zł)	
	31.12.2008	31.12.2007
Aktywa netto funduszy inwestycyjnych	12 308,4	28 717,5
- fundusze obligacyjne i rynku pieniężnego	3 526,1	4 550,5
- fundusze akcyjne	3 101,6	10 564,7
- fundusze zrównoważone	5 680,7	13 602,3

Wartość netto aktywów funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Pioneer Pekao TFI S.A. pozyskanych za pośrednictwem Banku Pekao S.A., CDM Pekao S.A. i Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2008 r. wyniosła 11 075,9 mln zł (90,0% aktywów ogółem).

Pekao Pioneer Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. - Pekao Pioneer PTE

Przedmiotem działalności Pekao Pioneer PTE jest zarządzanie otwartym funduszem emerytalnym (OFE), który gromadzi środki ze składek emerytalnych i lokuje je z przeznaczeniem na wypłatę członkom Funduszu po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego.

Na dzień 31 grudnia 2008 r. liczba rachunków OFE wyniosła 351,7 tys. i była o 59,9 tys. wyższa w porównaniu ze stanem z dnia 31 grudnia 2007 r. Liczba członków, na których rachunku znajduje się co najmniej jedna składka, wyniosła 324,2 tys.

Wartość aktywów netto funduszu na koniec 2008 r. wyniosła 2 218 mln zł i spadła o prawie 27 mln zł w porównaniu do końca 2007 r. Udział w rynku otwartych funduszy emerytalnych na koniec 2008 r. wyniósł 1,6% i nie zmienił się w porównaniu z końcem 2007 r.

W okresie od września 2005 do września 2008 r. Pekao Pioneer PTE osiągnął najwyższą stopę zwrotu z inwestycji pod względem wypracowanych wyników inwestycyjnych spośród wszystkich funduszy emerytalnych.

5.7.4 Działalność leasingowa

Pekao Leasing Sp. z o.o. – Pekao Leasing

Pekao Leasing świadczy usługi finansowe wspomagające sprzedaż i zakup środków trwałych, tj. środków transportu, maszyn i urządzeń, a także nieruchomości biurowych - przede wszystkim poprzez leasing operacyjny oraz finansowy.

W 2008 r. spółka zawarła 5 014 nowych umów. Wartość aktywów oddanych w leasing wyniosła 833,6 mln zł; 58% aktywów oddanych w leasing stanowiły środki transportu, a 29% - maszyny i urządzenia.

Dzięki programowi współpracy spółki z Bankiem Pekao S.A. w zakresie sprzedaży, wartość aktywów oddanych w leasing za pośrednictwem oddziałów Banku wyniosła 397,2 mln zł, co stanowi 48% sprzedaży spółki.

Pekao Leasing Holding S.A. – Pekao Leasing Holding

Pekao Leasing Holding jest spółką holdingową z jednostkami pośrednio zależnymi:

- Pekao Leasing i Finanse S.A., świadczącą usługi finansowe wspomagające finansowanie środków trwałych zarówno poprzez leasing operacyjny jak i finansowy,
- Pekao Auto Finanse S.A., powołaną do obsługi programów leasingu środków transportu, w tym flot samochodowych, z opcją zarządzania.

W 2008 r. spółka zawarła 6 093 nowe umowy. Wartość aktywów oddanych w leasing wyniosła 1 027,8 mln zł; 63,19% aktywów oddanych w leasing stanowiły środki transportu, a 36,81 % - maszyny i urządzenia.

Wartość aktywów oddanych w leasing za pośrednictwem oddziałów Banku wyniosła 411,8 mln zł.

5.7.5 Pozostałe usługi finansowe

Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o. – PFK

Fundusz dokonuje stałego nadzoru właścicielskiego i poszukuje inwestorów zainteresowanych pozyskaniem akcji i udziałów spółek pozostających w jego portfelu inwestycyjnym.

Pekao Faktoring Sp. z o.o. - Pekao Faktoring

Spółka, oprócz usług faktoringowych (faktoring pełny i niepełny), oferuje usługi towarzyszące faktoringowi, do których należą m.in. zbieranie informacji o standingu dłużników, inkaso, windykacja, księgowanie rozliczeń oraz bieżące monitorowanie realizacji płatności. Ofertę spółki uzupełnia rozliczanie transakcji masowych, doradztwo finansowe i konsulting w zakresie wyboru sposobu finansowania działalności, a także udzielanie kredytów i pożyczek związanych z umową faktoringową. Spółka współpracuje z Bankiem w zakresie rozwoju nowych i uaktywnienia obecnie funkcjonujących kanałów sprzedaży.

Pekao Financial Services Sp. z o.o. – PFS

Spółka świadczy usługi agenta transferowego dla wszystkich uczestników rynku zarządzania aktywami, tj. funduszy inwestycyjnych, funduszy emerytalnych, pracowniczych programów emerytalnych oraz ubezpieczycieli.

Spółka w 2008 r. kontynuowała strategię umacniania pozycji lidera na polskim rynku agentów transferowych. Liczba obsługiwanych kont uczestników funduszy inwestycyjnych i funduszy emerytalnych wyniosła 2,6 mln, co oznacza spadek o 2,2% w porównaniu do stanu na koniec 2007 r.

Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. – Xelion

Spółka koncentruje się na obsłudze zamożnych klientów, wymagających wysoko zindywidualizowanej obsługi.

W 2008 roku spółka kontynuowała proces budowania kompleksowej oferty przy uwzględnieniu trudnej sytuacji na rynku akcji. W tym celu wprowadzone zostały nowe produkty regularnego oszczędzania oraz ochrony kapitału. Jednocześnie spółka poszerzyła swoją ofertę w zakresie zarówno funduszy krajowych, jak i zagranicznych.

Na dzień 31.12.2008 r. klienci Xelion mieli dostęp m.in. do 139 funduszy krajowych i 151 zagranicznych, 16 strategii inwestycyjnych Asset Management oraz 57 produktów typu Unit Linked z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi, ubezpieczeń majątkowych i na życie oraz IKE. Wartość administrowanych przez Xelion aktywów klientów na koniec 2008 r. wynosiła ponad 1,0 mld zł.

Centrum Kart S.A. - CK S.A.

Spółka świadczy kompleksowe usługi związane m.in. z obsługą systemów zarządzania kartami płatniczymi, autoryzacją transakcji oraz personalizacją kart.

W 2008 r. działalność spółki związana była głównie z realizacją usług na rzecz Banku Pekao S.A., dokończeniem przygotowania systemów informatycznych do obsługi zwiększonej liczby kart wskutek połączenia Banku Pekao S.A. z wydzieloną częścią Banku BPH SA, a także pracami nad budową nowej platformy do obsługi kart płatniczych.

6 Bilans i wyniki finansowe

6.1 Struktura bilansu skonsolidowanego

Bilans Banku Pekao S.A. determinuje wielkość sumy bilansowej jak również strukturę aktywów i pasywów Grupy. Na koniec 2008 r. relacja sumy bilansowej Banku Pekao S.A. do sumy bilansowej Grupy wynosiła 97,0%.

Poniższa tabela przedstawia bilans Grupy:

Aktywa	31.12.08		31.12.07	
	mln zł	Struktura	mln zł	Struktura
Kasa, środki w Banku Centralnym	9 933,6	7,5%	5 121,2	4,1%
Należności od banków*	7 912,8	6,0%	16 964,5	13,7%
Kredyty i pożyczki udzielone klientom **	82 512,0	62,5%	69 698,5	56,2%
Papiery wartościowe ***	22 586,4	17,1%	24 563,3	19,8%
Inwestycje w jednostki podporządkowane	308,8	0,2%	388,2	0,3%
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne	2 651,7	2,0%	2 709,6	2,2%
Inne aktywa	6 035,5	4,6%	4 650,9	3,7%
Aktywa razem	131 940,8	100,0%	124 096,2	100,0%

* Łącznie z należnościami z tytułu leasingu dla banków,

** Łącznie z weksłami uprawnionymi do redyskontowania w Banku Centralnym i należnościami z tytułu leasingu dla klientów,

*** Łącznie z aktywami finansowymi przeznaczonymi do obrotu oraz pozostałymi instrumentami finansowymi wycenianymi do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

Pasywa	31.12.08		31.12.07	
	mln zł	Struktura	mln zł	Struktura
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	4 817,5	3,7%	1 485,9	1,2%
Zobowiązania wobec banków	10 175,5	7,7%	8 456,2	6,8%
Zobowiązania wobec klientów	90 889,0	68,9%	89 944,1	72,5%
Zobowiązania z tyt. emisji własnych papierów wart.	2 470,7	1,9%	3 716,8	3,0%
Inne pasywa	7 551,7	5,7%	5 745,9	4,6%
Kapitały razem	16 036,4	12,1%	14 747,3	11,9%
w tym przypadające na akcjonariuszy mniejszościowych	89,1	0,1%	80,5	0,1%
Pasywa razem	131 940,8	100,0%	124 096,2	100,0%

6.1.1 Aktywa

Zmiany w strukturze aktywów

Głównymi pozycjami w strukturze aktywów są kredyty i pożyczki udzielone klientom, które na koniec 2008 r. stanowiły 62,5% sumy bilansowej oraz papiery wartościowe, które stanowiły 17,1% sumy bilansowej (na koniec 2007 r. odpowiednio 56,2% i 19,8%).

Kasa, środki w Banku Centralnym

	31.12.08	31.12.07	Zmiana
	mln zł		
Kasa, środki w Banku Centralnym, w tym:	9 933,6	5 121,2	94,0%
gotówka	3 157,7	2 570,9	22,8%
rachunek bieżący	5 006,7	802,4	524,0%
obligacje rezerwowe	1 686,7	1 687,2	0,0%
pozostałe	82,5	60,7	35,9%

Kredyty i pożyczki

Struktura kredytów według klientów

	31.12.08	31.12.07	Zmiana
	mln zł		
Kredyty i pożyczki według wartości nominalnej	86 771,6	74 626,2	16,3%
kredyty*	85 323,4	73 832,2	15,6%
detaliczne	26 876,1	24 236,3	10,9%
korporacyjne	58 447,3	49 595,9	17,8%
niekwotowane papiery wartościowe	1 388,4	61,0	23 razy
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	59,8	733,0	(91,8%)
Pozostałe	319,5	281,2	13,6%
Korekta wartości	(465,5)	(353,4)	31,7%
Odpisy z tytułu utraty wartości	(4 113,6)	(4 855,5)	(15,3%)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom netto	82 512,0	69 698,5	18,4%

* Łącznie z weksłami uprawnionymi do redyskontowania w Banku Centralnym, należnościami z tytułu leasingu, papierami niekwotowanymi i transakcjami z przyrzeczeniem odkupu oraz transakcjami buy-sell-back.

Kredyty klientów Grupy na koniec 2008 r. wyniosły 85 323,4 mln zł i były o 11 491,2 mln zł (o 15,6%) wyższe niż na koniec 2007 r. dzięki wzrostowi zarówno kredytów detalicznych jak i korporacyjnych. Po wyłączeniu efektu zakończonej we wrześniu 2008 r. transakcji sprzedaży kredytów z utratą wartości, zmniejszającej wolumen kredytów o około 955 mln zł dynamika wzrostu wyniosłaby 16,9%.

Na koniec 2008 r. kredyty detaliczne wyniosły 26 876,1 mln zł, a korporacyjne 58 447,3 mln zł. Ponadto dokonano przekwalifikowania części portfela papierów wartościowych, które polegało na przeniesieniu części papierów dłużnych z aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (AFS) do niekwotowanych papierów dłużnych.

Kredyty i odpisy aktualizujące

	31.12.08	31.12.07	Zmiana
	mln zł		
Wartość brutto należności*	86 322,4	74 334,9	16,1%
bez utraty wartości	81 605,1	68 574,4	19,0%
z utratą wartości	4 717,3	5 760,5	(18,1%)
Odpisy aktualizujące	(4 113,6)	(4 855,5)	(15,3%)
Odsetki	303,2	219,1	38,4%
Razem wartość netto	82 512,0	69 698,5	18,4%

* Łącznie z weksłami uprawnionymi do redyskontowania w Banku Centralnym, należnościami z tytułu leasingu, papierami niekwotowanymi i transakcjami z przyrzeczeniem odkupu oraz transakcjami buy-sell-back.

Relacja należności z utratą wartości do należności ogółem na koniec 2008 r. wyniosła 5,5% w porównaniu z 7,7% na koniec 2007 r. Wskaźnik ten zmniejszył się w wyniku wzrostu wolumenu kredytów ogółem przy spadku należności z utratą wartości, a także w efekcie transakcji sprzedaży należności z utratą wartości zakończonej we wrześniu 2008 r.

Bilansowy stan odpisów aktualizujących na koniec 2008 r. wyniósł 4 113,6 mln zł, w tym 716,6 mln zł stanowiły odpisy na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNR).

Struktura walutowa należności od klientów*

	31.12.08		31.12.07	
	mln zł	%	mln zł	%
- denominowane w złotych	61 488,0	71,0%	55 452,0	74,4%
- denominowane w walutach obcych**	25 137,6	29,0%	19 102,0	25,6%
Razem	86 625,6	100,0%	74 554,0	100,0%
Odpisy z tytułu utraty wartości	(4 113,6)	x	(4 855,5)	x
Razem netto	82 512,0	x	69 698,5	x

* Łącznie z odsetkami i należnościami w drodze,

** Łącznie z kredytami indeksowanymi.

W strukturze walutowej należności od klientów dominują należności w złotych, których udział na koniec 2008 r. wyniósł 71,0%. W należnościach w walutach obcych największy udział miały należności w EUR – 50,5%, CHF – 30,5% oraz USD – 16,8%.

Struktura należności od klientów według terminów zapadalności

	31.12.08		31.12.07	
	mln zł	%	mln zł	%
Bieżące i do 1 miesiąca	13 574,6	15,7%	13 598,8	18,2%
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	2 366,8	2,7%	2 780,2	3,7%
Od 3 miesięcy do 1 roku	10 340,1	11,9%	6 966,9	9,4%
Od 1 roku do 5 lat	27 208,7	31,4%	22 846,1	30,6%
Powyżej 5 lat	32 816,0	37,9%	28 080,8	37,7%
Pozostałe	319,5	0,4%	281,2	0,4%
Razem	86 625,6	100,0%	74 554,0	100,0%
Odpisy z tytułu utraty wartości	(4 113,6)	x	(4 855,5)	x
Razem netto	82 512,0	x	69 698,5	x

W strukturze należności według terminów zapadalności 37,9% stanowią należności o zapadalności powyżej 5 lat (składają się na to głównie kredyty hipoteczne, należności dla których termin zapadalności upłynął oraz duży kredyt na inwestycję centralną).

Informacje o koncentracji kredytów zostały zawarte w Notach Objasniających do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 r.

6.1.2 Pasywa
Zmiany w strukturze pasywów

Największą część pasywów Grupy stanowią środki pozyskane od klientów. Na koniec 2008 r. zobowiązania wobec klientów wyniosły 90 889,0 mln zł, a ich udział w sumie bilansowej na koniec 2008 r. wyniósł 68,9% (72,5% na koniec 2007 r.).

Zewnętrzne źródła finansowania

	31.12.08	31.12.07	Zmiana
	mln zł		
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	4 817,5	1 485,9	224,2%
Zobowiązania wobec banków	10 175,5	8 456,2	20,3%
Zobowiązania wobec klientów	90 889,0	89 944,1	1,1%
Zobowiązania z tyt. emisji własnych papierów wart.	2 470,7	3 716,8	(33,5%)
Razem zewnętrzne źródła finansowania	108 352,7	103 603,0	4,6%

Oprócz depozytów klientów i środków pozyskanych z rynku międzybankowego, Bank Pekao S.A. korzysta również z kredytu refinansowego w NBP na finansowanie kredytu na inwestycję centralną. Ponadto na koniec 2008 r. Bank Pekao S.A. posiadał zobowiązanie wobec NBP z tytułu operacji otwartego rynku.

Bank Pekao S.A. pozyskuje depozyty głównie na terenie Polski. Struktura geograficzna depozytów pozyskanych przez jednostki krajowe Banku Pekao S.A. na koniec 2008 r. przedstawiała się następująco (% ogółu depozytów):

Region	
Region Warszawski	36,2%
Region Małopolski	16,8%
Region Centralny	9,3%
Region Mazowiecki	9,0%
Region Południowo - Wschodni	9,0%
Region Wielkopolski	6,1%
Region Zachodni	4,9%
Region Pomorski	4,4%
Region Dolnośląski	4,3%
Ogółem	100,0%

Depozyty pozyskane na terytorium Ukrainy przez UniCredit Bank Ltd. na koniec 2008 r. stanowią 0,7% depozytów ogółem Grupy. Na koniec 2008 r. w UniCredit Bank Ltd. zgromadzonych było 584,9 mln zł depozytów, w tym 104,3 mln zł depozytów klientów detalicznych i 480,6 mln zł depozytów klientów korporacyjnych.

Baza depozytowa Grupy charakteryzuje się dużą dywersyfikacją. Głównymi deponentami są klienci detaliczni i korporacyjni. Grupa nie jest uzależniona od pojedynczego klienta ani od grupy klientów.

Oszczędności klientów ogółem

	31.12.08	31.12.07	Zmiana
	mln zł		
Depozyty korporacyjne	47 284,8	50 006,9	(5,4%)
podmioty niefinansowe	36 847,8	37 309,9	(1,2%)
instytucje finansowe niebankowe	3 602,3	4 249,1	(15,2%)
budżet	6 834,7	8 447,9	(19,1%)
Depozyty detaliczne	41 176,9	36 434,0	13,0%
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i sell-buy-back	1 723,4	2 703,9	(36,3%)
Pozostałe	703,9	799,3	(11,9%)
Zobowiązania wobec klientów	90 889,0	89 944,1	1,1%
Strukturyzowane Certyfikaty Depozytowe (SCD)	1 716,9	2 049,6	(16,2%)
Razem zobowiązania wobec klientów (łącznie z SCD, transakcjami repo i sell-buy-back)*	91 902,0	91 194,4	0,8%
Fundusze inwestycyjne zarządzane przez PPIM	12 308,4	28 717,5	(57,1%)
w tym dystrybuowane poprzez sieć Grupy	11 075,9	27 000,3	(59,0%)

* Bez odsetek i zobowiązań w drodze

Na koniec 2008 r. zobowiązania wobec klientów (depozyty klientów, strukturyzowane certyfikaty depozytowe, transakcje z przyrzeczeniem odkupu oraz transakcje sell-buy-back) wyniosły 91 902,0 mln zł i były o 707,6 mln zł (o 0,8%) wyższe niż na koniec 2007 r.

Depozyty detaliczne i strukturyzowane certyfikaty depozytowe wyniosły 42 893,8 mln zł i wzrosły o 4 410,2 mln zł (o 11,5%) w porównaniu z końcem 2007 r. Depozyty korporacyjne łącznie z transakcjami z przyrzeczeniem odkupu oraz transakcjami sell-buy-back w 2008 r. wyniosły 49 008,2 mln zł i zmniejszyły się o 3 702,6 mln zł w porównaniu z końcem 2007 r., z czego około 2,3 mld zł spadku przypada na sektor budżetowy i niebankowe instytucje finansowe.

Na koniec 2008 r. aktywa netto funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Pioneer Pekao TFI S.A. wyniosły 12 308,4 mln zł. Spadek o 16 409,1 mln zł w porównaniu z końcem 2007 r.

wynikał z niekorzystnych uwarunkowań rynkowych, w wyniku których nastąpił znaczny spadek cen akcji i innych papierów wartościowych, co zmniejszyło wycenę zarządzanych aktywów. Negatywny wpływ wyceny w tym okresie wyniósł około 8 359,7 mln zł.

Struktura walutowa zobowiązań*

	31.12.08		31.12.07	
	mln zł	%	mln zł	%
- denominowane w złotych	75 903,5	83,5%	72 513,1	80,6%
- denominowane w walutach obcych	14 985,5	16,5%	17 431,2	19,4%
- korekta wartości	0,0	x	(0,2)	x
Razem	90 889,0	100,0%	89 944,1	100,0%

* Łącznie z odsetkami i zobowiązaniami w drodze.

W strukturze walutowej zobowiązań wobec klientów dominują zobowiązania w złotych, których udział na koniec 2008 r. wyniósł 83,5%. W zobowiązaniach w walutach obcych największy udział miały zobowiązania w EUR – 57,7% i USD – 36,3%.

Zobowiązania według terminów wymagalności

	31.12.08		31.12.07	
	mln zł	%	mln zł	%
Awista	38 231,0	42,4%	46 519,6	52,2%
Terminowe	51 954,1	57,6%	42 625,1	47,8%
Razem depozyty	90 185,1	100,0%	89 144,7	100,0%
Odsetki naliczone	300,9	x	156,4	x
Zobowiązania w drodze	403,0	x	643,2	x
Korekta wartości	x	x	(0,2)	x
Zobowiązania wobec klientów	90 889,0	x	89 944,1	x

6.1.3 Pozycje pozabilansowe
Zestawienie pozycji pozabilansowych

	mln zł	
	31.12.08	31.12.2007
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	50 815,7	61 325,0
Zobowiązania udzielone:	36 558,4	38 716,8
finansowe	31 193,6	34 264,6
gwarancyjne	5 364,8	4 452,2
Zobowiązania otrzymane:	14 257,3	22 608,2
finansowe	1 960,0	2 199,5
gwarancyjne	12 297,3	20 408,7
Pochodne instrumenty finansowe	250 161,4	298 579,7
transakcje walutowe	106 028,5	109 653,5
transakcje stopy procentowej	138 361,5	188 215,7
operacje papierami wartościowymi	5 771,4	710,5
Inne	23 503,2	17 663,0
Pozycje pozabilansowe razem	324 480,3	377 567,7

Informacje o zobowiązaniach pozabilansowych zostały zawarte w Notach Objasniających do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 r.

6.2 Struktura zysku netto Grupy

W celu zapewnienia lepszej porównywalności, wyniki finansowe za 2007 r. zostały zaprezentowane jako dane sumaryczne (zwane dalej „dane sumaryczne” „wynik sumaryczny”) Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. oraz Pekao285, czyli części Banku BPH SA przyłączonej do Banku Pekao S.A. w efekcie podziału Banku BPH SA zarejestrowanego 29 listopada 2007 r.

Należy zaznaczyć, że dane sumaryczne nie były przedmiotem badania audytora.

Strukturę zysku netto Grupy przedstawia poniższe zestawienie:

	(mln zł)	
	2008	2007 dane sumaryczne
Zysk netto Banku Pekao S.A.	3 345,8	3 381,8
Podmioty konsolidowane metodą pełną		
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.*	418,9	182,0
Pekao Leasing Holding S.A.**	36,1	41,8
UniCredit Bank Ltd.***	35,2	(17,7)
Pekao Leasing Sp. z o.o.	24,8	17,1
Pekao Bank Hipoteczny S.A. (d. BPH Bank Hipoteczny S.A.)	18,9	16,8
Pekao Pioneer PTE S.A.	16,5	13,6
Final Holding Sp. z o.o.	15,8	0,0
Pekao Financial Services Sp. z o.o.	15,2	15,3
Pekao Faktoring Sp. z o.o.	9,3	8,0
Centrum Kart S.A.	7,0	4,3
Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o.****	3,7	20,4
Pekao Telecentrum Sp. z o.o. (d. Drukbank Sp. z o.o.)	0,3	0,2
Finanse plc. (d. BPH Finance plc.)	(0,1)	0,9
Pekao Access Sp. z o.o.	-	(0,1)
Podmioty wyceniane metodą praw własności		
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	95,4	138,9
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.*****	12,7	5,4
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	4,0	13,2
Biuro Informacji Kredytowej	-	0,6
Central Poland Fund LLC	(0,3)	0,0
Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	(7,6)	(6,6)
Wyłączenia i korekty konsolidacyjne*****	(523,6)	(288,7)
Zysk (strata) netto Grupy przypadający na akcjonariuszy	3 528,0	3 547,2

* Wynik za 2008 r. uwzględnia wpływ transakcji sprzedaży korporacyjnej części przedsiębiorstwa.

** W wyniku spółki został uwzględniony wynik podmiotów zależnych Pekao Leasing i Finanse S.A. oraz Pekao Auto Finanse S.A.

*** Wynik za 2007 r. nie uwzględnia wyniku wypracowanego przez Komercyjny Bank HVB Ukraina S.A w I kwartale 2007 r.

**** Wynik za 2007 r. uwzględnia wpływ transakcji sprzedaży udziałów w Anica System S.A.

***** Udział Banku w wyniku spółki wynosił 22,96% do 29.11.2007, a 34,44% od 30.11.2007.

***** Obejmują transakcje wewnątrz Grupy, w tym dywidendy wypłacone za rok poprzedni przez jednostki podporządkowane oraz zysk przypadający na udziały mniejszości.

Wyniki osiągnięte przez Bank Pekao S.A.

Główne pozycje rachunku zysków i strat Banku za 2008 r. i sumaryczne dane za 2007 r. przedstawiają się następująco:

	2008	2007 dane sumaryczne	Zmiana (mln zł)
Wynik z tytułu odsetek*	4 250,1	4 002,2	6,2%
Dochody nieodsetkowe	3 421,9	3 852,8	(11,2%)
Dochody ogółem	7 672,0	7 855,0	(2,3%)
Ogólne koszty administracyjne (z amortyzacją)	(3 430,2)	(3 487,3)	(1,6%)
Wynik operacyjny	4 241,8	4 367,7	(2,9%)
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących	(212,2)	(242,6)	(12,5%)
Wynik finansowy brutto	4 029,6	4 125,1	(2,3%)
Zysk netto	3 345,8	3 381,8	(1,1%)

* Łącznie z dochodami z operacji SWAP.

Dochody Banku w 2008 r. były niższe o 183,0 mln zł w porównaniu z sumarycznymi dochodami w 2007 r., na co wpłynęły:

- wyższy o 247,9 mln zł wynik odsetkowy,
- niższe o 430,9 mln zł dochody pozaodsetkowe, w tym niższy o 487,5 mln zł wynik z tytułu prowizji, głównie z powodu niekorzystnej sytuacji rynkowej, wpływającej na wynik z produktów inwestycyjnych oraz prowizje brokerskie.

Na sumaryczne wyniki Banku w 2007 r. wpływ miała transakcja jednorazowa, jaką była sprzedaż akcji Commercial Union PTE; wpływ tej transakcji na sumaryczne dochody Banku wyniósł 178,0 mln zł, a na sumaryczny wynik netto 144,2 mln zł. Na wyniki Banku w 2008 r. wpływ miała sprzedaż należności z utratą wartości; wpływ tej transakcji na wynik netto Banku wyniósł 72,7 mln zł.

Jednocześnie w 2008 r. znacznie niższe były koszty działania, pomimo poniesionych kosztów integracji. Niższy również był wynik z tytułu odpisów aktualizujących.

Podstawowe dane z zakresu bilansu Banku na koniec 2008 r. w porównaniu z końcem 2007 r. przedstawiają się następująco:

	31.12.2008	31.12.2007	Zmiana
Kredyty brutto ogółem w mln zł*	77 594,0	67 701,6	14,6%
Relacja należności z utratą wartości do należności ogółem w %	5,4	7,7	(2,3 p.p.)
Depozyty ogółem w mln zł*	88 025,5	85 658,8	2,8%
Strukturyzowane Certyfikaty Depozytowe w mln zł	1 716,9	2 049,6	(16,2%)
Transakcje repo i sell-buy-back w mln zł	1 723,4	2 703,9	(36,3%)
Suma bilansowa w mln zł	127 978,5	119 568,6	7,0%
Fundusze inwestycyjne dystrybuowane poprzez sieć Banku w mln zł	9 926,3	24 153,9	(58,9%)
Współczynnik wypłacalności w %	11,6	11,1	(0,8 p.p.)

* Według wartości nominalnej.

Kredyty klientów Banku na koniec 2008 r. wyniosły 77 594,0 mln zł i były o 10 847,4 mln zł wyższe niż na koniec 2007 r. dzięki wzrostowi zarówno kredytów detalicznych jak i korporacyjnych (po wyeliminowaniu zakończonej we wrześniu 2008 r. transakcji sprzedaży kredytów z utratą wartości, zmniejszającej wolumen kredytów o około 955 mln zł). Na koniec 2008 r. kredyty detaliczne wyniosły 25 454,6 mln zł, a korporacyjne 52 139,4 mln zł.

Na koniec 2008 r. zobowiązania wobec klientów Banku (depozyty klientów, strukturyzowane certyfikaty depozytowe, transakcje z przyrzeczeniem odkupu oraz transakcje sell-buy-back) wyniosły 91 465,8 mln zł i były o 1 053,5 mln zł (o 1,2%) wyższe niż na koniec 2007 r.

Wyniki osiągnięte przez ważniejsze jednostki powiązane

Centralny Dom Maklerski Pekao S.A. - CDM

W 2008 r. CDM wypracował zysk netto w wysokości 418,9 mln zł wobec zysku w wysokości 182,0 mln zł w 2007 r. Główny wpływ na wynik spółki miała transakcja sprzedaży w styczniu 2008 r. części przedsiębiorstwa świadczącej usługi brokerskie dla klientów instytucjonalnych oraz usługi bankowości inwestycyjnej. Wpływ transakcji na wynik finansowy netto wyniósł 352,8 mln zł. Jednocześnie, w przeciwieństwie do 2007 r., spółka nie uzyskiwała dochodów z tej działalności.

W zakresie prowizji giełdowych oraz prowizji z tytułu dystrybucji funduszy inwestycyjnych w 2008 r. spółka zanotowała spadek dochodów w porównaniu z 2007 r., głównie z powodu niekorzystnej sytuacji rynkowej.

Pioneer Pekao Investment Management S.A. - PPIM

Skonsolidowany zysk netto spółki w 2008 r. wyniósł 194,9 mln zł i był o 31,1% niższy w stosunku do wyniku za 2007 r. Udział Banku w zysku spółki wyniósł **95,4 mln zł**. Przyczyną znacznie niższego niż przed rokiem wyniku netto była trwająca przez cały rok tendencja do umorzeń jednostek funduszy inwestycyjnych oraz spadku wyceny aktywów klientów wskutek niekorzystnych warunków rynkowych.

Pekao Leasing Holding S.A. - Pekao Leasing Holding

Skonsolidowany zysk netto spółki w 2008 r. wyniósł **36,1 mln zł** wobec zysku w wysokości 41,8 mln zł w 2007 r.

Wartość aktywów oddanych w leasing w 2008 r. wyniosła 1 027,8 mln zł, tj. o 21,9% mniej niż w 2007 r.

UniCredit Bank Ltd. – UniCredit Bank

Zysk netto spółki za rok 2008 wyniósł **35,2 mln zł** wobec straty w wysokości -17,7 mln zł za 2007 r. Dobre wyniki osiągnięte zostały dzięki wzrostowi dochodów uzyskiwanych także z rosnącego portfela kredytowego były wynikiem zarówno rozwoju sieci sprzedaży jak i poprawy efektywności wspomaganej ścisłą kontrolą kosztów. Bank utrzymuje solidną strukturę kapitałową. Na koniec 2008 r. współczynnik wypłacalności wyniósł 13,06%.

Pekao Leasing Sp. z o.o. - Pekao Leasing

W 2008 r. spółka wypracowała zysk netto w wysokości **24,8 mln zł** wobec zysku w wysokości 17,1 mln zł w 2007 r. Na wzrost zysku wpłynął wzrost dochodów odsetkowych, związany ze wzrostem portfela leasingowego w 2008 r. Pekao Leasing zwiększył w stosunku do 2007 r. o 20,0% wartość należności netto od klientów z tytułu transakcji leasingowych.

Wartość aktywów oddanych w leasing w 2008 r. wyniosła 833,6 mln zł, tj. o 9,7% mniej niż w 2007 r.

Pekao Bank Hipoteczny S.A. - Pekao Bank Hipoteczny

W 2008 r. spółka wypracowała zysk netto w wysokości **18,9 mln zł** wobec zysku w wysokości 16,8 mln zł w 2007 r. Na wzrost zysku netto wpłynął rozwój portfela kredytowego oraz niższy wynik z tytułu odpisów aktualizujących.

Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.- Xelion

W 2008 r. spółka zanotowała wynik netto w wysokości -15,2 mln zł (udział Banku: **-7,6 mln zł**) w porównaniu do straty w wysokości -13,1 mln zł w 2007 r. Pogorszenie wyniku nastąpiło wskutek niższych przychodów prowizyjnych, głównie w rezultacie pogorszenia koniunktury giełdowej.

6.3 Skonsolidowany rachunek zysków i strat

W celu zapewnienia lepszej porównywalności, wyniki finansowe za 2007 r. zostały zaprezentowane jako dane sumaryczne (zwane dalej „dane sumaryczne” „wynik sumaryczny”) Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. oraz Pekao285, czyli części Banku BPH SA przyłączonej do Banku Pekao S.A. w efekcie podziału Banku BPH SA zarejestrowanego 29 listopada 2007 r.

Należy zaznaczyć, że dane sumaryczne nie były przedmiotem badania audytora.

Grupa Kapitałowa Banku Pekao S.A. osiągnęła w 2008 r. wynik finansowy netto przypadający na akcjonariuszy w wysokości 3 528,0 mln zł, z wynikiem operacyjnym wynoszącym 4 535,0 mln zł, a więc na poziomie zbliżonym do roku 2007, kiedy sumaryczny wynik finansowy netto wyniósł 3 547,2 mln zł, a sumaryczny wynik operacyjny 4 532,8 mln zł.

Osiągnięte wyniki potwierdzają wysoką dochodowość Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. mierzoną wskaźnikiem zwrotu na kapitale ROE, który w 2008 r. wyniósł 23,5%. Mocna struktura kapitałowa jest odzwierciedlona przez współczynnik wypłacalności, który na koniec 2008 r. wynosił 12,2% pomimo wzrostu wolumenów kredytów - pozwala to na dalszy solidny i stabilny rozwój działalności Grupy.

Grupa osiągnęła pozytywne wyniki w 2008 r. w otoczeniu ekonomicznym, w którym od początku roku warunki rynkowe pozostawały pod presją trudnej sytuacji na międzynarodowych rynkach finansowych i na warszawskiej giełdzie, co miało negatywny wpływ na wycenę aktywów funduszy inwestycyjnych i umorzenia jednostek.

Bank kontynuował politykę oferowania kredytów hipotecznych tylko w złotych. Pozostała wartość kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych, niemalże w całości nabytych w drodze przyłączenia części Banku BPH SA, stanowi zaledwie 7,2% całego portfela kredytowego.

Na strukturę rachunku zysku i strat zarówno w 2008 r. jak i w 2007 r. wpływ miały zdarzenia jednorazowe:

- w 2008 r. sprzedaż części przedsiębiorstwa CDM świadczącego usługi brokerskie dla klientów instytucjonalnych oraz usługi bankowości inwestycyjnej; wpływ transakcji na wynik finansowy brutto wyniósł 436,2 mln zł, a na wynik finansowy netto 352,8 mln zł,
- w 2008 r. sprzedaż należności z utratą wartości; wpływ tej transakcji na wynik netto Grupy wyniósł 72,7 mln zł,
- w 2007 r. sprzedaż akcji Commercial Union PTE; wpływ transakcji na wynik finansowy brutto wyniósł 178,0 mln zł, a na wynik finansowy netto 144,2 mln zł.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat za 2008 r. i dane sumaryczne za 2007 r. przedstawia poniższe zestawienie:

	2008	2007 dane sumaryczne	Zmiana
			(mln zł)
Wynik z tytułu odsetek*	4 642,4	4 342,8	6,9%
Wynik z tytułu prowizji i opłat	2 341,8	2 974,8	(21,3%)
Wynik z tytułu dywidend	5,4	5,0	8,0%
Wynik operacji finansowych i z pozycji wymiany	588,6	916,0	(35,7%)
Pozostałe przychody / koszty operacyjne netto	308,3	116,0	165,8%
Wynik na sprzedaży działalności zaniechanej	436,2	0,0	x
Dochody ogółem	8 322,7	8 354,6	(0,4%)
Ogólne koszty administracyjne (z amortyzacją)	(3 787,7)	(3 821,8)	(0,9%)
Wynik operacyjny	4 535,0	4 532,8	0,0%
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących	(293,7)	(320,1)	(8,2%)
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych	104,7	152,9	(31,5%)
Zysk brutto	4 346,0	4 365,6	(0,4%)
Obciążenie podatkowe	(805,1)	(805,4)	(0,0%)
Zysk netto	3 540,9	3 560,2	(0,5%)
Przypadający na akcjonariuszy spółki	3 528,0	3 547,2	(0,5%)
Przypadający na udziały mniejszości	12,9	13,0	(0,8%)

* Łącznie z dochodami z transakcji SWAP.

Dochody Grupy

W 2008 r. dochody ogółem wyniosły 8 322,7 mln zł, nieznacznie niższe niż sumaryczne dochody w 2007 r. (o 31,9 mln zł tj. o 0,4%), przy czym dochody z odsetek wyniosły 4 642,4 mln zł, co oznacza wzrost w porównaniu do sumarycznych dochodów z odsetek w 2007 r. o 299,6 mln zł (o 6,9%), który częściowo skompensował spadek dochodów z tytułu prowizji.

Wynik z tytułu prowizji i opłat wyniósł 2 341,8 mln zł i był niższy o 633,0 mln zł (o 21,3%) od sumarycznego wyniku z tytułu prowizji i opłat, na co negatywny wpływ miały niekorzystne warunki rynkowe, które spowodowały obniżenie prowizji z produktów inwestycyjnych i prowizji brokerskich o około 666,4 mln zł. Wynik z tytułu prowizji i opłat z wyłączeniem prowizji z produktów inwestycyjnych i brokerskich wzrósł o 33,4 mln zł (o 1,8%).

Ogólne koszty administracyjne (z amortyzacją)

Ogólne koszty administracyjne (z amortyzacją) w 2008 r. wyniosły 3 787,7 mln zł i były niższe w porównaniu z sumarycznymi kosztami w 2007 r. o 34,1 mln zł (o 0,9%).

	2008	2007 dane sumaryczne	Zmiana
			(mln zł)
Ogólne koszty administracyjne (z amortyzacją)	(3 787,7)	(3 821,8)	(0,9%)
Osobowe*	(1 852,7)	(1 932,7)	(4,1%)
Rzeczowe	(1 522,0)	(1 496,1)	1,7%
Amortyzacja	(413,0)	(393,0)	5,1%

* Z uwzględnieniem narzutów na wynagrodzenia, bez kosztów szkoleń.

Ogólne koszty administracyjne utrzymane były pod kontrolą, pomimo poniesienia dodatkowych kosztów związanych z integracją.

Wskaźnik koszty / dochody w 2008 r. poprawił się i wyniósł 45,5% wobec 45,7% w 2007 r.

Na koniec 2008 r. w Grupie zatrudnione były 21 992 osoby, w porównaniu z 22 926 osobami na koniec 2007 r.

Wynik z tytułu odpisów aktualizujących

Wynik z tytułu odpisów aktualizujących w 2008 r. wyniósł 293,7 mln zł i był o 26,4 mln zł (o 8,2%) niższy niż sumaryczny wynik w 2007 r. dzięki efektywnemu zarządzaniu ryzykiem kredytowym.

W wyniku wzrostu wolumenu kredytów oraz w efekcie transakcji sprzedaży należności z utratą wartości zakończonych we wrześniu 2008 r., relacja należności z utratą wartości do należności ogółem zmniejszyła się z 7,7% do 5,5%.

Odpisy aktualizujące wartość składników aktywów

	(mln zł)	
	2008	2007*
Ogółem	(293,7)	(192,3)
na należności kredytowe i inne aktywa finansowe	(349,2)	(161,1)
na zobowiązania pozabilansowe	50,5	(19,3)
pozostałe	5,0	(11,9)

* Dane dla Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. obejmują, od daty połączenia z wydzieloną częścią Banku BPH SA, wyniki połączonego Banku oraz przyłączonych spółek, zgodne z danymi opublikowanymi za 2007 r.

Korekty z tytułu rezerw, rezerwa i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	(mln zł)	
	31.12.2008	31.12.2007
Razem rezerwy	306,7	379,8
z tego:		
rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	140,6	186,2
rezerwy na zobowiązania pracownicze	132,0	123,6
pozostałe rezerwy	34,1	70,0
Rezerwa z tytułu podatku dochodowego	2,5	0,3
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	383,7	419,0

7 Znaczące zdarzenia po dacie bilansu

W dniu 30 stycznia 2009 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. (spółka stowarzyszona Banku) o kwotę 6 000 000 zł.

W dniu 9 stycznia 2009 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. o kwotę 6 000 000 zł.

Podwyższenie kapitału zakładowego Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. było wynikiem objęcia przez Bank Pekao SA nowoutworzonych 6 000 udziałów Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. o wartości nominalnej 500 złotych każdy udział w kapitale zakładowym Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 3 000 000 złotych, po cenie emisyjnej 7 500 000 złotych tj. po 1 250 złotych za 1 udział oraz objęcia przez UniCredit S.p.A. nowoutworzonych 6 000 udziałów Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. o wartości nominalnej

500 złotych każdy udział w kapitale zakładowym Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 3 000 000 złotych, po cenie emisyjnej 7 500 000 złotych tj. po 1 250 złotych za 1 udział.

Po zarejestrowaniu przez Sąd Rejonowy zmian dotyczących podwyższenia kapitału - kapitał zakładowy Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. został podwyższony z kwoty 54 050 000 złotych do kwoty 60 050 000 złotych.

Bank Pekao S.A. posiada obecnie 60.050 udziałów Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 30 025 000 zł., co stanowi 50% kapitału zakładowego Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. i daje 50% głosów na Zgromadzeniu Wspólników Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.

8 Inwestycje w kapitał ludzki

Kierunki polityki personalnej

Zasady polityki personalnej wyznaczają: misja Banku oraz naczelne wartości kultury korporacyjnej. W 2008 roku realizowana była naczelna dewiza polityki personalnej, iż ludzie stanowią najcenniejszy zasób Banku. Teza ta nabrała szczególnego znaczenia w 2008 roku – pierwszym roku po fuzji Banku Pekao S.A. z wydzieloną częścią BPH SA.

Kierunkami przewodnimi w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi była dbałość o profesjonalny rozwój pracowników poprzez tworzenie środowiska sprzyjającego pełnej realizacji ich potencjału.

Po fuzji istotnym realizowanym celem było oferowanie każdemu pracownikowi równych możliwości działania, przyczyniającego się do realizacji komercyjnych celów Banku. Podejmowane działania koncentrowały się zarówno na utrzymaniu kluczowych pracowników poprzez wdrażanie efektywnych systemów motywacji, jak i wyszukiwaniu talentów w organizacji, a także na integracji pracowników.

Realizacji tych priorytetów towarzyszył szczególny nacisk na promowanie wspólnych wartości kultury organizacyjnej Grupy UniCredit, zgodnie z Kartą Zasad.

Zatrudnienie w liczbach

W końcu 2008 roku liczba pracowników Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. wyniosła 21 992 osób (łącznie ze spółkami konsolidowanymi metodą pełną), w porównaniu z 22 926 osobami na koniec 2007 roku. Spadek poziomu zatrudnienia o 934 osoby był efektem prowadzonej polityki optymalizacji zatrudnienia.

W Banku zatrudnionych było 19 718 osób (mniej o 918 w porównaniu z końcem 2007 roku). Pracownicy Banku Pekao S.A. to ludzie młodzi i dobrze wykształceni. Średnia wieku wynosi 41 lat (na koniec 2007 roku - 40 lat). Odsetek osób z wykształceniem wyższym wynosi 55%. Kobiety stanowią 81% zatrudnionych.

Polityka wynagradzania

Celem polityki wynagradzania Banku Pekao S.A. jest realizacja założeń polityki personalnej poprzez kreowanie systemu wynagrodzeń sprzyjającego realizacji misji i strategii Banku, pozyskiwanie i utrzymanie najlepszych kandydatów do pracy w Banku, poprzez oferowanie każdemu równych możliwości i właściwego wynagrodzenia adekwatnego do indywidualnych osiągnięć. Przy realizacji polityki wynagradzania brane są pod uwagę dodatkowe czynniki takie jak efektywność oraz trendy na rynku bankowym. Skuteczne zarządzanie wynagrodzeniami pozwala realizować te założenia przy wysokiej konkurencyjności świadczeń oferowanych przez Bank.

Dodatkowym czynnikiem wpływającym na realizację polityki wynagrodzeń w 2008 roku była unifikacja istniejących narzędzi w odniesieniu do pracowników Pekao800 oraz pracowników

Pekao285. Pracownicy Pekao285 zostali objęci Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy Banku Pekao S.A. oraz Systemem MBO.

Podstawowe narzędzia realizacji polityki wynagradzania to:

- System Motywacyjny MBO
- Premia kwartalna
- Kampanie, konkursy oraz konwencje dla pracowników
- Świadczenia dodatkowe dla pracowników.

Świadczenia dodatkowe dostępne dla pracowników są zróżnicowane ze względu na stanowisko i charakter pracy. Wszystkim pracownikom Bank oferuje bezpłatny pakiet zawierający szeroki dostęp do usług bankowych oraz opieki medycznej.

Bank współfinansuje też grupowe ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków (NW). Wybrana grupa pracowników dysponuje służbowymi telefonami komórkowymi, laptopami oraz samochodami służbowymi. Dla kadry menedżerskiej przewidziano dodatkowe ubezpieczenie oraz samochody dyspozycyjne.

Programy lojalnościowe

W 2008 roku Bank zarządzał czterema podstawowymi programami lojalnościowymi, którymi były:

- Długoterminowe Programy Motywacyjne z 2007 i 2008 r. (z datą nabycia uprawnień w latach 2010-2012), przeznaczone dla najwyższej kadry menedżerskiej. Podobnie jak w 2007 roku Długoterminowy Program Motywacyjny 2008 był jednorodny w całej Grupie UniCredit oraz centralnie zarządzany,
- 5-letni Program Utrzymania Najwartościowszych Pracowników, skierowany do pracowników o kluczowej wartości dla osiągania celów biznesowych oraz pracowników o wysokim potencjale, zidentyfikowanych w ramach programu Talent Management,
- Program Top Managers 2, adresowany do kluczowych menedżerów mających wpływ na wyniki biznesowe Banku. Wypłata dodatkowego świadczenia finansowego jest ściśle uzależniona od uzyskania ponadprzeciętnych efektów,
- Program Operational Merger, którego podstawowy cel to utrzymanie pracowników kluczowych dla zakończenia procesu fuzji operacyjnej Banku.

Systemy motywacyjne

Głównym narzędziem motywacyjnym jest system oparty na metodzie zarządzania przez cele (Management by Objectives - MBO). System obowiązujący od 2000 roku obejmuje stanowiska sprzedażowe front office oraz stanowiska kluczowe, mające znaczący wpływ na osiąganie zaplanowanych celów komercyjnych Banku. W 2008 roku, w związku z fuzją, liczba pracowników Banku objętych Systemem MBO powiększyła się o ponad 30%. W ramach MBO pracownicy otrzymują indywidualne zadania, których realizacja warunkuje wysokość premii rocznej.

Do pracowników pracujących z klientem adresowane są kampanie sprzedażowe i konkursy. Mają one charakter akcji sprzedażowych i dają możliwość zdobycia atrakcyjnych nagród rzeczowych, voucherów, a w przypadku konwencji również bardzo atrakcyjnego wyjazdu. Konwencje są organizowane w ramach pionów biznesowych oraz na poziomie Grupy UniCredit

Szkolenia i rozwój zawodowy

Strategia Banku w roku 2008 opierała się na trwałym dążeniu do wspierania organizacji poprzez rozwój pracowników oraz budowaniu przewagi konkurencyjnej Banku opartej na umacnianiu najcenniejszych zasobów organizacji rozumianych jako kapitał ludzki.

Kierunki rozwoju pracowników zostały oparte na czterech filarach:

- programach rozwojowych,
- programach operacyjnych,

- ocenie pracowników,
 - zarządzaniu kompetencjami,
- oraz innych pozaszkoleniowych formach wspierania rozwoju.

Podejmowane działania koncentrowały się na profesjonalnym rozwoju pracowników poprzez tworzenie środowiska sprzyjającego pełnej realizacji ich potencjału, oferowanie każdemu równych możliwości działania, przyczyniającego się do realizacji komercyjnych celów Banku.

W roku 2008 we wszystkich formach szkoleń wzięło udział łącznie blisko 105,9 tys. uczestników (szkolenia objęły około 88% wszystkich pracowników Banku).

Równocześnie, dzięki ciągłemu technologicznemu i programowemu rozwojowi platformy wymiany wiedzy w organizacji, możliwy był pełniejszy i powszechniejszy dostęp do szkoleniowych i doskonalących narzędzi rozwojowych dedykowany każdemu pracownikowi w sposób zindywidualizowany.

Szkolenia związane z integracją

Po fuzji Banku Pekao S.A. z częścią Banku BPH SA ważnym obszarem była realizacja szkoleń związanych z integracją. W szeroko zakrojonym programie szkoleń łącznie wzięło udział 9 285 uczestników. Szkolenia związane z integracją w głównej mierze dotyczyły systemów IT oraz procesów i procedur wewnętrznych. Szkolenia były realizowane w formule e-learning oraz stacjonarnej.

W 2008 r. rozpoczęto budowanie wspólnej kultury nowego Banku, opartej na wartościach Grupy, poprzez organizację cyklu spotkań w ramach programu Forum Kultury UniQalni. W szkoleniach tych uczestniczyło około 500 pracowników Banku.

Szkolenia operacyjne

Zakres merytoryczny szkoleń operacyjnych w przeważającej części oparty był na programach wewnętrznych, realizowanych w formie szkoleń klasowych oraz w formule e-learning, w których udział wzięło łącznie 70,2 tys. uczestników.

Celem programów operacyjnych było ciągłe podnoszenie przez pracowników profesjonalnej wiedzy specjalistycznej i eksperckiej związanej z funkcjonowaniem Banku.

Szkolenia dla kadry menedżerskiej oraz rozwojowe

W szkoleniach dla kadry menedżerskiej oraz programach rozwojowych wzięło udział 35,7 tys. uczestników. Głównym celem programów był rozwój kompetencji oraz wzmocnienie zaangażowania menedżerów i pracowników Banku prowadzące do wzrostu efektywności realizowanych zadań.

Programy rozwojowe dla menedżerów wspierały budowanie silnego przywództwa w organizacji poprzez doskonalenie wiedzy z zakresu zarządzania oraz kształtowania pożądanych w Banku postaw kadry zarządzającej.

Programy rozwojowe dla pracowników zgodnie ze strategią i kulturą organizacyjną Banku wspierały ich kompleksowy rozwój, dopasowany do bieżących potrzeb organizacji.

Programy rozwojowe realizowane na poziomie Grupy UniCredit

Bank wspólnie z UniCredit realizował trzy programy międzynarodowe, w których biorą udział pracownicy wszystkich banków Grupy UCI:

- Executive Development Program, dedykowany dla członków zarządu oraz kadry zarządzającej drugiego szczebla,
- Talents Management Program, mający na celu zidentyfikowanie, oraz rozwój przez różne formy kształcenia, osób o najwyższym potencjale,
- Program UniQuest, którego celem jest identyfikacja oraz rozwój osób o dużym potencjale.

Łącznie w powyższych projektach w 2008 roku wzięło udział 300 osób.

Wiele programów szkoleniowych Bank realizował we współpracy z Grupą UniCredit oraz z wykorzystaniem programów i doświadczeń Grupy UniCredit. Programy te koncentrowały się na

szkoleniach specjalistycznych z dziedziny bankowości korporacyjnej, oraz rozwoju obecnej i przyszłej kadry menedżerskiej.

Programy praktyk i staży

W Banku prowadzone są 4 programy rozwojowe dla studentów i absolwentów – dwa programy praktyk (UniStart i UniSummerStart) adresowane do studentów II-IV roku oraz dwa programy stażowe (UniBanker i UniChallenge) adresowane do studentów ostatnich lat i absolwentów. W 2008 roku w programach tych wzięło udział 122 studentów i absolwentów.

Usprawnianie wewnętrznych procesów zarządzania zasobami ludzkimi

Usprawnianie procesów wewnętrznych zarządzania zasobami ludzkimi w Banku Pekao S.A. jest procesem ciągłym. Głównym celem w 2008 roku było ujednoczenie procesów po fuzji banku z częścią Banku BPH S.A. Opracowano i wdrożono 83 ujednolicone procedury zarządzania zasobami ludzkimi, które podlegają ciągłemu dalszemu doskonaleniu efektywności.

W celu zapewnienia najwyższego poziomu obsługi klientów wewnętrznych opracowano model usług HR oraz SLA, wdrożono system informatyczny SAP HR w celu zapewnienia maksymalnej efektywności operacyjnej. System SAP w znacznym stopniu automatyzuje i usprawnia procesy administracyjne, kadrowo-płacowe, co w konsekwencji pozwoli aktywnie i efektywnie zarządzać kapitałem ludzkim organizacji oraz usprawni dostęp do informacji o sytuacji kadrowej w Banku poprzez możliwość szybkiego generowania w różnych przekrojach raportów z jednego spójnego źródła danych.

Komunikacja wewnętrzna

Zarząd Banku przywiązuje znaczącą wagę do stałego podnoszenia jakości relacji wewnętrznych poprzez wykorzystywanie wszelkich form komunikacji wewnętrznej. W wielu obszarach przybiera ona formę dialogu z pracownikami, który, poprzez możliwość wyrażenia własnych sądów i opinii, przyczynia się do wzmacniania ich identyfikacji z organizacją oraz poczucia wnoszenia własnego wkładu w kształtowanie jej rozwoju.

Najważniejszą rolę w procesie komunikacji wewnętrznej odgrywają relacje między bezpośrednimi przełożonymi i pracownikami. Potwierdzają to wyniki badań opinii pracowników. Istotnym elementem komunikacji wewnętrznej są spotkania kierownictwa Banku w regionach z menedżerami i pracownikami oddziałów i filii. Dają okazję bezpośredniego kontaktu i wymiany informacji na temat kierunków rozwoju Banku i Grupy, strategii biznesowej i metod osiągania celów komercyjnych.

Ważną rolę w procesie komunikacji wewnętrznej spełnia „Życie Żubra”, magazyn wewnętrzny, poświęcony najważniejszym wydarzeniom z życia Banku. Jest to popularne wśród pracowników źródło wiedzy o ważnych decyzjach władz Banku, planach rozwoju, nowościach w ofercie, technologii i procedurach wprowadzanych w różnych obszarach działalności, o projektach realizowanych w Banku, nowych programach szkoleń, o znaczących wydarzeniach z życia społeczności bankowej, a równocześnie forum wymiany doświadczeń i prezentacji opinii oraz indywidualnych osiągnięć i karier.

Istotnymi kanałami komunikacji są wewnętrzny intranet i poczta elektroniczna, umożliwiające najszybsze dotarcie z informacją do wszystkich pracowników.

W 2008 roku w ramach wzmacniania działań komunikacji wewnętrznej przeprowadzono ankietę wśród pracowników „Ocena kanałów komunikacji wewnętrznej w Banku Pekao S.A.” oraz uruchomiono portal „Forum Pracowników”, spełniające istotną rolę w procesie integracji, wymianie pomysłów i poglądów pomiędzy pracownikami Banku.

Dialog z pracownikami leży u podstaw systemu okresowych, corocznych ocen oraz badań opinii pracowników, przeprowadzanych w Banku i w spółkach zależnych.

Okresowa ocena pracowników jest niezwykle istotnym procesem dla całej organizacji. Dla osób ocenianych jest to szansa na przedstawienie przełożonym swoich potrzeb, aspiracji i oczekiwań. Menedżerowie mają okazję do szczerzej rozmowy z pracownikami o tym, jak postrzegają osiągnięcia przez nich rezultaty. Ocena służy także wspólnemu ustaleniu planu rozwoju pracownika. Wszyscy pracownicy, przed uzgodnieniem oceny ostatecznej, mają możliwość dokonania samooceny.

Badania opinii, przeprowadzane równocześnie we wszystkich podmiotach Grupy UniCredit, pozwalają pracownikom na wyrażenie swoich ocen, podzielenie się poglądami i pomysłami na temat różnych aspektów działalności organizacji, oceny jej perspektyw, jasności celów, przywództwa, jakości zarządzania, komunikacji wewnętrznej, postrzegania wizerunku firmy, a także relacji wewnętrznych, efektywności szkoleń, poczucia przynależności do organizacji. Badania są anonimowe, a zbiorcze wyniki nie pozwalają na identyfikację poszczególnych respondentów. Opracowaniem ankiet zajmuje się zewnętrzna, międzynarodowa, renomowana firma badawcza, której raport z wynikami jest udostępniany pracownikom.

Badanie opinii pracowników jest strategicznym narzędziem zarządzania, mającym na celu poprawę tych aspektów działania, które pomagają wzmocnić poczucie przynależności do organizacji i zaangażowanie oraz motywację do osiągnięcia coraz lepszych wyników biznesowych.

W badaniu opinii pracowników przeprowadzonym w styczniu 2008 roku frekwencja uzyskana w Banku Pekao S.A. była na najwyższym poziomie w całej Grupie UniCredit i wyniosła 94,8%. Wyniki badania, były prezentowane Zarządowi oraz kadrze menadżerskiej na specjalnie zorganizowanych warsztatach przygotowujących opracowanie Planów Działania. Wyniki badania oraz plany działania zostały udostępnione wszystkim pracownikom Banku na portalu intranetowym Banku oraz portalu OneGate Grupy UniCredit.

Relacje z organizacjami związków zawodowych

Współpraca w zakresie konsultacji, negocjacji i uzgodnień Banku jako pracodawcy z organizacjami związków zawodowych w 2008 roku prowadzona była w trybie i na zasadach określonych przepisami prawa pracy, z poszanowaniem interesów stron i zasad dialogu społecznego. W trybie określonym przepisami prawa pracy został wprowadzony nowy Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Relacje z Radą Pracowników

Od lipca 2006 roku w Banku działa Rada Pracowników Banku Pekao S.A., wybrana przez uprawnione organizacje związkowe. Rada jest przedstawicielem pracowników uprawnionym do uzyskiwania informacji i przeprowadzania konsultacji z pracownikami, w zakresie określonym ustawą z 7 kwietnia 2006 roku o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji.

W 2008 roku zostało przeprowadzonych kilka konsultacji z Radą Pracowników, których przedmiotem były kwestie określone w obowiązujących w tym zakresie przepisami prawa. Współpraca z Radą Pracowników odbywała się z poszanowaniem wzajemnych uprawnień stron.

Karta Zasad Grupy UniCredit

Wspólne wartości podstawą tożsamości Grupy

UniCredit, jedna z czołowych europejskich grup finansowych, której istotnym ogniwem jest Bank Pekao S.A., jest dumna ze swoich geograficznych i kulturowych korzeni, z których wyrasta wspólna tożsamość Grupy. Nawiązuje do nich misja Grupy, której ambicją jest wyróżniać się na rynku właściwą sobie tożsamością dzięki wspólnym wartościom, akceptowanym przez wszystkich pracowników, wywodzących się z różnych kultur.

Aby stworzyć fundament kulturowej integracji wielotysięcznej społeczności pracowników w 20 krajach Europy, we wszystkich jednostkach Grupy została wprowadzona Karta Zasad (UniCredit Integrity Charter), stanowiąca zbiór podstawowych wartości i zasad postępowania, których podstawą jest uczciwość, uznana za gwarancję trwałego przekształcenia zysku w wartość dla wszystkich interesariuszy. Karta Zasad godzi dążenie do osiągania zysku, który jest warunkiem rozwoju i niezależności każdego przedsiębiorcy, z respektowaniem interesów wszystkich partnerów społecznych.

Karta Zasad uznaje uczciwość w relacjach społecznych za gwarancję zrównoważonego rozwoju, trwałego przekształcenia zysku w wartość dla wszystkich interesariuszy. Identyfikuje wartości, które leżą u podstaw relacji z każdą z takich grup i wskazuje wzorce zachowań, które powinny być przestrzegane w tych relacjach.

Do wartości, określonych jako fundament uczciwości, Karta zalicza: równe traktowanie, szacunek, wolność, przejrzystość, wzajemność i zaufanie. Wartości te, powszechnie wyznawane i przestrzegane przez pracowników, będą kształtować kulturę organizacyjną oraz wzmacniać wizerunek Banku, wyróżniający go na coraz bardziej konkurencyjnym rynku.

Wdrażanie Karty Zasad

Wdrażanie Karty Zasad w Grupie UniCredit, w tym w Banku Pekao S.A., jest procesem, w którym zaangażowani są wszyscy pracownicy. Począwszy od roku 2006, wartości etyczne Karty i rekomendowane w niej zasady postępowania stanowią normę powszechnej praktyki, wymaganej na każdym stanowisku pracy w Banku Pekao S.A.

Praktycznym dopełnieniem istniejącego kodeksu wartości było wdrożenie we wrześniu 2007 roku projektu „**Sprawiedliwość z Kartą Zasad**”. Opiera się on na idei sprawiedliwości naprawczej, tj. pojednaniu stron konfliktu i wzajemnym zadośćuczynieniu z udziałem rzeczników Karty Zasad. Zadaniem rzeczników jest pomoc w rozwiązywaniu problemów, które mogą skutkować naruszeniem wartości Karty Zasad. W Banku Pekao S.A. rzecznikami zostali emerytowani menedżerowie, z wieloletnim doświadczeniem pracy w Banku, których wysokie standardy etyczne zyskały uznanie u współpracowników.

W dniu 24 września 2008 roku razem z całą Grupą UniCredit, pracownicy Banku Pekao S.A. obchodzili **Dzień Karty Zasad**. Efektem licznych spotkań warsztatowych było wypracowanie przez poszczególne jednostki Banku matrycy Karty Zasad w celu promowania wśród pracowników postaw i zachowań zgodnych z Kartą.

Karta Zasad a relacje z interesariuszami

Bank Pekao S.A. realizuje wartości Karty Zasad poprzez umacnianie zaufania w relacjach z wszystkimi grupami interesariuszy, dbałość o wysokie standardy działania.

Pracownikom zapewniamy równe traktowanie, rozwój osobisty i zawodowy, szacunek i respektowanie swobód obywatelskich.

Dbłość o interes **klientów** jest naczelną zasadą naszego działania. Chcemy być dla nich bankiem „pierwszego wyboru”. Umacniamy ich zaufanie poprzez stałe podnoszenie jakości świadczonych usług, przejrzystość naszych działań, szacunek we wzajemnych relacjach, ochronę poufności informacji.

Kontrahentów (dostawców) traktujemy zawsze z szacunkiem, wyboru dostawców towarów i usług dokonujemy w sposób obiektywny i bezstronny.

W relacjach z **akcjonariuszami i inwestorami** stosujemy zasady postępowania zgodne z wartościami organizacji i z etyką zawodową określoną przez najlepsze standardy rynkowe.

Zaangażowanie Banku wobec **społeczeństwa** znajduje wyraz w działaniach na rzecz zrównoważonego rozwoju, poprzez ochronę środowiska naturalnego oraz we wspieraniu kultury i społecznie ważnych przedsięwzięć.

9 Pozostałe informacje

Stanowisko Zarządu Banku dotyczące możliwości realizacji prognoz

W raporcie bieżącym nr 69/2008 z dnia 1 sierpnia 2008 r. Zarząd Banku Pekao S.A. podał prognozę wyników finansowych Banku w latach 2008 – 2010.

Biorąc po uwagę dużą zmienność scenariusza makroekonomicznego wynikającą z globalnego kryzysu finansowego, Zarząd Banku Pekao S.A. zdecydował o powstrzymaniu się w chwili obecnej od oceny prognozy wyników Banku na lata 2008-2010. Po ustabilizowaniu się sytuacji makroekonomicznej założenia Planu Strategicznego Banku zostaną poddane ponownej ocenie.

Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej

Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści (w pieniądzu, naturze lub jakiegokolwiek formie) wypłaconych lub należnych poszczególnym Członkom Zarządu Banku w 2008 r. (tys. zł)

Lp.	Nazwisko, imię	Wynagrodzenie zasadnicze i bonusy za 2008 rok (wypłacone lub należne)	Pozostałe korzyści za 2008 r.	Razem wynagrodzenie za 2008 rok	Bonusy wypłacone w 2008 r. za 2007 rok	Uwagi
1	Jan Krzysztof Bielecki	2 167	597	2 764	1 700	
2	Diego Biondo ⁽¹⁾	53	16	69		Członek Zarządu od 11 grudnia 2008
3	Przemysław Gdański ⁽²⁾	421	609	1 030		Członek Zarządu do 18 maja 2008
4	Marco Iannaccone ⁽³⁾	107	0	107		Członek Zarządu od 11 grudnia 2008
5	Paolo Iannone ⁽⁴⁾	1 638	293	1 931	508	
6	Andrzej Kopyrski	518	42	560		Członek Zarządu od 4 czerwca 2008
7	Christopher Kosmider ⁽⁵⁾	659	2 364	3 023		Członek Zarządu do 4 czerwca 2008
8	Luigi Lovaglio ⁽⁶⁾	2 986	0	2 986	3 101	
9	Katarzyna Niezgoda	1 256	78	1 334		
10	Grzegorz Piwowar	1 280	83	1 363		
11	Marian Ważyński	1 140	33	1 173	800	
	Rezerwa na bonus 2008 ⁽⁷⁾	5 427	0	5 427		
	Razem	17 652	4 115	21 767	6 109	

1) W kwocie wykazanej dla Diego Biondo wliczona jest kwota 66 tys. zł, wypłacona przez UniCredit S.p.A. i refundowana przez Bank.

2) Kwota pozostałych korzyści wypłaconych dla Przemysława Gdańskiego zawiera realizację wypłat z tytułu umowy o zakazie konkurencji.

3) W kwocie wykazanej dla Marco Iannaccone wliczona jest kwota 102 tys. zł, wypłacona przez UniCredit S.p.A. i refundowana przez Bank.

4) W kwocie wykazanej dla Paolo Iannone wliczona jest kwota 1 953 tys. zł, wypłacona przez UniCredit S.p.A. i refundowana przez Bank.

5) Kwota pozostałych korzyści wypłaconych dla Christopher Kosmider zawiera realizację wypłat z tytułu umowy o zakazie konkurencji oraz porozumienia stron w sprawie rozwiązania umowy o pracę.

6) W kwocie wykazanej dla Luigi Lovaglio wliczona jest kwota 5795 tys. zł, wypłacona przez UniCredit S.p.A. i refundowana przez Bank.

7) Rezerwy na bonus 2008 obejmują rezerwy na bonusy jak również na długoterminowe program motywacyjny – bonus odroczony z 2006.

Decyzja dotycząca bonusów za rok 2008 dla Członków Zarządu Banku nie została jeszcze podjęta przez Radę Nadzorczą Banku, jednakże Bank utworzył na ten cel rezerwę w wysokości 4785 tys. zł.

W 2008 roku koszt długoterminowego programu motywacyjnego – bonus odroczony 2006 roku, dla Członków Zarządu, wyniósł 642 tys. zł.

W roku 2008 koszt programu opcji menedżerskich, które mogą być zrealizowane w latach 2009 - 2012 przez Członków Zarządu (pod warunkiem spełnienia określonych warunków) wynosi 1 065 tys. zł.

W roku 2008 Członkom Zarządu Banku przyznano 574 964 opcji na akcje UniCredit S.p.A. i 160 578 akcji (tzw. performance shares) w ramach Długoterminowego Programu Motywacyjnego LTIP 2008."

Opis Programów Motywacyjnych znajduje się w Notach objaśniających do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2008 r.

Członkowie Zarządu Banku w 2008 r. nie otrzymali wynagrodzeń w jakiejkolwiek formie, ani nie mają żadnych należności z tego tytułu od spółek zależnych, współzależnych oraz stowarzyszonych.

Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści (w pieniądzu, naturze lub jakiejkolwiek formie) wypłaconych lub należnych poszczególnym Członkom Rady Nadzorczej Banku w 2008 r. (tys. zł)

Lp.	Nazwisko, imię	Kwota w tys. zł
1	Jerzy Woźnicki	134
2	Paweł Dangel	90
3	Oliver Greene	90
4	Enrico Pavoni	90
5	Leszek Pawłowicz	90
6	Krzysztof Pawłowski	90
	Razem	584

Członkowie Rady Nadzorczej Banku w 2008 r. nie otrzymali wynagrodzeń w jakiejkolwiek formie, ani nie mają żadnych należności z tego tytułu od spółek zależnych, współzależnych oraz stowarzyszonych.

Akcje Banku i podmiotów powiązanych w posiadaniu Władz Banku

Według informacji posiadanych przez Bank, na dzień 31 grudnia 2008 r. osoby zarządzające i nadzorujące w Banku posiadały 87 946 akcji Banku Pekao S.A. o wartości nominalnej 87 946 zł. Liczba akcji w posiadaniu osób zarządzających przedstawiona jest poniżej:

Imię i nazwisko	31 grudnia 2008 r.	31 grudnia 2007 r.	Zmiana
Jan Krzysztof Bielecki	25 000	10 000	15 000
Diego Biondo	9 500	nie dotyczy*	nie dotyczy*
Luigi Lovaglio	40 357	65 357	(25 000)
Marian Ważyński	13 089	13 089	0
Razem	87 946	88 446	x

* Rada Nadzorcza Banku Pekao S.A. w dniu 11 grudnia 2008 r. powołała p. Diego Biondo na Wiceprezesa Zarządu Banku. Ponadto na 31 grudnia 2008 r. akcje UniCredit S.p.A. posiadali: pan Luigi Lovaglio 122 839 akcji o wartości nominalnej 61 419,50 euro, pan Diego Biondo 7 124 akcje o wartości nominalnej 3 562,00 euro, pan Fausto Galmarini 39 986 akcji o wartości nominalnej 19 993,00 euro, pan Federico Ghizzoni 59 000 akcji o wartości nominalnej 29 500,00 euro, pan Paolo Iannone 1 986 akcji o wartości nominalnej 993,00 euro i pan Paolo Fiorentino 382 355 akcji o wartości nominalnej 191 177,50 euro.

Umowy dotyczące świadczeń wypłaconych po ustaniu zatrudnienia

Umowy o pracę przewidują wypłatę rekompensat w wysokości 18-krotności wynagrodzenia zasadniczego za ostatni miesiąc pracy, w przypadku zakończenia kadencji i nie powołania na kolejną kadencję lub odwołania z funkcji, z wyjątkiem odwołania z przyczyn określonych w art. 52 lub art. 53 Kodeksu pracy lub w przypadku niewłaściwego wypełniania obowiązków lub naruszania Statutu Banku, uchwał Zarządu lub uchwał Rady Nadzorczej na rzecz następujących Członków Zarządu:

- Pana Jana Krzysztofa Bieleckiego, Prezesa Zarządu,
- Pani Katarzyny Niezgody, Wiceprezesa Zarządu,
- Pana Andrzeja Kopyrskiego, Wiceprezesa Zarządu,
- Pana Grzegorza Piwowara, Wiceprezesa Zarządu,
- Pana Mariana Ważyńskiego, Wiceprezesa Zarządu.

W przypadku pozostałych Członków Zarządu Banku nie ma takich rekompensat uwzględnionych w zapisach zawartych w obowiązujących umowach o pracę.

Umowy z podmiotami uprawnionymi do badania sprawozdań finansowych

Podmiotem uprawnionym do badania i przeglądu sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. jest firma KPMG Audyt Sp. z o.o. na podstawie umowy z dnia 16 czerwca 2008 roku, obejmującej lata 2008 - 2009.

Wynagrodzenie audytora z tytułu świadczonych usług na rzecz Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.

	(tys. zł)	
	2008	2007
Wynagrodzenie z tytułu badania i przeglądu sprawozdań finansowych Banku	4 782	6 047
Wynagrodzenie z tytułu badania i przeglądu sprawozdań finansowych spółek zależnych od Banku	1 787	1 714
Wynagrodzenia za usługi pokrewne	140	391

Powyższe kwoty nie obejmują podatku od towarów i usług (VAT).

Przeciętne stopy procentowe w Banku Pekao S.A. w grudniu 2008 r.

Średnie nominalne oprocentowanie podstawowych rodzajów depozytów złotych i walutowych rezydentów sektora niefinansowego:

- depozyty złote osób fizycznych	3,4% p.a.
- depozyty złote podmiotów gospodarczych	5,1% p.a.
- depozyty dewizowe ogółem w USD	0,2% p.a.
- depozyty dewizowe ogółem w euro	0,7% p.a.

Średnie nominalne oprocentowanie kredytów złotych rezydentów sektora niefinansowego:

- kredyty osób fizycznych ogółem	10,0% p.a.
- mieszkaniowe	7,7% p.a.
- konsumpcyjne	13,7% p.a.
- pozostałe	11,9% p.a.
- kredyty podmiotów gospodarczych	7,2% p.a.

Liczba i wartość tytułów egzekucyjnych oraz wartość zabezpieczeń rzeczowych

Grupa Kapitałowa Banku Pekao S.A. wypracowała ścisłą politykę zarządzania zabezpieczeniami, akceptowanymi przez Grupę dla kredytów i gwarancji. Polityka zarządzania zabezpieczeniami jest odzwierciedlona w postaci wewnętrznych reguł i regulacji w Grupie. Ten element zarządzania ryzykiem jest postrzegany przez Grupę jako szczególnej wagi, przede wszystkim ze względu na skuteczne przeprowadzenie procesu wdrożenia zasad Nowej Umowy Kapitałowej (NUK) w Grupie.

W celu zabezpieczenia ryzyka związanego z działalnością kredytową Bank przyjmuje prawne zabezpieczenie osobiste i rzeczowe w różnej formie, np. gwarancji bankowej, poręczenia według prawa cywilnego, weksła własnego in blanco, poręczenia wekslowego, przelewu wierzytelności, hipoteki, zastawu rejestrowego, zastawu zwykłego, przewłaszczenia na zabezpieczenie, przeniesienia określonej kwoty na własność Banku, blokady środków na rachunku bankowym.

Dla klientów korporacyjnych łączna wartość zabezpieczeń rzeczowych dla transakcji, dla których stwierdzono utratę wartości według stanu na 31 grudnia 2008 r. wyniosła 2 103,2 mln zł. W 2008 r. wystawiono w imieniu Banku 347 tytułów egzekucyjnych na łączną kwotę 130,0 mln zł.

Dla klientów detalicznych łączna wartość zabezpieczeń rzeczowych dla transakcji, dla których stwierdzono utratę wartości według stanu na 31 grudnia 2008 r. wyniosła 507,4 mln zł. W 2008 r. wystawiono w imieniu Banku 3 488 tytułów egzekucyjnych na łączną kwotę 42,8 mln zł.

Program opcji menedżerskich

Na podstawie Uchwały Nr 6 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 25 lipca 2003 r. w sprawie emisji obligacji imiennych w ramach programu motywacyjnego Bank dokonał emisji obligacji imiennych serii A i B z prawem pierwszeństwa do objęcia akcji Banku serii F oraz serii C i D z prawem pierwszeństwa do objęcia akcji Banku serii G.

Zrealizowano wszystkie uprawnienia do objęcia akcji serii F w związku ze zrealizowaniem prawa pierwszeństwa wynikającego z obligacji serii A i B oraz uprawnienia do objęcia akcji serii G w związku ze zrealizowaniem prawa pierwszeństwa wynikającego z obligacji serii C.

W przypadku obligacji serii D realizacja uprawnień do objęcia akcji serii G w wyniku skorzystania z prawa pierwszeństwa może następować od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2012 r.

Cena emisyjna akcji serii G wynosi 123,06 zł.

Obligacje serii D mogły być nabywane od powiernika przez osoby uprawnione do 30 grudnia 2008 r.

W dniu 27 stycznia 2009 r. Bank umorzył 117 234 obligacji imiennych serii D.

Ponadto Bank przystąpił do programu motywacyjnego Grupy UniCredit polegającego na zaoferowaniu wybranym, kluczowym menedżerom i pracownikom Grupy UniCredit opcji na akcje oraz akcji UniCredit S.p.A. Na dzień 31 grudnia 2008 r. programem „Long-Term Incentive Plan 2007” objętych jest 48 pracowników Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A., w tym 5 osób zarządzających, a programem „Long-Term Incentive Plan 2008” objętych jest 69 pracowników Grupy, w tym 5 osób zarządzających.

Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje z podmiotami powiązanymi omówione są w Notach objaśniających do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 r.

Sprzedaż akcji własnych

W dniu 13 listopada 2008 r. Bank Pekao S.A. sprzedał w serii transakcji giełdowych 5 010 sztuk akcji własnych serii I (Akcje Emisji Podziałowej) o wartości nominalnej 1 zł każda akcja, które nie przypadły akcjonariuszom Banku BPH S.A. i zostały skupione przez Bank w 2007 r.

Łączna wartość sprzedaży wyniosła 561 tys. zł, przy średniej cenie sprzedaży jednej akcji 111,93 zł.

Cena emisyjna akcji serii I wynosiła 256,69 zł. Wartość skupionych po cenie emisyjnej przez Bank akcji wyniosła 1 286 tys. zł.

Sprzedane akcje stanowią 0,0019% kapitału zakładowego Banku Pekao S.A. i zapewniają 0,0019% głosów na Walnym Zgromadzeniu. Bank nie wykonywał prawa głosu z tych akcji.

Informacja o umowie z bankiem centralnym

Bank Pekao S.A. korzysta z kredytu refinansowego w NBP na finansowanie kredytu na inwestycję centralną, który od początku 1999 r. jest spłacany w okresach kwartalnych, a ostateczny termin spłaty przypada na dzień 30 grudnia 2012 r. Kredyt na inwestycję centralną jest gwarantowany przez Skarb Państwa.

Informacja o pochodnych instrumentach finansowych i rachunkowości zabezpieczeń

Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń omówione są w Notach objaśniających do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 r.

Zasady sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zasady sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały zawarte w Notach objaśniających do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 r.

10 Oświadczenia Zarządu dotyczące rzetelności prezentowanych sprawozdań

Zarząd Banku Pekao S.A. oświadcza wedle najlepszej wiedzy, że:

- roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. oraz jej wynik finansowy,
- sprawozdanie Zarządu z działalności za 2008 r. zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji (w tym opis podstawowych ryzyk) Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.

Zarząd Banku Pekao S.A. oświadcza że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot oraz biegli rewidenci dokonujący badania spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z właściwymi przepisami prawa polskiego.

11 Stosowanie przez Bank Pekao S.A. w 2008 r. zasad ładu korporacyjnego zawartych w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”

Na podstawie § 29 ust. 5 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w związku z uchwałą nr 1013/2007 Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie określenia zakresu i struktury raportu dotyczącego stosowania zasad ładu korporacyjnego przez spółki giełdowe Bank Pekao S.A. (Bank) oświadcza:

I. Zasady ładu korporacyjnego, zawarte w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”, które nie były przez Bank stosowane, wraz ze wskazaniem, jakie były okoliczności i przyczyny niezastosowania danej zasady oraz w jaki sposób Bank zamierza usunąć ewentualne skutki niezastosowania danej zasady lub jakie kroki zamierza podjąć, by zmniejszyć ryzyko niezastosowania danej zasady w przyszłości

W 2008 roku Bank Pekao S.A. stosował zasady ładu korporacyjnego zawarte w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”, które weszły w życie 1 stycznia 2008r., z wyjątkiem dwóch, które były stosowane w niepełnym zakresie:

1. Część I: Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk spółek giełdowych

Punkt nr 1.

‘Spółka powinna prowadzić przejrzystą i efektywną politykę informacyjną, zarówno z wykorzystaniem tradycyjnych metod, jak i z użyciem nowoczesnych technologii, zapewniających szybkość, bezpieczeństwo oraz szeroki dostęp do informacji. Spółka korzystając w jak najszerszym stopniu z tych metod komunikowania powinna zapewnić odpowiednią komunikację z inwestorami i analitykami, umożliwiać transmitowanie obrad walnego zgromadzenia z wykorzystaniem sieci Internet, rejestrować przebieg obrad i upubliczniać go na stronie internetowej’.

Zasada zawarta w punkcie nr 1 nie była stosowana w 2008 r. w zakresie dotyczącym transmitowania obrad walnego zgromadzenia z wykorzystaniem sieci Internet oraz w zakresie rejestrowania i upublicznienia przebiegu obrad na stronie internetowej.

Uzasadnienie: W walnych zgromadzeniach Banku biorą udział osoby uprawnione. Wszystkie niezbędne informacje udostępniane są w stosownych raportach. Obowiązujące przepisy prawa, w tym Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie raportów bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, w wystarczający sposób regulują wykonanie nałożonych na spółki publiczne obowiązków informacyjnych w zakresie jawności i transparentności spraw będących przedmiotem obrad WZ. W przypadku pytań dotyczących WZ, kierowanych do spółki ze strony przedstawicieli mediów, spółka udziela bezzwłocznie stosownych odpowiedzi. W 2008r, przyczyną niepełnego stosowania zasady we wskazanym wyżej zakresie były względy techniczne. W 2009 r. zasada zostanie przez Bank w pełni wdrożona.

2. Część II: Dobre praktyki realizowane przez zarządy spółek giełdowych

Punkt nr 1.

‘Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej: (pkt 1.7) pytania akcjonariuszy dotyczące spraw objętych porządkiem obrad, zadawane przed i w trakcie walnego zgromadzenia, wraz z odpowiedziami na zadawane pytania’.

Zasada zawarta w punkcie nr 1 nie była stosowana w 2008 r. w zakresie zamieszczania na korporacyjnej stronie internetowej pytań akcjonariuszy dotyczących spraw objętych porządkiem

obrad, zadawanych przed i w trakcie walnego zgromadzenia, wraz z odpowiedziami na zadawane pytania (p. 1.7).

Uzasadnienie: Przyczyną nie stosowania zasady w 2008 r. były względy techniczne. Przebieg obrad był zapisany w stosownych protokołach, które udostępniane były uprawnionym zainteresowanym na zasadach określonych przepisami prawa. W 2009r. zasada zostanie przez Bank wdrożona.

II. Opis sposobu działania walnego zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

Walne Zgromadzenie Banku Pekao S.A. działa w oparciu o Regulamin Walnych Zgromadzeń Banku Pekao S.A. wprowadzony uchwałą nr 19 z dnia 8 kwietnia 2003 r., która określa szczegółowe zasady prowadzenia obrad i podejmowania uchwał. Regulamin Walnego Zgromadzenia dostępny jest na stronach internetowych Banku.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy:

1. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania z działalności Banku oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
2. Podjęcie uchwały o podziale zysku lub pokryciu straty,
3. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej,
4. Udzielenie członkom Rady Nadzorczej i Zarządu Banku absolutorium z wykonania przez nich obowiązków,
5. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania z działalności i sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.,
6. Określenie dnia dywidendy oraz terminu wypłaty dywidendy,
7. Zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
8. Zmiana Statutu Banku oraz ustalanie jego jednolitego tekstu,
9. Podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego Banku,
10. Emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa objęcia akcji oraz emisja warrantów subskrypcyjnych,
11. Umorzenie akcji i określenie warunków tego umorzenia,
12. Połączenie, podział lub likwidacja Banku,
13. Tworzenie i znoszenie funduszy specjalnych,
14. Powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej,
15. Ustalanie zasad wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej,
16. Zawarcie ze spółką zależną umowy przewidującej zarządzanie spółką zależną lub przekazywanie zysku przez taką spółkę,
17. Wybór biegłego rewidenta,
18. Inne sprawy należące do zakresu działania Banku, wniesione pod obrady Walnego Zgromadzenia.

Wyznaczając termin Walnego Zgromadzenia, Zarząd Banku dba o to, żeby jego termin zapewniał możliwość udziału w Walnym Zgromadzeniu jak najszerszemu kręgowi akcjonariuszy.

Projekty uchwał proponowanych do przyjęcia przez Walne Zgromadzenie wraz z ich uzasadnieniem są udostępniane akcjonariuszom najpóźniej na 14 dni przed Walnym Zgromadzeniem. Odpisy sprawozdania Zarządu Banku z działalności Banku i sprawozdania finansowego wraz z odpisem sprawozdania Rady Nadzorczej oraz opinii biegłego rewidenta są wydawane akcjonariuszom na ich żądanie najpóźniej na piętnaście dni przed Walnym Zgromadzeniem.

Wszystkie sprawy wnoszone na Walne Zgromadzenie posiadają rekomendację Rady Nadzorczej. Zgodnie z §9 Statutu Banku Zarząd Banku obowiązany jest przedstawić Radzie Nadzorczej do rozpatrzenia sprawy wnoszone na Walne Zgromadzenie.

Na Walnym Zgromadzeniu obecni są członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu. Biegły rewident jest obecny na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu oraz na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, jeżeli przedmiotem jego mają być sprawy finansowe spółki.

W przypadku gdy, w wyniku ważnych przyczyn, uczestnictwo Członka Zarządu Banku lub Rady Nadzorczej Banku w Walnym Zgromadzeniu nie jest możliwe, powody nieobecności zostają przedstawione Walnemu Zgromadzeniu.

Zarząd Banku jako organ zapewniający obsługę prawną Walnych Zgromadzeń dokłada wszelkich starań, aby uchwały były formułowane w sposób jasny i przejrzysty.

Regulamin Walnego Zgromadzenia zawiera postanowienia (§13 ust. 10-17) dotyczące wyboru Rady Nadzorczej w drodze głosowania oddzielnymi grupami.

Wszelkie zmiany Regulaminu Walnego Zgromadzenia wchodzi w życie począwszy od następnego Walnego Zgromadzenia.

Główne prawa akcjonariuszy Banku Pekao S.A. przedstawiają się następująco:

1. Akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/10 kapitału zakładowego mogą złożyć do Zarządu wnioski o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia oraz żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia,
2. W Walnym Zgromadzeniu akcjonariusze mogą uczestniczyć osobiście, bądź przez pełnomocników,
3. Na wniosek akcjonariuszy posiadających jedną dziesiątą kapitału zakładowego reprezentowanego na tym Walnym Zgromadzeniu, lista obecności powinna być sprawdzona przez wybraną w tym celu komisję, złożoną z co najmniej trzech osób. Wnioskodawcy mają prawo wyboru jednego członka tej komisji,
4. Walne Zgromadzenie nie może podjąć uchwały o zdjęciu z porządku obrad bądź o zaniechaniu rozpatrywania sprawy, umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy, bez ich zgody,
5. Przerwy zarządzane w obradach Walnego Zgromadzenia nie mogą mieć na celu utrudniania akcjonariuszom wykonywania ich praw,
6. Każdy uczestnik Walnego Zgromadzenia ma prawo zgłaszać jednego lub kilku kandydatów na członków Rady Nadzorczej Banku,
7. Na wniosek akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną piątą kapitału zakładowego, wybór Rady Nadzorczej powinien być dokonany w drodze głosowania oddzielnymi grupami. Wniosek w tej sprawie powinien być zgłoszony Zarządowi na piśmie w terminie umożliwiającym umieszczenie go w porządku obrad Walnego Zgromadzenia,
8. Akcjonariusze mogą przeglądać księgę protokołów, a także żądać wydania poświadczonych przez Zarząd odpisów uchwał,
9. Obowiązkiem Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia jest zapewnianie respektowania praw akcjonariuszy mniejszościowych,
10. Zgłaszającym sprzeciw wobec uchwały zapewnia się możliwość zwięzłego uzasadnienia sprzeciwu,
11. Na żądanie uczestnika Walnego Zgromadzenia przyjmuje się do protokołu jego pisemne oświadczenie.

Organy Banku w toku wykonywania powierzonych im zadań dbają o to, aby realizacja interesów akcjonariusza większościowego nie prowadziła do pokrzywdzenia akcjonariuszy mniejszościowych. Zasada ta realizowana jest między innymi poprzez odpowiedni skład Rady Nadzorczej, w której znajdują się przedstawiciele akcjonariuszy większościowych i mniejszościowych, co prowadzi do uwzględnienia w funkcji nadzoru interesów wszystkich grup akcjonariuszy Banku. Wyrazem zasady rządów większości jest §10 ust.2 Statutu Banku, zgodnie z którym Walne Zgromadzenie jest uprawnione do podejmowania uchwał, o ile

reprezentowanych jest na nim co najmniej 50% akcji plus jedna akcja. Celem tego postanowienia jest zagwarantowanie, aby Walne Zgromadzenie podejmowało uchwały w najistotniejszych dla Banku i akcjonariuszy sprawach, przy udziale akcjonariuszy reprezentujących łącznie bezwzględną większość kapitału. Jeżeli uchwała Walnego Zgromadzenia nie zostanie podjęta z powodu braku kworum, o którym mowa powyżej, na kolejnym Walnym Zgromadzeniu o takim samym porządku obrad jak Walne Zgromadzenie, które nie podjęło uchwały z powodu braku kworum wymagana jest obecność akcjonariuszy reprezentujących co najmniej 20% akcji.

Przewodniczący Walnego Zgromadzenia zapewnia sprawny przebieg obrad i poszanowanie praw i interesów wszystkich akcjonariuszy oraz przeciwdziała w szczególności nadużywaniu uprawnień przez uczestników zgromadzenia i zapewnia respektowanie praw akcjonariuszy mniejszościowych.

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu oraz biegły rewident Banku w granicach swych kompetencji i w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia spraw omawianych przez zgromadzenie udzielają uczestnikom zgromadzenia wyjaśnień i informacji dotyczących Banku.

Głosowania nad sprawami porządkowymi w trakcie obrad Walnego Zgromadzenia mogą dotyczyć tylko kwestii związanych z prowadzeniem obrad zgromadzenia. Nie poddaje się pod głosowanie w tym trybie uchwał, które mogą wpływać na wykonywanie przez akcjonariuszy ich praw.

Zdjęcie z porządku obrad lub zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy wymaga podjęcia przez Walne Zgromadzenie uchwały większością $\frac{3}{4}$ głosów, po uprzednim wyrażeniu zgody przez wszystkich obecnych akcjonariuszy, którzy zgłosili taki wniosek.

III. Skład osobowy i zasady działania organów zarządzających i nadzorczych spółki oraz ich komitetów w 2008 r.

Zarząd Banku Pekao S.A.

Na dzień 1 stycznia 2008 r. skład Zarządu Banku przedstawiał się następująco:

Jan Krzysztof Bielecki - Prezes Zarządu Banku, CEO,

Luigi Lovaglio - Pierwszy Wiceprezes Zarządu Banku, Dyrektor Generalny,

Przemysław Gdański - Wiceprezes Zarządu Banku,

Paolo Iannone - Wiceprezes Zarządu Banku,

Christopher Kosmider - Wiceprezes Zarządu Banku,

Katarzyna Niezgoda - Wiceprezes Zarządu Banku,

Grzegorz Piwowar - Wiceprezes Zarządu Banku,

Marian Ważyński - Wiceprezes Zarządu Banku.

W dniu 9 maja 2008 r. pan Przemysław Gdański złożył rezygnację z funkcji Wiceprezesa i Członka Zarządu Banku. W związku z tą rezygnacją Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 4 czerwca 2008 r. powołała pana Andrzeja Kopyrskiego na Wiceprezesa Zarządu Banku Pekao S.A. na bieżącą wspólną kadencję Zarządu Banku.

Ponadto, w dniu 4 czerwca 2008 r. pan Christopher Kosmider złożył rezygnację z funkcji Wiceprezesa i Członka Zarządu Banku Pekao S.A.

Następnie, Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 11 grudnia 2008 r. powołała pana Diego Biondo i pana Marco Iannaccone na Wiceprezesów Zarządu Banku Pekao S.A. na bieżącą wspólną kadencję Zarządu Banku.

Na ww. posiedzeniu Rady pan Paolo Iannone złożył z dniem 1 stycznia 2009 r. rezygnację z funkcji Wiceprezesa i Członka Zarządu Banku Pekao S.A.

Skład Zarządu Banku Pekao S.A. wg stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. przedstawiał się następująco:

Jan Krzysztof Bielecki - Prezes Zarządu Banku, CEO,
Luigi Lovaglio - Pierwszy Wiceprezes Zarządu Banku, Dyrektor Generalny,
Diego Biondo - Wiceprezes Zarządu Banku,
Marco Iannaccone - Wiceprezes Zarządu Banku,
Paolo Iannone – Wiceprezes Zarządu Banku (do 1 stycznia 2009r.),
Andrzej Kopyrski - Wiceprezes Zarządu Banku,
Katarzyna Niezgoda - Wiceprezes Zarządu Banku,
Grzegorz Piwowar - Wiceprezes Zarządu Banku,
Marian Ważyński - Wiceprezes Zarządu Banku.

Zasady i tryb pracy Zarządu Banku zostały ustalone w Regulaminie Zarządu Banku Pekao S.A. przyjętym uchwałą nr 101/VI/03 Zarządu Banku z dnia 3 czerwca 2003 r. Regulamin Zarządu dostępny jest na stronach internetowych Banku. Szczegółowy podział kompetencji pomiędzy członków Zarządu został ustalony Zarządzeniem Prezesa Zarządu Banku.

Zgodnie ze wskazanym Regulaminem Zarząd Banku opracowuje strategię rozwoju Banku oraz jest odpowiedzialny za jej wdrożenie i realizację. Rada Nadzorcza opiniuje przygotowane przez Zarząd wieloletnie programy rozwoju Banku i roczne plany finansowe Banku. Ponadto Rada Nadzorcza w ramach powołanych Komitetów przeprowadza monitoring stopnia realizacji strategii rozwoju Banku. Zarząd Banku dba o przejrzystość i efektywność systemu zarządzania oraz prowadzi sprawy Banku zgodnie z przepisami prawa i Dobrymi Praktykami. Podstawą zarządzania Bankiem jest profesjonalizm, wiarygodność oraz poufność. Stosunki z klientami cechuje rzetelność i uczciwość oraz postępowanie zgodne z obowiązującym prawem, w tym z przepisami regulującymi przeciwdziałanie wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałanie finansowaniu terroryzmu. Wartości te stanowią jedno z zasad obowiązującego w Banku Kodeksu Etyki Zawodowej.

Misją Banku jest zapewnienie akcjonariuszom stałego i atrakcyjnego wzrostu wartości Banku. Zarząd Banku realizując zasadę sprawnego i rozważnego zarządzania Bankiem jest odpowiedzialny za inicjowanie i realizację programów mających na celu zwiększenie wartości Banku, zwrotu z inwestycji dla akcjonariuszy oraz ochronę długofalowych interesów pracowników. Zarząd Banku podejmując decyzje dokłada wszelkich starań, aby jak najpełniej zapewnić realizację interesów akcjonariuszy, wierzycieli, pracowników oraz innych podmiotów i osób współpracujących z Bankiem w zakresie jego działalności gospodarczej.

Obowiązkiem każdego członka Zarządu Banku jest podejmowanie działań, które mają na celu interes Banku. Zgodnie z obowiązującym w Banku Kodeksem Etyki Zawodowej od każdego członka Zarządu Banku oczekuje się uczciwości i lojalności na rzecz realizacji wspólnych celów oraz poszanowania i roztropnego korzystania z dóbr i zasobów Banku. Ponadto członkom Zarządu Banku zabrania się podejmowania takich decyzji lub działań, które powodowałyby konflikt interesów, albo które byłyby sprzeczne z interesami Banku lub nie do pogodzenia z obowiązkami służbowymi. Członek Zarządu Banku jest obowiązany poinformować Radę Nadzorczą o powstaniu sytuacji, w której mógłby wystąpić lub wystąpił konflikt interesów; członek Zarządu Banku, który spotkał się z żądaniami korzyści w jakimkolwiek wymiarze lub charakterze ze strony pracowników lub przedstawicieli kontrahentów winien bezzwłocznie poinformować o tym Radę Nadzorczą.

Skład Rady Nadzorczej Banku Pekao S.A. w 2008 r.

Jerzy Woźnicki - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
Paolo Fiorentino - Wiceprzewodniczący, Sekretarz Rady Nadzorczej,
Federico Ghizzoni - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
Paweł Dangel - Członek Rady Nadzorczej,
Fausto Galmarini - Członek Rady Nadzorczej,
Oliver Greene - Członek Rady Nadzorczej,
Enrico Pavoni - Członek Rady Nadzorczej,
Leszek Pawłowicz - Członek Rady Nadzorczej,
Krzysztof Pawłowski - Członek Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza działa na podstawie Regulaminu Rady Nadzorczej Banku Pekao S.A. przyjętego uchwałą nr 17/03 Rady Nadzorczej z dnia 22 maja 2003 r. (z późn. zm. przyjętymi uchwałą nr 20/05 Rady Nadzorczej z dnia 27 czerwca 2005 r.). Regulamin Rady Nadzorczej dostępny jest na stronach internetowych Banku.

Rolą Rady Nadzorczej jest sprawowanie nadzoru w taki sposób, aby zapewnić osiągnięcie przez Bank zakładanych wyników finansowych. W tym celu Zarząd Banku współpracuje z Radą Nadzorczą, udziela jej wyczerpujących informacji we wszystkich istotnych kwestiach dotyczących działalności Banku.

Przy wyborze członków Rady Nadzorczej kładziony jest nacisk na moralny poziom kandydatów, co pozostaje w zgodzie z generalną regułą działania Banku, polegającą na uwzględnianiu w swej działalności wysokich standardów etycznych. Procedura wyboru członków Rady Nadzorczej, przewidziana w §13 Regulaminu WZ, nakłada na zgłaszającego kandydata do Rady Nadzorczej obowiązek zaprezentowania życiorysu, co umożliwia uczestnikom Walnego Zgromadzenia dokonanie wyboru najlepszej kandydatury.

Dotychczasowa zasada zakładająca, że co najmniej połowę składu Rady Nadzorczej powinni stanowić członkowie niezależni była realizowana przez Bank w 2008 r. Kryteria niezależności członków Rady Nadzorczej określone są w §14 ust. 5 Statutu Banku. Niezależny członek Rady Nadzorczej pełni funkcję Przewodniczącego Zespołu ds. Audytu.

Członkowie Rady Nadzorczej w swoim postępowaniu kierują się interesem Banku i podejmują wszelkie działania mające na celu zapewnienie sprawnego funkcjonowania Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza sporządza i przedkłada Walnemu Zgromadzeniu zwięzłą ocenę sytuacji Banku oraz ocenę pracy Rady Nadzorczej Banku Pekao S.A. zgodnie z Dobrymi Praktykami Spółek Notowanych na GPW. Oceny te są dokonywane przez Radę Nadzorczą i udostępniane akcjonariuszom przed Walnym Zgromadzeniem.

Bank dysponuje procedurą uzyskiwania od członków Rady Nadzorczej informacji dotyczących osobistych, faktycznych i organizacyjnych powiązań członka Rady. Informacje o powiązaniach członka Rady Nadzorczej są publikowane w raportach bieżących i okresowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Rada Nadzorcza utworzyła komitety problemowe, zajmujące się poszczególnymi dziedzinami działalności Banku, do których należą: Komitet ds. Audytu, Komitet ds. Wynagrodzeń, Komitet ds. Finansów. Sprawozdania komitetów powołanych przez Radę Nadzorczą są przechowywane w Centrali Banku i udostępniane akcjonariuszom na ich wniosek przez Gabinet Prezesa.

Skład osobowy utworzonych komitetów na przestrzeni 2008 r. przedstawiał się następująco:

Komitet ds. Audytu

Oliver Greene - Przewodniczący Komitetu,
Paolo Fiorentino - Członek Komitetu,
Federico Ghizzoni - Członek Komitetu,
Leszek Pawłowicz - Członek Komitetu,
Jerzy Woźnicki - Członek Komitetu.

Zakres Kompetencji Komitetu ds. Audytu został ustalony uchwałą nr 42/07 Rady Nadzorczej z dnia 2 października 2007 r.

Celem Komitetu ds. Audytu jest wspieranie Rady Nadzorczej w wypełnianiu jej obowiązków dotyczących: prawidłowości i efektywności mechanizmów kontroli wewnętrznej stosowanych w Banku, w tym identyfikacji, pomiaru i zarządzania ryzykami; zgodności z przepisami prawa i procedurami regulującymi działalność Banku; prawidłowości stosowania zasad rachunkowości do opracowania sprawozdań finansowych; niezależności audytorów zewnętrznych i zasobów Departamentu Audytu Wewnętrznego

Komitet ds. Audytu składa się z pięciu członków wybranych spośród członków Rady Nadzorczej, z których co najmniej trzech spełniają kryteria niezależności. Przewodniczący Komitetu ds. Audytu jest niezależnym członkiem Rady Nadzorczej.

Posiedzenia Komitetu ds. Audytu odbywają się w zależności od potrzeb, ale nie rzadziej niż cztery razy do roku, a daty tych posiedzeń zbiegają się w czasie z kluczowymi datami kwartalnymi w cyklu sprawozdawczym Banku i analizą rocznego planu audytu przedkładanego przez Dyrektora Departamentu Audytu Wewnętrznego.

Komitet (Zespół) ds. Wynagrodzeń

Paolo Fiorentino – Przewodniczący Komitetu

Jerzy Woźnicki

Federico Ghizzoni

Enrico Pavoni

Zespół ds. Wynagrodzeń działa na podstawie uchwały Rady Nadzorczej, do jego zadań należy przedkładanie Radzie Nadzorczej propozycji w sprawie: ustalania wynagrodzeń dla Zarządu Banku, polityki wynagradzania kadry menedżerskiej Banku, przedkładania Walnemu Zgromadzeniu propozycji w sprawie wynagrodzeń dla członków Rady Nadzorczej.

Komitet (Zespół) ds. Finansów

Paolo Fiorentino

Federico Ghizzoni

Enrico Pavoni

Zespół ds. finansów działa na podstawie uchwały Rady Nadzorczej, jego zadaniem jest sprawowanie nadzoru nad realizacją zadań finansowych Banku. Członkowie zespołu mają prawo do korzystania z usług doradców.

IV. Opis podstawowych cech stosowanych w spółce systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za zaprojektowanie, wdrożenie i funkcjonowanie Systemu Kontroli Wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych.

Rada Nadzorcza nadzoruje funkcjonowanie Systemu Kontroli Wewnętrznej oceniając jego adekwatność i skuteczność za pośrednictwem Komitetu ds. Audytu i Departamentu Audytu Wewnętrznego.

System Kontroli Wewnętrznej w procesie sporządzania sprawozdań finansowych ma na celu zapewnienie rzetelności, kompletności i prawidłowości ujęcia wszystkich transakcji gospodarczych w danym okresie.

Przyjęta przez Bank polityka rachunkowości, zgodna z zasadami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, plan kont oraz bazy danych sprawozdawczych

uwzględniają format i szczegółowość danych finansowych prezentowanych w sprawozdaniach finansowych, z uwzględnieniem wymagań i zasad podmiotu dominującego. Bank prowadzi księgi rachunkowe w systemach informatycznych w formie zasobów informacyjnych wyodrębnionych zgodnie z przyjętą strukturą biznesową. Systemy informatyczne zapewniają uzyskanie czytelnych i scentralizowanych, odrębnie dla każdego systemu, danych potwierdzających zapisy w księgach rachunkowych oraz zapewniających kontrolę ciągłości zapisów i przenoszenie obrotów i sald oraz sporządzanie sprawozdań finansowych.

Księgi rachunkowe podlegają uzgadnianiu z bazami sprawozdawczymi.

Za sporządzanie sprawozdań finansowych, okresowej sprawozdawczości finansowej i zapewnienie informacji zarządczej odpowiedzialny jest Pion Finansowy, nadzorowany przez Wiceprezesa Zarządu Banku.

Grupa UCI podlega przepisom włoskiego prawa „Saving Act 262” (law 262/2005 oraz Legislative Decree 303/2006), wzorującego się na przepisach USA „Sarbanes Oxley Act”, z tego powodu Bank podlega procesowi weryfikacji procedur operacyjnych i kontrolnych stosowanych przy sporządzaniu sprawozdań finansowych, zgodnie z wytycznymi Grupy UCI wynikającymi z przepisów ww. prawa.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

.....	<i>Jan Krzysztof Bielecki</i>	<i>Prezes Zarządu Banku, CEO</i>	
<i>data</i>	<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Stanowisko / funkcja</i>	<i>Podpis</i>
.....	<i>Luigi Lovaglio</i>	<i>Pierwszy Wiceprezes Zarządu Banku, Dyrektor Generalny</i>	
<i>data</i>	<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Stanowisko / funkcja</i>	<i>Podpis</i>
.....	<i>Diego Biondo</i>	<i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	
<i>data</i>	<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Stanowisko / funkcja</i>	<i>Podpis</i>
.....	<i>Marco Iannaccone</i>	<i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	
<i>data</i>	<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Stanowisko / funkcja</i>	<i>Podpis</i>
.....	<i>Andrzej Kopyrski</i>	<i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	
<i>data</i>	<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Stanowisko / funkcja</i>	<i>Podpis</i>
.....	<i>Katarzyna Niezgoda</i>	<i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	
<i>data</i>	<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Stanowisko / funkcja</i>	<i>Podpis</i>
.....	<i>Grzegorz Piwowar</i>	<i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	
<i>data</i>	<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Stanowisko / funkcja</i>	<i>Podpis</i>
.....	<i>Marian Ważyński</i>	<i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	
<i>data</i>	<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Stanowisko / funkcja</i>	<i>Podpis</i>